اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

شنبه
• ۱۲ تیر ۱۴۰۰
• ۲۲ ذی‌القعده ۱۴۴۲
• ۳ ژوئیه ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۸۲۸ • پیاپی ۳۱۴۶ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

شرکت مس
۷۰ درصد نیاز کشور به کود فسفاته را تامین می‌کند

دکتر اردشیر سعدمحمدی در آیین بهره‌برداری از طرح‌های ذخیره و صادرات اسید سولفوریک در بندرعباس و افتتاح طرح آهک پخته و هیدراته در اهر در پاسخ به رئیس‌جمهوری از تامین ۷۰ درصدی کود فسفاته موردنیاز کشور تا ۴ سال آینده خبر داد.

همین صفحه

سرمقاله

آقای دولت در این ساعات آخر فکری بکنید ۲

چهره‌ها

ایران در مسیر درست صنعتی‌شدن قرار دارد ۸

اینجا صمت مردم است ۲

دولت دوازدهم با صنعت کشور چه کرد؟ ۹

سختی‌ها را تلخی نمی‌دانم ۹

رئیسی به وعده‌های خود عمل کند ۹

به مناسبت روز ملی صنعت و معدن بررسی شد

پرونده

طول و عرض تولید در عصر گذار

«تولید» تخته پرش توسعه می‌شود؟ ۳
ارزش‌افزوده خلأ صنعتی کشور ۴
اسناد معدنی برای بانک‌ها بی‌ارزش است ۵
تولید، جاده صاف‌کن تجارت نیست ۷
حمایت از تولید شاه‌کلید بهبود وضعیت اقتصاد ۸و۹
سرنخی برای رفع موانع تولید ۱۱
اما واگرهای استراتژی توسعه صنعتی ۱۳
تولید گرفتار سازکار عجیب بازپرداخت معوقات ۱۴
رویای تامین مالی تولید در بورس ۱۵

طرح: آیدا فریدی

گزارش سعدمحمدی در حضور رئیس‌جمهوری:

شرکت مس ۷۰ درصد نیاز کشور به کود فسفاته را تامین می‌کند

دکتر اردشیر سعدمحمدی در آیین بهره‌برداری از طرح‌های ذخیره و صادرات اسید سولفوریک در بندرعباس و افتتاح طرح آهک پخته و هیدراته در اهر در پاسخ به رئیس‌جمهوری از تامین ۷۰ درصدی کود فسفاته موردنیاز کشور تا ۴ سال آینده خبر داد.

به گزارش مس‌پرس، مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران تاکید کرد: در ۲ سال گذشته شرکت مس موفق به اکتشاف ۱.۵ میلیارد تن ذخیره جدید مس با عیار نیم درصد شد و در پایان سال ۱۴۰۰ نیز یک میلیارد تن ذخیره جدید در منطقه سریدون به کشور تقدیم خواهیم کرد.

وی افزود: حدود ۱۷ درصد به ذخایر مس در ۲ سال گذشته اضافه شده و در حال حاضر رتبه هفتم ذخایر مس جهان را داریم.

دکتر سعدمحمدی اعلام کرد: بیش از ۱۱۰ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری در شرکت مس در حال اجراست و امیدواریم ظرف ۴ سال آینده، شرکت ملی صنایع مس ایران جزو ۱۰ شرکت برتر تولیدکننده مس جهان قرار بگیرد و درآمدش به بیش از ۴.۵ میلیارد دلار در سال ارتقا پیدا کند.

وی خبر داد: در پایان سال جاری ۳ طرح کنسانتره افتتاح خواهد شد که بیش از ۳۰ درصد به ذخایر و تولیدات کنسانتره فلز مس کشور اضافه خواهد کرد.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران با اشاره به افتتاح طرح ذخیره اسید سولفوریک گفت: در این طرح که در منطقه هرمزگان افتتاح خواهد شد، نزدیک ۶۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری شده و ۸ مخزن با ظرفیت ۱۱۵ هزار تن با بیش از ۵ کیلومتر ریل ساخته شده است.

وی ادامه داد: همچنین ۱۰۰ دستگاه واگن مخزن‌دار و ۲۰۰ دستگاه ایزوتانک و ۴.۷ کیلومتر خط لوله انتقال اسید به اسکله برای صادرات اسید سولفوریک و انتقال به

رئیس‌جمهوری در مراسم افتتاح طرح‌های شرکت مس:

دستیابی به رتبه هفتم در ذخایر مس دنیا افتخارآمیز است

رئیس‌جمهوری افتتاح طرح ذخیره و صادرات اسید سولفوریک توسط شرکت ملی صنایع مس ایران در بندرعباس را بسیار مهم و بااهمیت دانست.

به گزارش مس‌پرس، حسن روحانی، رئیس‌جمهوری در آیین بهره‌برداری از طرح‌های ذخیره و صادرات اسید سولفوریک در بندرعباس که از طریق ویدئو کنفرانس با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت و مدیرعامل شرکت مس برگزار شد، گفت: اهمیت این طرح در آن است که اقصی‌نقاط جهان در این منطقه احداث شده است.

دکتر سعدمحمدی افزود: برای زنجیره بعدی نیز برنامه‌ریزی کردیم تا بتوانیم کارخانه اسید سولفوریک که در سال گذشته در منطقه سرچشمه و خاتون‌آباد با سرمایه‌گذاری بیش از ۳ هزار میلیارد تومان افتتاح شده را با سرمایه‌گذاری جدید ۱۰۰ میلیون یورو تبدیل به اسید فسفریک کنیم.

در زمینه کود فسفاته حداقل ۷۰ درصد نیاز کشور تامین شده و بخش کشاورزی به خودکفایی می‌رسد.

رئیس‌جمهوری با اشاره به اهمیت افتتاح این کارخانه برای کشاورزی کشور از اقدامات شرکت ملی صنایع مس ایران قدردانی کرد.

وی با اشاره به اینکه باعث افتخار است که کشور ما در فولاد رتبه دهم و در مس رتبه هفتم [ذخایر مس] دنیا را دارد، اظهار کرد: در بسیاری از زمینه‌ها به‌ویژه مس و

مدیرعامل شرکت مس اظهار کرد: قیمت اسید سولفوریک در حال حاضر در جهان ۹۰ دلار و قیمت اسید فسفریک نزدیک ۹۵۰ دلار است که ارزش افزوده خیلی زیادی را با این سرمایه‌گذاری جدید در کشور ایجاد خواهد کرد و قابلیت تبدیل اسید فسفریک به کودهای فسفاته برای کشور فراهم و مانع از خروج ارز بابت واردات کود برای استفاده کشاورزی می‌شود.

فولاد وقتی به گذشته نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که واردات قابل‌ملاحظه‌ای داشتیم اما امروز به خودکفایی رسیدیم و حتی این محصولات را صادر می‌کنیم.

وی همچنین با اشاره به افتتاح طرح آهک پخته و هیدراته در اهر گفت: معدن آهک اهر در ۲۴ کیلومتری این شهرستان افتتاح خواهد شد و سالانه ۱۰۰ هزار تن آهک تولید خواهد کرد و با دستگاه‌های سنگ‌شکن در ابعاد ۴۰ تا ۸۰ میلیمتر کوچک خواهد شد.

دکتر سعدمحمدی تصریح کرد: محصولات این معدن برای کارخانه تولید آهک پخته و آهک هیدراته مورد استفاده قرار خواهد گرفت. بیش از ۶۵ هزار تن آهک هیدراته در سال در این کارخانه تولید خواهیم کرد و از امروز کلنگ آهک فاز ۲ را برای ارتقای تولید از ۶۵ هزار تن فعلی به ۱۳۰ هزار تن خواهیم زد.

مدیرعامل شرکت مس اظهار کرد: این آهک هیدراته برای کنسانتره مس در ورزقان استفاده می‌شود. برای تولید هر تن کنسانتره مس به ۳ کیلو آهک هیدراته نیاز داریم.

وی افزود: با تکمیل این زنجیره قادر خواهیم بود در کنترل هزینه‌ها نقش بسزایی داشته باشیم و در برنامه‌ریزی برای تولید ۶۰۰ هزار تن کاتد مس که کیفیت آن منحصربه‌فرد و ۹۹.۹۹۹ است، نقش خودمان را در اقتصاد ملی و توسعه اقتصادی به نحو احسن به انجام برسانیم.

دکتر سعدمحمدی در ادامه در پاسخ به سوال رئیس‌جمهوری درباره زمان تولید کود فسفاته و تامین نیازمندی‌ها و خودکفایی کشور در این زمینه گفت: برنامه‌ریزی اولیه تا ماه آینده به اتمام می‌رسد و عملیات سرمایه‌گذاری تبدیل اسید سولفوریک به اسید فسفریک حدود ۱۸ ماه طول می‌کشد و سرمایه‌گذاری آن هم نزدیک ۱۰۰ میلیون یورو است.

مدیرعامل شرکت مس تصریح کرد: محصول این پروژه ۶۷۰ هزار تن اسیدفسفریک ۵۴ درصد معادل ۳۶۰ هزار تن اسید فسفریک برمبنای P۲۰۵ معادل ۱۰۰ درصد است. در آن کارخانه بعد از ۶ ماه از شروع عملیات راه‌اندازی اسید فسفریک با حدود ۲۵۰ میلیون یورو دیگر برای تبدیل اسید فسفریک به کودهای فسفاته اقدام می‌کنیم.

وی گفت: راه‌اندازی این کارخانه نزدیک ۲ سال زمان می‌برد و قادر خواهیم بود با مصرف یک میلیون تن اسید و یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن خاک فسفات سالانه حدود ۷۹۰ هزار تن انواع کود فسفاته که مورد مصرف در بخش کشاورزی است را تولید کنیم. میزان نیاز کشور به این محصول حدود یک میلیون و ۳۰۰ هزار تن است.

سر مقاله

آقای دولت در این ساعات آخر فکری بکنید

ناصر بزرگمهر / مدیر مسئول
management@smtnews.ir
به نام او که هر چه بخواهد همان می‌شود

«مناسبات اقتصادی و اجتماعی غلط یعنی چه؟ یعنی رواج قاچاق، رباخواری، مصرف‌گرایی افراطی، گرایش به تفاخر در استفاده از مصنوعات خارجی در مقابل نمونه‌های داخلی آن. وقتی مناسبات غلط اقتصادی در جامعه حاکم باشد، وقتی رانت‌خواری رواج داشته باشد، وقتی سوءاستفاده از قدرت برای به‌دست آوردن ثروت‌های بادآورده رواج داشته باشد، کسی که تولیدکننده و زحمتکش واقعی است، ناامید می‌شود، کشاورزی که زحمت می‌کشد، صنعتکاری که تولید می‌کند، سرمایه‌داری که سرمایه‌گذاری می‌کند، معدنکاری که عرق می‌ریزد، معلمی که در مدرسه درس می‌گوید، استادی که در دانشگاه تدریس می‌کند، وقتی می‌بینند که راه برای مناسبات غلط اقتصادی در جامعه باز است و با آن برخورد نمی‌شود، مأیوس می‌شوند.»

باید جلو دزدی، قاچاق، اختلاس و رانت‌خواری گرفته شود. دولت و سایر قوا باید از تضییع حقوق ملت و بیت‌المال جلوگیری کنند.

اگر این سخنان که در زمینه مناسبات غلط اقتصادی در بالا نوشته شد توسط من یا یک روزنامه‌نگار در یک روزنامه یا توسط یک اقتصاددان در سیما گفته می‌شد، فریاد وامصیبتا بلند می‌شد و حتما روزنامه اخطار می‌گرفت و توقیف می‌شد.

اما این فرمایشات رهبر معظم انقلاب است؛ فریاد ایشان است که با صدای آرام از اوضاع اقتصادی بلند شده است.

آقای دولت در حال پایان، آقای دولت آینده، شما هم بدانید، تا کی می‌توان در برابر این وضع اقتصادی سکوت کرد.

دولت در حال پایان، همیشه فکر می‌کرد با دعوت نکردن از چهار روزنامه‌نگار منتقد و جمع کردن چهار روزنامه خودی و سوال‌های بی‌ربط و تعریف و تمجید توسط نخودی‌ها در حضور رئیس‌جمهوری، مشکلات اقتصادی کشور حل می‌شود که در این ۸ سال نه‌تنها حل نشد، بلکه ده‌ها برابر شد.

تا وقتی معاونان و وزرا و مدیران‌عامل دولتی با اتومبیل‌های دورشو و کورشو رفت‌وآمد کنند و آقای معاون رئیس‌جمهوری که همه پول و بودجه و برنامه‌ریزی در دستان مبارک‌شان است، در سیمای جمهوری اسلامی بفرمایند از من سوال نکنید چون اطلاعی از قیمت‌ها و بازار ندارم و همسر مکرمه این وظایف را انجام می‌دهند، مشکل تورم حل نمی‌شود.

اصلا فرض کنیم که خود آقایان هفته‌ای یک بار به بقالی محله و بازار میوه و تره‌بار شهرداری می‌روند و خرید خانه را انجام می‌دهند؛ خب با حقوق و درآمدهای چندده میلیونی و میلیاردی مگر متوجه تورم و گرانی می‌شوند. وقتی مسئول رفاه‌زده و سرمایه‌دار بی‌غم و مرفه بی‌درد، مسئولیت‌ها و میز و مقام‌ها را اشغال کرده و برج‌سازان و واردکنندگان در اتاق‌های بازرگانی با دلارهای ۴۲۰۰ تومانی جهانگیری تجارت می‌کنند و روزگار خوش را می‌گذرانند، معلوم است که تغییری در وضعیت تورم و گرانی و اقتصاد به‌وجود نمی‌آید. تا لحظه‌ای که یک مسئول خودش از مزایای گرانی استفاده می‌کند و ارزش برج‌های ساخته‌شده‌اش در جردن و فرشته و لواسان یکباره از یک به ۱۰ تبدیل می‌شود، از این تورم لجام‌گسیخته و اقتصاد بی‌سروسامان لذت می‌برد. وقتی واردکننده می‌تواند با رانت و زدوبند دلار ۴۲۰۰ تومانی بگیرد و آن را ۲۴۲۰۰ تومان بفروشد، از گرانی ارز و دلار و سکه لذت می‌برد.

این آقای رئیس‌جمهوری است که می‌گوید چندمیلیارد دلار برگشت نشده است، این وزیر خارجه است که می‌گوید چند میلیارد دلار گم شده است، این نماینده مجلس است که می‌گوید چند میلیارد دلار بلاتکلیف است؛ این افراد دو تا روزنامه‌نگار معمولی نیستند.

آقای دولت

بارها نوشتیم و گفتیم لیست افرادی را که در جریان گران کردن ارز و اعلام ارز ۴۲۰۰ تومانی بوده‌اند از شخص آقای رئیس‌جمهوری تا وزرا و بانک مرکزی و کارشناسان و مشاورین و منشی‌ها و آبدارچی‌ها را اعلام کنید تا مسئولان امنیتی بررسی کنند که چه کسانی از بستگان و آشنایان آقایان و خانم‌ها در آن چند روز ارز تهیه کردند؟ تا فرمایش رهبر معظم انقلاب درباره یک رانت مشخص شود.

اعلام ارز ۴۲۰۰ تومانی جهانگیری که امروز حتی آقای رئیس‌جمهوری و رئیس بانک مرکزی وقت مسئولیت آن را برعهده نمی‌گیرند و به احتمال زیاد شخص آقای معاون اول هم در آینده نه‌چندان دور خواهد گفت من هم با آن موافق نبودم، اگر خیانت نباشد، حداقل همه گرفتاری‌های مردم و دولت در شرایط حاضر از این تصمیم غلط آغاز شده و باید پیشنهاددهندگان و تصمیم‌گیرندگان آن به ملت معرفی شوند و حداقل معلوم شود که چه قصد و نیتی در سر داشتند و چه منافعی از آن نصیبشان شده است؟

آقای دولت

همه کمبودهای ریالی بانک مرکزی و ورشکستگی بانک‌های خصوصی و دولتی از گران شدن ارز و ساختمان جبران شد. حالا در ساعات پایانی وقت دولت هستیم؛ آیا وقت آن نشده که با همین باقیمانده ارز و دلار و سکه، به این وضعیت گرانی و تورم خاتمه دهید. اگر مشکل مدیریت دارید، مدیر وارد کنید. وارد کردن مدیر کم‌هزینه‌تر از وارد کردن مربی فوتبال است.

آقای دولت رو به پایان و آقای دولت آینده

بهانه‌های مناسبتی هیچ مشکلی را از صنعت، معدن، تجارت، بانک‌ها، بورس، فرهنگ، هنر، کشاورزی، دریا، جنگل، مراتع، بیابان‌ها، خیابان‌ها، مسکن، بیکاری، آموزش، پرورش، بنزین، نفت، پتروشیمی، آب، برق، گاز، مخابرات و هزار موضوع اجتماعی و اقتصادی حل نمی‌کند.

برای چند سال، حداقل در ۴ سال دولت آینده، جشن‌های مناسبتی و خنده‌آور را تعطیل کنید. بگویید همین بودجه‌های حداقلی را صرفه‌جویی کنند. از روزهای مناسبتی در تقویم‌ها جز سورچرانی و تلف شدن یک روز و بالا رفتن یک عده روی صحنه، چیزی نصیب ملت و صنعت و معدن و تجارت نخواهد شد.

به مناسبت روز ملی صنعت و معدن بررسی شد

طول و عرض تولید در عصر گذار

کارشناسان اقتصادی صنعت و معدن را موتور حرکت توسعه اقتصاد می‌دانند و برای حضور پررنگ‌تر در تجارت جهانی بر ایجاد بسترهای رقابت تاکید دارند؛ از این رو استراتژی‌های جایگزینی واردات در صدر برنامه‌های حمایت از تولید قرار گرفته است.

استراتژی صنعت و معدن از جمله برنامه‌هایی است که هنوز هم تدوین و تصویب آن نهایی نشده و این کاستی منجر به هدررفت بخشی از ظرفیت‌های بالقوه صنعتی و معدنی کشور شده است؛ به‌طوری‌که در حال حاضر تناسب مناسبی بین «شناسایی دقیق ظرفیت‌های توسعه صنعتی»، «توسعه در صنایع دارای ارزش افزوده» «توسعه صادرات محصولات فرآوری‌شده»، «حجم سرمایه‌گذاری با میزان ذخایر معدنی»، «موقعیت مکانی معادن کشور با جانمایی کارخانه‌های فرآوری»، «جانمایی کارخانه‌های فرآوری با نگاه صادراتی»، «حجم تولید فعلی با نیاز داخلی کشور»، «حجم صادرات با نیاز ارزی کشور» و... وجود ندارد. این واقعیتی انکارناپذیر است که چراغ تولید تنها در صورت فروش (داخلی و خارجی) روشن می‌ماند. از سوی دیگر برای خروج از اقتصاد نفتی راهی جز توسعه صادرات غیرنفتی نداریم. برای توسعه صادرات غیرنفتی نیز باید بسیاری از مقررات مزاحم از میان برداشته و در کنار بازاریابی و بازارسازی مناسب مسیر نقل‌وانتقال ارزی نیز هموار شود.

براساس مصوبه شورای‌عالی انقلاب فرهنگی، ۱۰ تیر روز صنعت و معدن نام‌گذاری شده و این روز، فرصت مناسبی است تا به مهم‌ترین موتور محرک اقتصاد یعنی بخش صنعت و معدن، نگاهی اندیشمندانه شود، زیرا این بخش‌ها در ایجاد اشتغال پایدار، افزایش تولید ناخالص ملی و درآمد سرانه نقش بسزایی دارند. به بهانه روز صنعت و معدن، این شماره صمت به پرونده‌ای در همین باره اختصاص یافته و ضمن بررسی مشکلات فعالان این حوزه، راهکارهای حمایت از صنعت و معدن به‌عنوان پیشران اقتصاد ایران ارائه می‌شود.

وزیر صنعت،معدن و تجارت در گفت‌وگو با صمت مطرح کرد:

اینجا صمت مردم است

روز صنعت و معدن مجالی است برای پاسخ دادن به این سوال اساسی که کدام برنامه‌ها و پروژه‌ها را می‌توان مهم‌ترین اقدامات وزارت صنعت، معدن و تجارت، به‌شمار آورد؟ برای یافتن پاسخ سوالات خود با سکاندار این وزارتخانه، علیرضا رزم‌حسینی به گفت‌وگو نشستیم. علیرضا رزم‌حسینی در گفت‌وگوی اختصاصی با روزنامه صمت عملکرد و دستاوردهای این وزارتخانه را تشریح کرد.

■ ابرپروژه انتقال آب خلیج‌فارس

وزیر صنعت، معدن و تجارت در تشریح یکی از مهم‌ترین پروژه‌های افتتاح‌شده اظهار کرد: از پروژه انتقال آب به شرق و فلات مرکزی کشور به‌عنوان خط انتقال امید و ابرپروژه یاد می‌شود. با تکمیل ۳ خط پروژه مهم و ملی انتقال آب خلیج‌فارس به فلات مرکزی ایران، در مجموع ۵۵۰ میلیون مترمکعب آب شیرین از خلیج‌فارس به فلات مرکزی ایران انتقال می‌یابد. پروژه از استان هرمزگان آغاز می‌شود و در مسیر کرمان و خراسان جنوبی به خراسان رضوی انتقال امتداد می‌یابد و می‌تواند به توسعه صنایع گلخانه‌ای و واحدهای صنعتی و معدنی بزرگ این استان‌ها کمک کند.

وی افزود: دستیابی به منابع آبی پایدار و ایجاد تحول اقتصادی در منطقه فلات مرکزی و استان‌های مسیر خط انتقال (هرمزگان، کرمان، یزد، اصفهان، خراسان جنوبی و خراسان رضوی)، رشد صنایع معدنی به‌عنوان جایگزین مناسب نفت و اشتغالزایی، ظرفیت‌سازی و بهره‌گیری از قابلیت‌های بومی و تثبیت جمعیت ساکن مناطق فلات مرکزی و شرق کشور، از جمله دستاوردهای مهم این طرح است. رفع نیاز آبی صنایع و معادن، حفظ و توسعه صنایع معدنی فلات مرکزی و استان‌های مسیر خطوط انتقال به‌ویژه صنایع بزرگ مس، ایجاد فرصت برای تامین کمبود آب شرب و توسعه کشاورزی‌های پربازده نظیر پسته، زعفران و کشت‌های گلخانه‌ای و حفظ ذخایر آب‌های زیرزمینی و ممانعت از حفر چاه‌های غیرمجاز به‌منظور احیای محیط‌زیست، دیگر دستاوردهای مهم این طرح را تشکیل می‌دهند. رزم‌حسینی گفت: طی مراسم ویژه‌ای با حضور رئیس‌جمهوری در آخرین روزهای سال ۱۳۹۹ و در آستانه سال ۱۴۰۰ فاز اول پروژه ملی شیرین‌سازی آب و قطعه اول انتقال آب از خلیج‌فارس به فلات مرکزی ایران با سرمایه‌گذاری بیش از ۱۶۰ هزار میلیارد ریال و اشتغال ۱۲۰۰ نفر افتتاح شد تا عیدی دولت تدبیر و امید برای مردم عزیز میهن‌مان باشد. قطعه ۲ خط ۱ انتقال آب خلیج‌فارس به صنایع سرچشمه و قطعه ۳ خط ۱ انتقال آب از خلیج‌فارس به اردکان (چادرملو) نیز افتتاح شد.

> عملیات اجرایی خط ۲ انتقال آب از خلیج‌فارس به استان‌های خراسان جنوبی و خراسان رضوی، عملیات اجرایی خط ۳ انتقال آب از خلیج‌فارس به استان اصفهان و عملیات اجرایی خط ۴ انتقال آب از دریای عمان به سیستان و بلوچستان (چابهار) در حال انجام است

گفتنی است در حال حاضر عملیات اجرایی خط ۲ انتقال آب از خلیج‌فارس به استان‌های خراسان جنوبی و خراسان رضوی، عملیات اجرایی خط ۳ انتقال آب از خلیج‌فارس به استان اصفهان و عملیات اجرایی خط ۴ انتقال آب از دریای عمان به سیستان و بلوچستان (چابهار) در حال انجام است که حجم سرمایه‌گذاری در کل طرح ملی انتقال آب خلیج‌فارس و دریای عمان ۱۲۰۰ هزار میلیارد ریال است.

■ توسعه سرمایه‌گذاری

وزیر صنعت،معدن و تجارت در بخش بعدی سخنان خود اظهار کرد: از دیگر برنامه‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت اجرای طرح توسعه سرمایه‌گذاری در راستای پروژه اقتصاد مقاومتی با شرکت‌های برتر بوده است. تاکنون ۱۰ تفاهمنامه در این راستا منعقد و عملیاتی شده است. ارزش موافقتنامه‌های منعقدشده ۲ تفاهمنامه پروژه اقتصاد مقاومتی با شرکت‌های برتر ۴۵۱ هزار میلیارد تومان بوده است.

وی افزود: این وزارتخانه از میان ۱۲ هزار بنگاه اقتصادی با اشتغال بیش از ۱۰ نفر، براساس شاخص‌های مختلف مانند اشتغال، صادرات و ارزش‌افزوده، ۱۰۰ شرکت برتر را شناسایی و انتخاب کرده است. از این تعداد ۳۹ شرکت در بخش پالایشگاهی، پتروشیمی و شیمیایی، ۲۱ شرکت در حوزه غیرفلزی، ۲۰ بنگاه در حوزه معدن و صنایع معدنی و ۲۰ بنگاه نیز در بخش ماشین‌سازی و نیرومحرکه فعالیت دارند. تاکنون بیش از ۲۰ شرکت از میان این شرکت‌ها برای سرمایه‌گذاری‌های جدید اعلام آمادگی کردند و ۸۰ پروژه با حجم سرمایه‌گذاری ۲۴۰ هزار میلیارد تومان ازسوی آنان پیشنهاد شد.

■ احیای ۱۵۵۷ واحد تولیدی راکد

علیرضا رزم‌حسینی درباره احیای واحدهای راکد به خبرنگار صمت گفت: احیای واحدهای صنعتی نیز در تداوم فعالیت‌های سال‌های قبل در دستور کار قرار گرفت و از آبان ۱۳۹۹ تا خرداد ۱۴۰۰، هزار و ۵۵۷ واحد راکد درون شهرک‌ها و نواحی صنعتی به چرخه تولید بازگشت. مجموع اشتغال ایجادشده واحدهای احیاشده ۲۵ هزار و ۹۸۸ نفر و میزان سرمایه‌گذاری آنها ۴۶ هزار و ۱۱۴ میلیارد ریال بوده است. همچنین بیش از ۳ هزار و ۲۱۴ واحد درون شهرک‌های صنعتی در مرحله نصب ماشین‌آلات است و برآورد می‌شود تا پایان سال ۱۴۰۰ بیش از ۱۰۰ هزار شغل در شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور ایجاد شود.

■ آزادسازی ۶ هزار معدن حبس‌شده

وی در ادامه اظهار کرد: ۶۰۰۰ محدوده و معدن غیرفعال کشور برای فعال‌سازی از طریق برگزاری مزایده آزاد و برنامه مزایده عمومی محدوده‌های اکتشافی، مجوز برداشت، گواهی کشف و پروانه‌های بهره‌برداری این معادن در ۳۱ استان کشور، جنوب کرمان، مناطق تجاری ارس، ماکو و قشم با ایجاد فرصت برابر و شفافیت در واگذاری انجام شد. واگذاری معادن حبس‌شده از طریق مزایده عمومی به افراد دارای اهلیت و صلاحیت، فرصت جدیدی برای سرمایه‌گذاری و اشتغال در کشور است و جهش صنعتی و معدنی در کشور به‌وجود خواهد آورد. این مزایده برای نخستین بار در کشور برگزار شد و وزارت صنعت، معدن و تجارت نقش نظارتی خود را بیشتر خواهد کرد تا متقاضیانی که در این مزایده برنده شدند اما کار اکتشاف، بهره‌برداری و فعال‌سازی معدن را انجام نداده‌اند معادن از آنها گرفته و باز از طریق مزایده به افراد دارای صلاحیت واگذار شود.

■ احیای مسئولیت‌های اجتماعی

وزیر صنعت، معدن و تجارت خاطرنشان کرد: احیای مسئولیت‌های اجتماعی شرکت‌ها در قالب اجرای طرح اقتصاد مقاومتی نیز از دیگر برنامه‌های دارای اولویت بنده از زمان تصدی وزارت صنعت، معدن و تجارت بوده که این طرح در قالب مدل مثلث توسعه اقتصادی و فرهنگی در دستور کار قرار دارد. سه ضلع مهم در اجرای مدل مثلث توسعه دولت، بخش خصوصی و نمایندگان مجلس شورای اسلامی هستند. ائمه جمعه و نمایندگان ولی‌فقیه در استان‌ها کار نظارت بر اجرای آن را انجام می‌دهند. این الگوی توسعه‌ای در کرمان و قلعه‌گنج اجرا شده بود که الگوی قلعه‌گنج موردتایید رهبر معظم انقلاب قرار گرفت. این طرح با مشارکت ۳۲۹ شرکت اقتصادی در ۱۳ استان مختلف اجرا شده است. در این مدل شرکت‌های توانمند اقتصادی اقدام به آموزش و توانمندسازی مردم منطقه خود می‌کنند. این مدل از ابتکارات بنده است و در ۶ گام و ۱۰ مرحله تدوین شده است.

■ افتتاح ۱۹۳ طرح و انجام ۲۱ سفر

رزم‌حسینی در ادامه اظهار کرد: ۲۱ سفر استانی از ۱۱ مهر ۱۳۹۹ تا ۲۱ خرداد ۱۴۰۰ انجام داده‌ام. برگزاری جلسات ستاد تسهیل و رفع موانع تولید، امضای تفاهمنامه‌های احیای مسئولیت‌های اجتماعی، دیدار با نمایندگان ولی‌فقیه و جلسات با مجمع نمایندگان استان‌ها از برنامه‌های این سفرها در کنار افتتاحیه‌ها و بازدیدهای مختلف بوده است. همچنین ۱۹۳ طرح با سرمایه‌گذاری ۱۵۱۶۲۴۴.۳ میلیارد ریال و اشتغال ۲۴ هزارو ۲۱۳ نفر با حضور من یا به‌شکل ویدئوکنفرانسی در طرح پویش تولید، تداوم امید راه‌اندازی شده است.

■ افزایش صادرات و کاهش واردات

وی افزود: حجم تجارت خارجی کالاهای غیرنفتی در ۲ ماه ابتدایی امسال ۲۲.۲میلیون تن به‌ارزش ۱۳ میلیارد دلار برآورد شده، این در حالی است که در ۲ ماه نخست سال ۹۹، حجم تجارت خارجی این گروه از کالاها ۲۰.۸ میلیون تن به ارزش ۹.۳ میلیارد دلار اعلام شده بود.

همچنین باتوجه به کاهش ۱۶.۵ درصدی واردات کالا در فروردین و اردیبهشت امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته، حجم کالاهای وارداتی ۵.۳ میلیون تن و ارزش آنها ۶.۵ میلیارد دلار اعلام شده است. وزارت صنعت،معدن و تجارت بارها اعلام کرده که سیاست واردات مبتنی بر تولید را در دستور کار خود قرار داده است؛ به این معنا که بیشترین واردات کالاها مربوط به کالاهای اساسی و واسطه‌ای و مواد اولیه تولید هستند؛ به طوری‌که این کالاها در سال گذشته حدود ۸۵ درصد واردات کشور را شامل شده‌اند. درباره صادرات نیز باتوجه به تشدید تحریم‌های اقتصادی و تلاش دشمنان برای جلوگیری از درآمدهای ارزی کشور در سال‌های اخیر و محدودیت‌هایی که برای صادرات نفت کشور ایجاد شده بود، صادرات کالاهای غیرنفتی به‌عنوان منبع درآمد ارزی کشور موردتوجه بیشتر قرار گرفت.

> در دو ماهه امسال بیش از ۹۰۰ بنگاه صنعتی راه‌اندازی شد. جدیدترین آمار منتشر شده نشان می‌دهد که در دو ماهه امسال برای ۹۱۹ بنگاه پروانه بهره‌برداری صادر شده و زمینه اشتغال بیش از ۱۷ هزار و ۱۰۳ نفر فراهم شده است

وی گفت: براساس آمار ارائه‌شده ازسوی معاونت طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت، در ۲ ماهه نخست امسال ۱۶.۹ میلیون تن کالاهای غیرنفتی به ارزش بالغبر ۶.۳ میلیارد دلار از کشور صادر شده، در صورتی که در ۲ ماه نخست سال ۹۹، حدود ۱۴.۴میلیون تن به ارزش ۴.۲ میلیارد دلار کالاهای غیرنفتی از کشور صادر شده بود که نشان‌دهنده افزایش ۱۷ درصدی از نظر وزنی و رشد ۴۷.۹ درصدی از نظر ارزشی است.

■ تامین مالی از شبکه بانکی

وزیر صنعت، معدن و تجارت در تشریح جزئیات طرح تام گفت: تفاهمنامه همکاری (طرح تام) با بانک‌های تجارت و صنعت و معدن و تجهیز ۲۷۰ هزار میلیارد ریال منابع با همکاری شرکت‌های بزرگ و تابعه برای تامین مالی واحدها و پروژه‌های دارای اولویت بخش صنعت، معدن و تجارت منعقد شد. سال ۱۳۹۹ در نخستین قدم برای فعال شدن طرح تام، تفاهمنامه‌ای با بانک صنعت و معدن به‌منظور تجهیز ۱۲ هزار میلیارد تومان منابع برای پرداخت تسهیلات به اولویت‌های بخش منعقد شد و تاکنون ۱۴۴ واحد یا پروژه در مسیر دریافت این تسهیلات قرار گرفته‌اند. اردیبهشت ۱۴۰۰ نیز دومین تفاهمنامه طرح تام به‌صورت سه‌جانبه میان سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، معاونت طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت و بانک تجارت با حضور من امضا و عملیاتی شد. واحدهای راکد، نیمه‌تعطیل و ظرفیت‌های خالی به‌صورت هدفمند در راستای این طرح تامین مالی خواهند شد.

■ افزایش صدور جواز تاسیس صنعتی

رزم‌حسینی در بخش بعدی سخنان خود اظهار کرد: به‌دنبال اجرای سیاست‌های حمایتی از بخش صنعت، در ۲ ماه نخست امسال نیز صدور مجوزهای تاسیس در حوزه صنعت کشور، رشد ۲۷ درصدی را تجربه کرده که نشان‌دهنده افزایش جذب سرمایه به حوزه صنعت کشور است. بنا بر اعلام معاونت طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت در ۲ ماه نخست امسال ۶ هزار و ۴۸۹ جواز تاسیس در بخش صنعت با ایجاد بیش از ۱۷۶ هزار فرصت شغلی در کشور صادر شده که در مقایسه با آمار بازه زمانی مشابه سال ۹۹، از نظر تعداد رشد ۲۷ درصدی و از نظر اشتغالزایی رشد ۵۰.۲ درصدی را به ثبت رسانده است. این در حالی است که میزان سرمایه‌گذاری مجوزهای تاسیس صادرشده در حوزه صنعت کشور در فروردین و اردیبهشت امسال، رقمی بالغبر ۱۳۱۶ هزار میلیارد ریال پیش‌بینی شده که در مقایسه با سرمایه‌گذاری ۶۵۹ هزار میلیارد ریالی پروانه‌های صادرشده در ۲ ماه نخست سال گذشته، رشد ۹۹.۶ درصد را تجربه کرده است.

■ رشد تولید ۳۲ محصول منتخب

وزیر صنعت،معدن و تجارت در ادامه به خبرنگار صمت گفت: بررسی آمارهای رسمی منتشره وزارت صنعت، معدن و تجارت حاکی از رشد ۳۲ محصول از ۳۹ محصول منتخب صنعتی و معدنی در ۲ ماه نخست امسال است. بررسی آمار تولید مقدماتی کالاهای منتخب معدن و صنایع معدنی نیز حکایت از رشد تولید ۹ محصول از بین ۱۱ محصول منتخب دارد. تا پایان اردیبهشت بیش از ۵ میلیون و ۳۲۲ هزار و ۱۰۰ تن فولاد خام تولید شد که نشان‌دهنده رشد ۱۳.۹ درصدی در هم‌سنجی با مدت مشابه سال گذشته است. در ۲ ماه امسال بیش از ۹۰۰ بنگاه صنعتی راه‌اندازی شد. جدیدترین آمار منتشر شده نشان می‌دهد در ۲ ماه ابتدایی امسال برای ۹۱۹ بنگاه پروانه بهره‌برداری صادر و زمینه اشتغال بیش از ۱۷ هزار و ۱۰۳ نفر فراهم شده است.

■ رشد تولید ۹ محصول معدنی

وی در ادامه گفت: «بررسی آمار تولید مقدماتی کالاهای منتخب معدن و صنایع معدنی نیز حکایت از رشد تولید ۹ محصول از بین ۱۱ محصول منتخب است. تا پایان اردیبهشت‌ماه بیش از پنج میلیون و ۳۲۲ هزار و ۱۰۰ تن فولاد خام تولید شد که حکایت از رشد ۱۳.۹ درصدی در هم‌سنجی با پارسال است. تولید محصولات فولادی در این مدت با رشد ۴.۵ درصدی به چهار میلیون و ۳۰۰ هزار و ۱۰۰ تن رسید. در دوماهه امسال ۵۱ هزار و ۲۰۰ تن کاتد مس (رشد ۱۴.۳ درصدی)، ۳۸ هزار و ۲۰۰ تن پودر آلومینا (افت ۸.۵ درصدی)، ۲۳۲ هزار و ۹۰۰ تن کنسانتره زغال‌سنگ، و ۱۱ میلیون و ۱۸۷ هزار و ۵۰۰ تن سیمان تولید شد. تا پایان اردیبهشت‌ماه ۶۷ میلیون و ۷۷۱ هزار و ۵۰۰ مترمربع کاشی و سرامیک ۲۱۴ هزار و ۲۰۰ تن شیشه جام (رشد ۳۴.۷ درصدی)، ۱۲۵ هزار و ۶۰۰ تن ظروف شیشه‌ای (رشد ۸.۵ درصدی)، ۹ هزار تن ظروف چینی (رشد ۵۷.۹ درصدی) و ۱۱ هزار و ۵۰۰ تن چینی بهداشتی تولید شد. در دو ماهه امسال بیش از ۹۰۰ بنگاه صنعتی راه‌اندازی شد. جدیدترین آمار منتشر شده نشان می‌دهد که در دو ماهه امسال برای ۹۱۹ بنگاه پروانه بهره‌برداری صادر شده و زمینه اشتغال بیش از ۱۷ هزار و ۱۰۳ نفر فراهم شده است».

وی گفت: بر اساس آمار در دوماهه امسال برای ۶۴۸۹ بنگاه جواز تاسیس و برای ۹۱۹ بنگاه پروانه بهره‌برداری ایجادی و توسعه‌ای صادر شده که نسبت به مدت مشابه سال قبل به ترتیب ۲۷ درصد و ۲۰.۸ درصد افزایش داشته است. سرمایه پیش‌بینی‌شده در این مدت برای جوازهای تاسیس معادل ۱۳۱ هزار و ۶۷۰ میلیارد تومان بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل حدود ۹۹.۶ درصد افزایش داشته است. میزان سرمایه پروانه‌های بهره‌برداری صادر شده در دو ماهه امسال نیز ۱۱ هزار و ۲۸۴ میلیارد تومان بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۵۱.۶ درصد افزایش داشته است. همچنین بر اساس این آمار پیش‌بینی‌شده با اجرای پروژه‌هایی که جواز تاسیس آن‌ها در دو ماه اول امسال صادر شده برای ۱۷۶ هزار نفر شغل ایجاد شود که نسبت به این رقم در مدت مشابه پارسال با افزایش ۵۰.۲ درصدی مواجه بوده است. پروانه‌های بهره‌برداری صادر شده در این مدت نیز زمینه اشتغال ۱۷ هزار و ۱۰۳ نفر را فراهم کرده که نسبت به دوماهه پارسال حدود ۱۵.۱ درصد افزایش داشته است».

ارزش‌افزوده خلأ صنعتی کشور

اما واگرهای استراتژی توسعه صنعتی

تولید گرفتار سازکار عجیب بازپرداخت معوقات

تحلیل روز

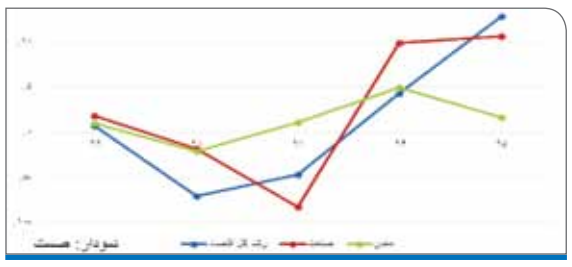
«تولید» تخته پرش توسعه می‌شود؟

امیرعباس آذرم‌وند: روز صنعت و معدن چون روزهای دیگر بهانه‌ای است که افراد بر یک موضوع تمرکز کنند، نقاط قوت و ضعف آن را بشناسند و برای آینده آن برنامه‌ریزی کنند. صنعت و معدن سهم مهمی از هر اقتصادی را در جهان تشکیل می‌دهند. این امر تا جایی است که در اقتصاد نفتی ایران هم این دو بخش یک‌سوم کل مشاغل کشور را از آن خود کرده‌اند.

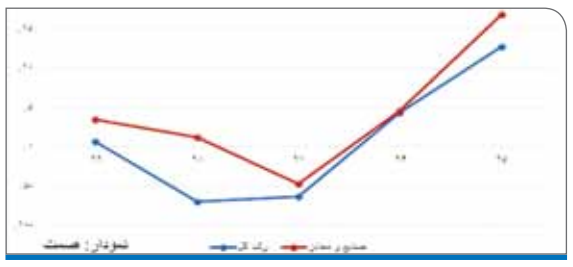
علاوه‌بر این، رشد صنایع و معادن نقش چشمگیری در بهبود شاخص رشد اقتصادی دارند و از آنجا که این بخش‌ها مولد محسوب می‌شوند، رشد اقتصادی در این بخش‌ها منجر به بهبود وضعیت اشتغال و عدالت اجتماعی نیز خواهد شد.
نمی‌توان کتمان کرد که حال صنایع و معادن نیز چون کل اقتصاد کشور در دهه ۹۰ خوب نبوده اما همزمان باید به یاد داشت که دسترسی به یک رشد پایدار و توسعه یافتگی بدون رشد و گسترش تولید صنعتی در کشور، تقریبا ناممکن است. در نتیجه، پاسخ مشکلات مشخص هستند و درواقع به بخشی از مشکل تبدیل شده‌اند اما ذهن نقاد سیاست‌گذار می‌تواند این بخش را به تخته پرش رشد بالا تبدیل کند.

بهبود نسبی حال صنایع و معادن

به گزارش صمت بررسی آمارها نشان می‌دهد گرچه حال اقتصاد کشور در طول سال گذشته خوب نبود اما حال و روز بخش صنایع و معادن کشور نسبت به دیگر بخش‌ها بهبود یافته است. البته مشکلات اصلی بر جا هستند اما این بخش‌ها حداقل در سال ۹۹ با رشد اقتصادی مواجه شدند. این در حالی است که صنایع از زمان آغاز تحریم‌ها علیه ایران با رکودی بزرگ مواجه شدند اما در سال ۹۹ توانستند به رشد دوباره دست پیدا کنند. دهه ۹۰ دهه خوبی برای بخش صنایع ایران نبود. در این دهه تحریم‌ها بیش از هر زمانی به سدی محکم علیه رشد اقتصاد کشور تبدیل شدند. تمرکز نظام تحریم علاوه‌بر بخش نفت، بر تولید کارخانه‌ای و بزرگ کشور هم متمرکز شد. به این ترتیب خودروسازی و دیگر صنایع بزرگ کشور رکودی جدی را مشاهده کردند. برجام فرصتی بود تا این بخش از اقتصاد کشور بتواند با سازمان‌دهی دوباره خود، به سامان‌دهی امور بپردازند. اما این فرصت چنان کوتاه بود که به جای امکان بازسازی فقط ناامیدی از خود به جا گذاشت. این امر سبب شده بود تا تولید کشور مشکلات فراوانی را در طول دهه ۹۰ داشته باشد و رشدی که تجربه می‌کند اندک باشد. همچنین نظام تحریم به شدت علیه واردات خط تولید و فناوری به کشور بود و به همین دلیل در طول این دهه نه‌تنها جذب سرمایه‌گذاری کاهش یافت بلکه با استهلاک

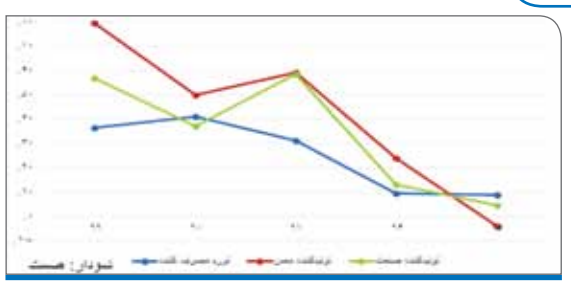
ماشین‌آلات تولید، در عمل صنایع کشور را با پس‌رفت روبه‌رو کرد. بخش معدن البته مشکلاتی کمتر از بخش صنعت کشور داشت. گرچه تحریم‌ها به طور جدی از میزان رشد این بخش کاست اما این بخش با رشد منفی کمتری نسبت به صنعت مواجه شد و هر طور بود توانست روزگار دشوار تحریم‌ها را با کارنامه‌ای موفق‌تر به میانه برساند. کل بخش صنایع و معادن کشور در نیمه دوم دهه ۹۰ تنها در یک سال با رشد منفی روبه‌رو شد. در سال ۹۷

که دونالد ترامپ در اقدامی ناگهانی خروج کشورش از برجام را اعلام کرد این بخش در مجموع با رکود بزرگ ۶.۳ درصدی مواجه شد. مثبت بودن بازدهی فعالیت در بخش معادن و همچنین صنایعی چون ساختمان سبب شد نرخ رشد مجموع این بخش‌ها جز در سال ۹۷ دیگر منفی نشود. این در حالی است که در مجموع این سال‌ها دوباره رشد اقتصادی کل منفی شد و در سال ۹۹ هم رشدی اندک و کمتر از یک درصد را تجربه کرد.

معادن تورم‌زده

بررسی شاخص تورم در نیمه دوم دهه ۹۰ شواهدی دیگر از وضعیت بخش صنعت و معدن کشور را به دست می‌دهد. بخش معدن در تمام این دوره به جز در سال ۹۵ تورمی بیش از تورم کل را در اقتصاد کشور به ثبت رساند. در سال ۹۵ تورم تولیدکننده معدن منفی شد یعنی تولید در این بخش در سال ۹۵ نسبت به سال ۹۴ ارزان‌تر شده بود. پس از این کاهش قیمت، شتاب تورم تولیدکننده بخش معدن از کل اقتصاد شتاب بیشتری گرفت. درباره بخش صنعت هم گرچه تورم آن بیش از تورم کل بوده اما در هر سال وضعیت تغییر می‌کرد و گاه تورم بخش صنعت از تورم کل بیشتر بود و گاه برعکس. برای مثال، در سال‌های ۹۹، ۹۷ و ۹۶ تورم صنعت بیش از تورم کل بوده اما در سال‌های ۹۵ و ۹۸ اتفاق دیگری رخ داد. تورم گرچه مشکلی قدیمی در اقتصاد ایران است اما وضعیت آن در طول دهه ۹۰ به بحرانی‌ترین شکل ممکن درآمد. ایران حدود نیم قرن است که میزبان تورم دو رقمی در اقتصاد خود است. با وجود این، رفتن تورم به بالای ۳۰ درصد اتفاقی شایع در اقتصاد ما نبوده و تنها زمانی که شرایط اقتصادی به وضعیت بغرنجی می‌رسیدند تورم هم مرز ۳۰ درصد را رد می‌کرد. تورم دهه ۹۰ بیش از هر چیز نتیجه تحریم‌ها است. در هر سالی که تحریم علیه اقتصاد ایران اعمال شد، نرخ تورم به شکل جهشی افزایش یافت. اما در سال‌هایی که تحریم‌ها به سرانجام می‌رسید مانند سال‌های ۹۵ و ۹۶ نرخ تورم با شتابی فراوان کاهش می‌یافت به نحوی که در این دو سال برای نخستین‌بار در دو سال پیاپی نرخ تورم کشور تک‌رقمی بود. به این ترتیب باید پذیرفت نظام تحریم با محدود کردن منابع کشور، می‌تواند دولت را دچار کسری بودجه کند و از آنجا که دولت‌ها اغلب برای جبران کسری بودجه دست به استقراض از منابع بانک مرکزی می‌زنند، خواسته یا ناخواسته به خلق پول پر قدرت و به دنبال آن افزایش چشمگیر نرخ تورم یاری می‌رساند. به همین دلیل بسیاری از کارشناسان باور دارند مهم‌ترین مانع مقابل تولید کشور، نظام تحریم‌ها است و به همین دلیل بهترین مانع‌زدایی کنار زدن محدودیت‌های اقتصاد است. باید توجه داشته باشیم گرچه تورم اندک و کمتر از ۵ درصد به سود رشد در هر اقتصادی است چراکه بهره‌وری بالا را نشان می‌دهد اما اگر نرخ تورم به دلایلی چون استقراض دولت از بانک مرکزی افزایش یابد، نه‌تنها جهشی چشمگیر خواهد داشت بلکه با کاهش قدرت خرید خانوار در عمل به تشدید رکود منجر خواهد

شد. در بحث بررسی حداقل دستمزد در ایران هم مدافعان افزایش واقعی مزد باور دارند یکی از راه‌های مقابله با رکود تقویت قدرت خرید خانوار است. با این اقدام در عمل تقاضا در اقتصاد تحریک شده و خدمات و کالاهای ایرانی امکانی برای فروش و صنعت شانسی برای گردش چرخ‌های خود خواهد داشت.

تامین یک‌سوم مشاغل کشور

اشتغال بخش صنایع و معادن با اینکه سهم اصلی را در کل اشتغال کشور ندارد اما از اهمیت فراوانی برخوردار است. اشتغالزایی در این بخش نیازمند سرمایه‌گذاری‌های بزرگ‌تر در قیاس با بخش خدمات و کشاورزی است اما در مقابل اشتغالی که در این بخش ایجاد می‌شود نزدیکی بیشتری به مفهوم اشتغال پایدار دارد. به‌ویژه در بخش تولید بزرگ و کارخانه‌ای، افرادی که شاغل می‌شوند نسبتا از دغدغه‌های صنفی کمتری رنج می‌برند. در این بخش اغلب دستمزد کارگران بالاتر و امنیت شغلی بیشتر است. البته باید توجه کرد نگرش طرفدار برون‌سپاری، با دادن اختیار جذب نیروی کار به پیمانکاران در عمل پایداری مشاغل این بخش را هم کاهش داد اما در هر حال بنگاه‌های تولیدی در این بخش چون توان بالاتری نسبت به بخشی چون خدمات یا کشاورزی دارند، محل امن‌تری برای شاغل شدن هستند. سهم اصلی اشتغال را در ایران همواره بخش خدمات از آن خود کرده است. در تمام دو دهه اخیر سهم بخش خدمات از کل اشتغال کشور بیش از ۵۰ درصد بوده است. حتی در سال گذشته که شیوع کرونا به اشتغال در این بخش آسیب‌های جدی وارد کرد هم باز از سهم این بخش آن‌قدر کاسته نشد که سهم آن از کل اشتغال کشور به کمتر از نصف برسد. با این حال، رکود بخش خدمات سبب شد سهم بخش صنعت، که معدن هم در گزارش‌های اشتغالی زیرمجموعه آن است، از کل اشتغال کشور افزایش یابد.

سخن پایانی

با این حال، حتی آخرین گزارش مرکز آمار هم نشان می‌دهد در بخش صنعت همچون دیگر بخش‌های اقتصاد کشور تعداد شاغلان نسبت به سال ۹۸ کاهش یافت. این امر به نحوی بوده که شاغلان بخش صنعت نیز در سال ۹۹ کاهش ۱۷ هزار و ۵۰۲ نفری نسبت به سال ۹۸ داشتند. صد البته که این میزان کاهش نسبت به کاهش شاغلان در بخش خدمات بسیار ناچیز است و به همین دلیل سهم اشتغال بخش صنعت در سال ۹۹ از ۳۲ درصد به ۳۳.۳ درصد رسید.

شناسه ۱۱۵۸۳۲۹

آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۵/۱۴۰۰/ش

شرکت شهرکهای صنعتی استان قزوین

فراخوان تجدید مناقصه عمومی دو مرحله‌ای

اجرا و ترمیم زیرسازی، جداول و زهکش و آسفالت بخشی از معابر پارک صنعتی لیا

۱- **شرکت شهرکهای صنعتی استان قزوین** در نظر دارد مناقصه عمومی دو مرحله‌ای شماره(۲۰۰۰۰۰۱۰۸۵۰۰۰۰۱۵) را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهادات مناقصه‌گران و بازگشایی پاکات از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس **www.setadiran.ir** انجام خواهد شد.

۲- تاریخ انتشار در سامانه تاریخ یکشنبه ۱۴۰۰/۰۴/۱۳ ساعت ۱۵ می‌باشد.

۳- آخرین مهلت خرید اسناد مناقصه تا ساعت ۱۵ روز یکشنبه ۱۴۰۰/۰۴/۲۰

۴- آخرین مهلت تسلیم پیشنهاد قیمت تا ساعت ۱۵ روز پنجشنبه ۱۴۰۰/۰۴/۳۱

۵- آخرین مهلت تسلیم ضمانت نامه (فیزیکی) به کارفرما ساعت ۱۰ روز شنبه ۱۴۰۰/۰۵/۰۲

۶- زمان بازگشایی پاکات الف و ب در ساعت ۱۱روز شنبه ۱۴۰۰/۰۵/۰۲

۷- زمان بازگشایی پاکت ج در ساعت ۱۱روز شنبه ۱۴۰۰/۰۵/۰۹

۸- اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌ها شرکت شهرکهای صنعتی استان قزوین واقع در: قزوین، بلوار آیت‌ا... شهید بهشتی، روبروی بوستان دهخدا، شماره ۱۶۶، **تلفن تماس:** ۳۳۳۵۴۵۹۰ - ۰۲۸، **سایت اینترنتی:** www.qazviniec.ir

۹- **مبلغ برآورد:** ۲۹۲,۳۶۴,۷۲۴,۷۰۰ ریال است که براساس فهارس بهای تجمیع راه و باند ۱۴۰۰ محاسبه گردیده است.

۱۰- **مبلغ تضمین شرکت در مناقصه:** ۹,۷۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد.

۱۱- **مدت قرارداد:** ۱۲ ماه

۱۲- **محل اجرای پروژه:** شهرک صنعتی لیا واقع در کیلومتر ۱۴ جاده قزوین به بوئین‌زهرا

۱۳- **شرایط شرکت‌کنندگان:** دارا بودن رتبه ۴ راه از سوی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی و گواهی صلاحیت ایمنی پیمانکاری و دارا بودن حداقل یک قرارداد زیرسازی و آسفالت معادل ۵۰٪ (از نظر حجم کار و یا از نظر ریالی) با موضوع مناقصه همراه با رضایتنامه و صورتجلسه تحویل که پیمانکار رأساً با دستگاه‌های اجرایی (طبق تعریف ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری) طی مدت ۵ سال گذشته منعقد باشد.

تبصره: پیمانکاران دارای سابقه همکاری با این شرکت در صورت اخذ ۸۰ امتیاز از فرم ارزیابی (پیوست اسناد مناقصه) از کارفرما می توانند درمناقصه شرکت نمایند، بدیهی است عدم کسب امتیاز مذکور به منزله عدم صلاحیت لازم مناقصه‌گر جهت شرکت در مناقصه می‌باشد.

روابط عمومی شرکت شهرکهای صنعتی استان قزوین

بیمه سامان
Saman Insurance
www.si24.ir
پیشرو در ارائه خدمات بیمه‌ای
در بستر دیجیتال

یادداشت

وزارت صنعت معدن و تجارت حامی یا مانع؟

امیرحسن کاکایی
عضو هیات‌علمی دانشگاه علم و صنعت

وقتی وزارت صنعت، معدن و تجارت از ادغام وزارتخانه‌های مختلف به‌وجود آمد، مهم‌ترین هدف آن ایجاد تعادل درست بین حقوق مصرف‌کننده و تولیدکننده از طریق ایجاد تعادل بین تجارت و صنعت با سیاست‌گذاری‌های هماهنگ و کنترل متعادل مکانیسم‌های گوناگون از جمله تعرفه‌گذاری برای واردات محصول نهایی در مقابل مواد اولیه، قطعات نیمه‌ساخته و ماشین‌آلات بود. اما متاسفانه در ۲۰ سال گذشته هیچ‌گاه این تعادل برقرار نشد. در مقاطع گوناگون یا تولیدکننده شاکی بود یا مصرف‌کننده. علاوه‌بر اینکه در فرآیند تولید، به‌جای اینکه مجموعه سیاست‌گذاری‌ها حامی تولید و توسعه فناوری در کشور باشد، عمدتا به نفع واردات و دلالی بود. این موضوع حتی تا جایی پیش رفت که اواخر دهه ۸۰، بسیاری از قطعه‌سازان، به‌جای اینکه به خود زحمت تولید در داخل کشور را بدهند، قطعات را کامل یا نیمه‌ساخته از چین وارد کشور کرده و مارک ایرانی بر آن می‌زدند. نکته جالب دیگر این بود که بیش از ۲۰ خودروساز بخش خصوصی حاضر نشدند برای تعمیق داخلی‌سازی بیش از ۲۰ درصدی تلاشی بکنند و در عمل به‌جز دو خودروساز اصلی شبه‌دولتی، بقیه مونتاژکار یا واردکننده کامل خودرو بوده و هستند.

این‌ها نتیجه سیاست‌گذاری‌های غلط در کل دولت‌ها و به‌طور خاص وزارت صنعت، معدن و تجارت بود و بیماری هلندی در ایران که از حدود دهه ۵۰ آغاز شده بود، عملا با افزایش سرسام‌آور درآمدهای نفتی، در دهه ۸۰ عمیق‌تر شد. در اوایل دهه ۹۰ با بروز تحریم بی‌سابقه سنگین امریکایی‌ها، همه‌چیز برای سیاستمداران و مردم تا حدی معلوم شد. البته با افزایش نرخ دلار در کنار اوج‌گیری تحریم‌ها در این مقطع، خودبه‌خود دوباره قطعه‌سازان و خودروسازان به‌خود آمدند و ته‌مانده توانمندی خود را دوباره به‌کار بردند و تولید داخل دوباره رونق گرفت. البته متاسفانه در همان زمان تحریم‌های اول، وزارت صنعت، معدن و تجارت نتوانست سیاست‌گذاری درستی انجام شود و در همان مقطع که کشور به‌شدت نیازمند سرمایه‌گذاری در تعمیق داخل و مدیریت درست ارز بود، میلیاردها دلار صرف واردات خودروهای لوکس شد. به‌تدریج که ارز ته کشید، واردات دوباره کنترل شد. اما متاسفانه از آن‌طرف چون منابع سرمایه‌گذاری به‌شدت از بین رفت، حرکت‌های توسعه‌ای در کشور به‌شدت با کُندی روبه‌رو شد. البته اتفاقات گوناگون تا حدود سال ۹۶ که برجام امضا شد، رخ داد. اما پس از برجام حرکت‌های توسعه‌ای به‌سرعت، البته مبتنی بر همکاری خارجی ادامه یافت اما متاسفانه برجام دیری نپایید و ترامپ همه برنامه‌های بلندپروازانه را خراب کرد.

در حدود ۳ سال نخست این دولت، متاسفانه بدترین وزرایی که در عمر کاری‌ام دیده‌ام، بر این وزارتخانه بسیار مهم مدیریت کردند. هر دو آنها به‌دلیل بی‌کفایتی، هرکدام به بهانه‌ای از این وزارتخانه مهم حذف شدند. در یک سال اخیر هم این وزارتخانه ۴ ماه بدون وزیر بود و در ۶ ماه آخر سال هم که وزیر جدید آمد، آن‌قدر با مسائل بازرگانی مرتبط به معیشت مردم درگیر بود که نتوانست جلوی تخریب‌های صنعت خودرو را بگیرد. همان‌طور که گفتم در دو دهه اخیر وزرا اصلا نتوانستند تعادل بین خواسته مشتری و صنعتگر برقرار کنند اما به‌طور خاص در ۳ سال گذشته اتفاقی نادر افتاد و آن نارضایتی هم‌زمان صنعت و بازار بود. باورنکردنی است. در سال‌های ۹۷ تا ۹۹، هم بازار به هم‌ریخت و هم صنعت به‌شدت لطمه خورد، به‌گونه‌ای که تا پایان سال گذشته بالای ۸۰ هزار میلیارد تومان زیان رسمی واردشده بر دو خودروساز بوده است. البته در این مدت بالای ۱۰۰ هزار میلیارد تومان رانت در بین بخش کوچکی از مردم توزیع شد و سر بیشتر مصرف‌کنندگان واقعی بی‌کلاه ماند.

واقعیت این است که ضعف شدید راهبردی و فلسفی در وزارت صنعت، معدن و تجارت و عدم‌شکل‌گیری درست فرآیندهای سیاست‌گذاری و تصدی‌گری نصفه و نیمه این وزارتخانه در صنعت خودرو و شفافیت نبودن مسئولیت‌ها و عدم‌مسئولیت‌پذیری این وزارتخانه در قبال این صنعت، باعث‌شده امروز بیش از ۲۰ سازمان و نهاد گوناگون در تنظیم‌گری این صنعت مستقیم دخالت کنند و ده‌ها نهاد و سازمان دیگر بر آن نظارت دارند و در عین حال همچنان این صنعت متهم به عدم‌توجه به خواسته مشتری، انحصارطلبی، عدم‌شفافیت و هزینه‌های بالاست. با وجود فعالیت بیش از ۲۰ خودروساز خصوصی طی این ۲ دهه هنوز نتوانسته‌اند تبدیل به خودروسازان رقابت‌پذیر شوند و کسی هم از آنها گلایه نکرد اما دو خودروسازی که طی این ۳۰ سال سعی کردند تا با تعمیق داخلی‌سازی و توسعه قطعه‌سازان، صنعت متکی به داخل را رشد دهند و در این سه سال باوجود تحریم و سوءمدیریت دولت و دخالت‌های بی‌جا و مانع‌تراشی‌های سیاسیون، تولید را نجات دادند و تمام تلاش خود را کردند تا نه‌تنها حداقل‌های نیاز بازار را پاسخگو باشند، بلکه خودروها را ارتقا دهند و خودروهای جدید ارائه کنند، دائم متهم به کم‌کاری و انحصارطلبی می‌شوند.

دولت جدید و در رأس آن وزارت صنعت، معدن و تجارت کار بسیار سنگینی را در پیش‌رو دارد. مهم‌ترین کار آن ابتدا روشن کردن مجدد مسئولیت‌ها و جایگاه‌ها در این صنعت و بازار است. در ادامه این دولت باید تصمیم بگیرد چگونه قرار است اعتماد از دست‌رفته به این صنعت بازگردد و چگونه قرار است جلوی سیاست‌گذاری‌های ضدتولید و دخالت‌های دائمی سیاسیون را بگیرد و کمک کند تا حرکت‌های اصیلی که طی این مدت برای تعمیق داخلی‌سازی و توسعه فناوری آغازشده را حمایت کند و در عین حال بتواند در بازار رقابت ایجاد کند. مهم‌ترین مشکل واقعی دولت جدید این است که ابتدا باید همه نهادها و سازمان‌های سیاست‌گذار، تنظیم‌گر، ناظر و کنترل‌کننده را در راستای مسیر توسعه صنعت و رقابت‌پذیر شدن آن، تجدید صف‌آرایی کرده و یک برنامه عقلایی مبتنی بر عقلانیت اقتصادی طراحی و اجرا کند. اینکه سیاسیون دائم مدیران این صنعت را متهم کنند و از آن‌طرف قوانینی ضدتولید و به‌نفع واردکننده‌ها و دلال‌ها تدوین و اجرا کنند یا افرادی و برنامه‌ها و ایده‌هایی را به این صنعت تحمیل کنند که هزینه‌های این صنعت را افزایش دهد، جز تسریع سقوط این صنعت چیزی در برنخواهد داشت.

ارزش‌افزوده خلأ صنعتی کشور

عکس: صمت

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

رئیس‌جمهوری دوازدهم در حال تحویل دولت به رئیس‌جمهوری منتخب سیزدهم است. دولت بعدی با پرونده‌ای از کارهای انجام‌نشده و چالش‌هایی روبه‌رو خواهد بود که طی دولت‌های قبل، روی هم انباشته شده‌اند؛ از این‌رو مسئولیت این دولت و دولت‌های بعدی سنگین و سنگین‌تر می‌شود. در ادامه کارشناسان حوزه صنعت و اقتصاد در گفت‌وگو با صمت به چالش‌ها و ابرچالش‌های موجود در این دو حوزه اشاره دارند که می‌خوانید.

پیشنهادات اقتصادی به رئیس‌جمهوری منتخب

امین دلیری، کارشناس اقتصاد و مدرس دانشگاه: بیشتر مشکلات و چالش‌های اقتصادی کشور ریشه در مدیریت داخلی دارد و بسیاری دیگر نیز به عوامل متعدد بیرونی مرتبط است. بسیاری از این معضلات اقتصادی ناشی از دشمنی بی‌حدوحصر امریکا و متحدان او در اعمال فشارهای حداکثری بر اقتصاد ایران بوده است.

▣ تصمیمات اشتباه در حوزه ارز

برخی از مسؤلان کشور برای مقابله با خنثی کردن تحریم‌ها، تصمیم‌های اشتباهی اتخاذ کردند. مانند تصمیمات مربوط به فروش بی‌رویه سکه و اختصاص ارز ۴۲۰۰ تومانی به تعداد زیادی از متقاضیان ارز و افزایش ۲۰۰ درصدی قیمت بنزین. افزایش نرخ برابری ارز تا مرز ۳۰ هزار تومان موجب شد بهای کالاها و خدمات ضروری مردم و همچنین قیمت تمام‌شده محصولات داخلی سیر افزایشی داشته باشند و هرچند روز یک‌بار تغییرات قیمتی را تجربه کنند. البته خطر قرارگرفتن در این شرایط، قبلا به مسئولان گوشزد شده بود. نتیجه این تحولات به بدترشدن وضعیت معیشت مردم منتهی و به عامه مردم فشار مضاعفی تحمیل شد. در این دوران پرمشقت، تصمیمات شتابزده مدیریتی برای اقتصادی بیشتر اثر معکوس داشت؛ بنابراین رئیس‌جمهوری منتخب با ابرچالش‌هایی مانند نرخ تورم بالا، حجم بالای نقدینگی، کسری بودجه سنگین، نرخ بالای بیکاری به‌ویژه نرخ بالای بیکاری فارغ‌التحصیلان دانشگاهی، کاهش شدید سرمایه‌گذاری در بخش تولید و راه‌اندازی ظرفیت‌های خالی واحدهای تولیدی و تضییقات و آلام ناشی از سختی معیشت مردم و دیگر مشکلات اقتصادی و مالی و درآمدی که قبلا به آنها اشاره داشته‌ایم، روبه‌رو است. در این شرایط سخت و با وجود مشکلات کاری رئیس‌جمهوری و کابینه منتخب وی، انتظار می‌رود همه نیروهای تاثیرگذار با هر گرایش سیاسی به دولت کمک کنند.

▣ اصلاح نظام توزیع مالی

همان‌طور که تاکید شد باید نخستین اولویت رئیس‌جمهوری در نخستین روزکاری رسیدگی به وضعیت معیشت مردم باشد. این موضوع کار سختی نیست، چون نیاز به منابع مالی زیادی ندارد و با اصلاح نظام توزیع، عملی است. فقط باید کالاهای اساسی و ضروری مردم که با تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی وارد کشور می‌شوند با احتساب هزینه‌های واردات و سود عمده‌فروشی و خرده‌فروشی با روش‌های مناسب توزیع شوند و به‌دست مصرف‌کنندگان واقعی برسند. ابزارهای لازم با توجه به طراحی سامانه‌های هوشمند وجود دارد و فقط همت، جدیت و اراده در عمل و اجرای مسؤلان ذی‌ربط را می‌طلبد تا مردم تغییر و تحولاتی را در وضعیت معیشت خود احساس کنند. این نخستین اقدام مهمی است که اعتماد را به ۷۰ درصد جامعه که منتظر چنین روزی هستند، برمی‌گرداند. رئیس‌جمهوری منتخب با جلب اعتماد عمومی بهتر می‌تواند برنامه‌های اصلاحی خود را بدون مانع اجرایی کند.

▣ راه‌اندازی واحدهای تولیدی تعطیل

دومین اولویت کاری رئیس‌جمهوری منتخب باید راه‌اندازی واحدهای تولیدی تعطیل یا واحدهایی که با ظرفیت‌های پایین مشغول فعالیت هستند، باشد تا در اسرع‌وقت موانع سر راه فعالیت آنها برداشته شود. در گام بعدی، ضوابط دست‌وپاگیر و مزاحم و قوانین و مقررات زائد سر راه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در بخش تولیدات اعم از صنعت، کشاورزی و دامی کشور باید برداشته شده یا به حالت تعلیق درآیند. غیر از رعایت مقررات زیست‌محیطی که دولت باید روی این موضوع نظارت داشته باشد، در بقیه موارد، سرمایه‌گذار بخش خصوصی با محاسبه هزینه‌فایده پروژه تولیدی خود، بهتر می‌تواند تصمیم‌گیری کند.

▣ ضرورت مشوق‌ها و امتیازات

اگر دولت بخواهد سرمایه‌گذاری‌های بخش خصوصی را به سوی تولیدات اساسی و ضروری هدایت کند باید با ایجاد انگیزها و مشوق‌های مالی و تسهیلات مالیاتی و بیمه‌ای، آماده‌سازی زیرساخت‌هایی مانند آب، برق، گاز و وسایل ارتباطی را در دستور کار قرار داده و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی را به این سمت سوق دهد. ایجاد شهرک‌های صنعتی نمونه‌ای از اقدامات انجام‌شده برای آماده‌سازی زیرساخت‌ها از سوی دولت است.

همزمان با اجرای برنامه‌های اصلاحی در راستای مهار نرخ تورم، رشد نقدینگی و کسری بودجه از طریق کاهش هزینه‌های جاری با اصلاح نظام اداری کشور و منطقی‌کردن روند رشد بازار سرمایه نسبت به واکنش به تغییرات متغیرهای اقتصادی که به موازات بازار سرمایه دارای نوسان‌های فصلی یا دستوری هستند باید واکنش این برنامه‌های اصلاحاتی را در بازار طلا و ارز موردتوجه قرار داد.

▣ اصلاح روند تجاری

دیگر برنامه‌های اصلاحی دولت در زمینه مبادلات تجاری باید براساس برنامه‌های اقتصادی باشد. صادرات محصولات داخلی که دارای بازارهای دائمی در خارج از کشور بوده، باید مورد حمایت دولت باشند یا واردات کالا در قالب تنظیم تعرفه‌های ترجیحی برای کالاهای اساسی، ضروری و مواد اولیه، کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای باشد. کالاهای غیرضروری و لوکس نیز فقط به‌منظور کسب درآمدزایی برای دولت و به‌لحاظ جلوگیری از قاچاق باید در برنامه‌های دولت موردتوجه باشند. علاوه‌بر این، رئیس‌جمهوری باید موانع ایجادشده سر راه کالاهای صادراتی و انتقال ارز حاصل از صادرات را با ایجاد تعامل سازنده در مناسبات بین‌المللی و افزایش مراودات تجاری با کشورهای دوست برداشته و فعالیت این بخش‌ها را تسهیل کند.

▣ مبارزه با رانت و فساد

از جمله اولویت‌های بسیار مهم رئیس‌جمهوری، مبارزه ریشه‌ای با فساد، رانت‌خواری و زدوبندهای فسادآلود در روابط ناسالم اقتصادی است. رئیس‌جمهوری منتخب، ماموریت بزرگی در راه مبارزه با فساد و ویژه‌خواری دارد و باید به‌طور خستگی‌ناپذیر تلاش برای خشکاندن این پدیده مذموم را ادامه دهد. اگر برنامه تعریف‌شده روشنی برای انجام موضوعات اشاره شده نداشته باشیم، انجام آنها سخت است و در مقابل اگر گام‌به‌گام مراحل اصلاح و جراحی اقتصاد را به‌دست افراد متخصص و مجرب بدون هیاهو و شتابزدگی بسپاریم و یک تیم اقتصادی هماهنگ این ماموریت خطیر و مهم را برعهده گیرد، آسان است. رئیس‌جمهوری با رصد برنامه‌های در دست اجرا با ایجاد سامانه‌های هوشمند نظارت عالی متمرکز، هدایت دولت را با یک نظارت راهبردی و عالی از سوی سامانه‌های هوشمند دنبال کند. مقاطع حساس، فرصت آزمون‌وخطا نیست و باید نسبت به هر اقدامی آگاه بود و از عهده اجرا برآمد.

امین دلیری

ضوابط دست‌وپاگیر و مزاحم و همچنین قوانین و مقررات زائد بر سر راه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در بخش تولید باید حذف یا تعلیق شوند

خصولتی‌ها و رانت اقتصادی

احسان سلطانی، پژوهشگر و مشاور اقتصادی و صنعتی: در دو دهه گذشته عمده توسعه صنعتی در صنایع بزرگی بوده که خصولتی اداره می‌شوند، چراکه منابع رانتی در اختیار دارند. در این بین به توسعه صنایع دیگر که درجه خصولتی کمتری دارند و در حوزه توزیع رانت با سایر صنایع برابر نیستند، توجه کمتری شده است درحالی‌که صنایع کوچک و متوسط مربوط به بخش خصوصی واقعی هستند. این صنایع تقریبا به حال خود رها شده‌اند. در دولت و مجلس توجه ویژه به بنگاه‌های خصولتی شده درحالی‌که باید از این صنایع که کاملا مربوط به بخش خصوصی هستند، حمایت شده و منابع موردنیازشان را تامین و تضمین کنند تا رشد اقتصادی محقق شود.

صنایع بالادستی و بزرگ یک سلسله ویژگی‌هایی دارند از جمله اینکه به‌شدت به منابع مالی متکی بوده و سرمایه‌بر هستند و علاوه‌بر این، اشتغالزایی پایینی دارند. عمده این صنایع، خام‌فروشی کرده و درصد آلایندگی زیست‌محیطی آنها بالاست. در کنار تمام این ویژگی‌ها، ارزش‌افزوده پایینی تولید می‌کنند. به‌عنوان مثال در حوزه خودروسازی، صنعت قطعه کشور ضعیف است.

یک خودروساز قوی، نیاز به زنجیره تامین قوی دارد. به‌طور عمده صنعت خودرو روی این موضوع متمرکز است که قطعات وارد و در داخل مونتاژ شود. شرکت‌های خصوصی خودروساز عمدتا با این روش فعالیت و تولید داشته و نمایندگی خودرویی را از چین در اختیار دارند و مدل‌هایی را مونتاژ و به‌نام تولید داخل به بازار عرضه می‌کنند.

▣ ارزش‌افزوده در صنایع بخش خصوصی

ارزش‌افزوده و اشتغال در صنایع ماشین‌سازی و فلزات دو برابر صنعت فولاد است اما از آنها حمایتی نمی‌شود.

در کشور صنایع فولاد قدرتمند هستند و بنگاه‌هایی مانند ماشین‌سازی که در اقتصاد و صنعت تاثیر زیادی دارند، به‌شدت ضعیف هستند. به‌نوعی صنایعی مانند چرم، مبلمان، نساجی و پوشاک، کفش، محصولات پلاستیکی و... مورد بی‌مهری و بی‌توجهی قرار گرفته‌اند. رانتی که در کشور در حوزه انرژی وجود دارد فقط به صنایع بالادستی می‌رسد و واحدهای صنعتی پایین‌دستی از این منابع و مشوق‌ها بی‌بهره مانده‌اند؛ از این‌رو یک سلسله صنایع بزرگ در کشور فعالیت دارند که فقط مواد خام تولید می‌کنند. صنایع پایین‌دستی هم در حالتی بین مرگ و زندگی فعالیت دارند.

با توجه به ظرفیت کشور در حوزه صنعت، اگر تولیدات فلزات اساسی مانند فولاد و... را تبدیل به محصول نهایی با ارزش‌افزوده کرده و صادر کنیم که ظرفیت نیمی از آن هم در کشور موجود است، ارزآوری حوزه صنعت دو برابر می‌شود. ایران از این طریق می‌تواند حدود ۵۰ میلیارد دلار درآمد ارزی بیشتری داشته باشد. علاوه‌بر اینکه سبد محصولات تولید کشور متنوع‌تر می‌شود و در برابر تحریم‌ها و محدودیت‌های بین‌المللی مقاوم‌تر هم می‌شویم. در کنار آن بازارهای منطقه را نیز در اختیار خواهیم داشت.

این مسائل چالش‌ها و راهکارهای صنعت بوده که باید مدیران و مسئولان کشوری به آن توجه داشته باشند و برای آنها برنامه‌ریزی کنند.

▣ ضعف مدیریتی واحدهای تولیدی

بخشی از ضعف‌ها به مسائل درونی صنایع برمی‌گردد. مشکلات صنایع کوچک و متوسط بی‌شمارند. به‌عنوان نمونه، مدیریت‌ها سنتی بوده و به نوآوری توجه چندانی نمی‌شود، توسعه دغدغه نیست و به آموزش نیروی انسانی توجه لازم نمی‌شود؛ از این‌رو تولید اقتصادی نداشته و با ارزش‌افزوده کم فعالیت دارند. محصولات آنها هم از کیفیت بالایی برخوردار نیست و بازار تقاضایی بالایی هم ندارند تا به فکر توسعه بازارهای خود و صادرات باشند. صنایع کوچک و متوسط به‌دلیل مدیریت سنتی که بر آنها حاکم است نتوانسته‌اند از ظرفیت‌ها و امکانات استفاده بهینه‌ای داشته باشند؛ از این‌رو در حوزه نیروی انسانی از افراد متخصص و خبره کمی استفاده می‌کنند.

مدیریت سنتی و غیرعلمی در رأس هرم چالش‌های درون‌سازمانی صنایع کوچک و متوسط قرار دارد. بخشی قابل‌توجهی از واحدهای صنفی به‌دنبال این بودند که وام و تسهیلات بانکی دریافت کنند تا بتوانند از یک سلسله امتیازات استفاده کنند. البته بخشی هم به‌دنبال تولید بودند و توجهی به دولت و امتیازات دولتی نداشتند. این واحدها موفق‌تر عمل کرده‌اند؛ بنابراین واحدهای صنعتی که به‌طور ویژه متمرکز تولید شده‌اند؛ موفقیت بیشتری به‌دست آورده‌اند.

▣ ضرورت مشوق‌های تولیدی

اگر به‌دنبال توسعه در صنایع و ارزآوری هستیم، می‌توانیم روی چند صنعت محدود متمرکز شویم. به‌طور کلی، توجه به زنجیره پایین‌دستی و محصول نهایی فولادسازی و پتروشیمی، ما را در توسعه صنعتی راهبری می‌کند. دولت هم می‌تواند از شرکت‌هایی که مواد خام صادر می‌کنند عوارض دریافت کند که تشویقی برای تولید محصولات با ارزش‌افزوده بالا باشد. علاوه‌بر اینکه تولیدکنندگان محصولات نهایی از معافیت مالیاتی برخوردار باشند. به‌این ترتیب خام‌فروشی محدود می‌شود.

در کلان موضوع برای رشد صنعتی نخست باید صنایع پایین‌دستی صنایع بزرگ بالادستی مانند فولاد و پتروشیمی توسعه پیدا کنند.

دوم اینکه صنایع اشتغالزا که زمینه کاهش نرخ بیکاری را در کشور فراهم می‌کنند مانند چرم‌سازی، مبلمان، ماشین‌سازی و... حمایت و تقویت شوند، چراکه ارزش‌افزوده در این صنایع نهفته است.

سوم، در صنعت خودرو، لوازم‌خانگی و... زنجیره تامین و قطعه‌سازان تقویت شوند. واردات قطعه و مونتاژ محصول در داخل، نفعی برای صنعت و اقتصاد کشور نخواهد داشت.

مورد چهارم هم توجه ویژه به موضوعاتی مانند تحقیق‌وتوسعه (R&D)، خلق دانش، نوآوری، آموزش نیروی انسانی و استفاده از افراد ماهر است.

احسان سلطانی

برای رشد صنعتی نخست باید صنایع پایین‌دستی صنایع بالادستی مانند فولاد و پتروشیمی توسعه پیدا کنند

سخن پایانی

صنعتی پویا و موفق است که دارای ارزش‌افزوده بیشتر باشد. در این میان، بخش صنعت کشور ما آن‌گونه که باید مولد به معنای واقعی نیست، زیرا در خوشبینانه‌ترین حالت تولید وابستگی تولیدکنندگان به بازار داخل است. از این‌رو در کنار خام‌فروشی، محدود بودن بازارهای صنایع ایرانی از دیگر معضلات این بخش است. کارشناسان معتقدند دولت سیزدهم باید اولویت‌هایی مانند بهبود وضعیت معیشت مردم چاره‌اندیشی کنند، چراکه کاهش قدرت خرید آنها بازار داخل تولیدکنندگان را هم تحت‌شعاع قرار داده است. البته این موضوع در صنعتی مانند خودرو سبب دلال‌پروری و آشفتگی بازار آن شده است. حال باید منتظر بود و دید کارشناسان اقتصادی و صنعتی دولت سیزدهم برای چالش‌ها و مشکلات موجود در سال مانع‌زدایی و پشتیبانی تولید چه برنامه‌ای دارند.

مدیرعامل گروه صنعتی بارز رئیس انجمن تایر شد

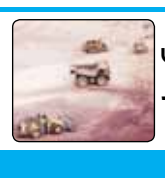
در جلسه هیات‌مدیره انجمن صنفی صنعت تایر ایران که در محل این انجمن برگزار شد، مهدی فکری، مدیرعامل گروه صنعتی بارز (سهامی عام) با کسب ۱۰۰ درصد آرا به‌عنوان رئیس هیات‌مدیره انجمن برگزیده شد. به گزارش صمت همچنین در این جلسه، حمیدرضا عبدالمالکی با کسب اکثریت آرا به‌عنوان نایب‌رئیس انجمن صنفی صنعت تایر ایران انتخاب شد.

گفتنی است اعضای انجمن صنفی صنعت تایر ایران مشتمل بر شرکت‌های گروه صنعتی بارز، یزدتایر، آرتاویل تایر، ایران‌تایر، کویرتایر، کیان‌تایر، لاستیک دنا، لاستیک بارز کردستان و پارس‌تایر است.

پیش از این، محمدرضا تقی‌گنجی و سیدمصطفی میرسعید قاضی ریاست انجمن صنعت تایر ایران را بر عهده داشته‌اند.

محرک‌هایی برای توسعه فولاد

سرنخی برای رفع موانع تولید

بدون برجام هم کشور اداره می‌شود؛ اما...

گلایه فعالان معدنی از رفع نشدن مشکلات

اسناد معدنی برای بانک‌ها بی‌ارزش است

ملیکا انصاری: امروزه نه‌تنها قوانین جاری در بخش معدن بلکه نحوه اجرای آنها توسط نهادها و سازمان‌های دولتی (و حتی غیردولتی) مهم‌ترین زنجیر پای معدنکار محسوب می‌شود. گلایه فعالان معدنی در این باره و همچنین قرار گرفتن در آستانه روز صنعت، معدن و تجارت بهانه‌ای شد تا صمت به مشکلات موجود در راه صدور پروانه‌ها و مجوزهای معدنی و همچنین دست‌اندازهای مسیر فعالان معدنی بپردازد و با کارشناسان و فعالان این بخش گفت‌وگو کند.

عکس: آیدا فریدی

خلأ اجرای قانون

یکی از مهم‌ترین مسائلی که درباره گسترش فعالیت‌های معدنی مطرح می‌شود، بحث تامین اعتبار از محل تسهیلات بانکی است که بنا بر نظر فعالان و صاحبان معادن خلأ بزرگی در این زمینه وجود دارد؛ موضوعی که بارها در چند سال گذشته از سوی بسیاری از فعالان معدنی عنوان شده و تا امروز راهکاری عملیاتی برای رفع آن تدوین و اجرا نشده‌است.

چندی پیش اخباری مبنی بر امضای تفاهمنامه‌هایی بین سازمان ایمیدرو و چند بانک با هدف افزایش تخصیص تسهیلات مالی به صاحبان معادن منتشر شد، این در حالی است که برخی فعالان حوزه معدن معتقدند حتی امضای این تفاهمنامه‌ها هم گره‌ای از این مشکل باز نخواهد کرد.

امین صفری، مدیرعامل مجتمع معدنی سرب و روی و باریت مهدی‌آباد در گفت‌وگو با صمت انعقاد تفاهمنامه‌های بانکی را در توسعه بخش معدن و تسهیل تخصیص تسهیلات به فعالان معدنی بی‌اثر دانست و گفت: متاسفانه تفاهمنامه‌های بانکی طی سال‌های اخیر رابطه بین معادن و بانک‌ها را تسهیل نکرده و می‌توان گفت اقدامی جدی در راستای عمل به این تفاهمنامه‌ها تا امروز صورت نگرفته است؛ از همین رو نمی‌توان تاثیر امضای تفاهمنامه‌های بانکی در توسعه معادن را جدی دانست و آن را گامی مهم در راستای حمایت از این بخش تلقی کرد. به گفته این فعال معدنی نمی‌توان با گسترش امضای تفاهمنامه‌ها امید چندانی به بهبود شرایط تسهیلات‌دهی به صاحبان معادن داشت.

این فعال معدنی در ادامه از اجرایی نشدن قوانین بانکی در ارتباط با فعالیت‌های معدنی گلایه کرد و گفت: براساس متن قانون معادن، پروانه فعالیت معدنی، یک سند ارزشمند بوده و می‌تواند به‌عنوان ضمانت در اختیار بانک‌ها برای ارائه تسهیلات به فعالان معدنی قرار گیرد، اما بانک‌ها این اسناد را قبول نداشته و این مدارک به‌عنوان وثیقه از معدن‌دار برای اخذ تسهیلات پذیرفته نمی‌شود.

مدیرعامل مجتمع معدنی سرب و روی و باریت مهدی‌آباد افزود: براساس آنچه بیان شد تا امروز صندوق بیمه مواد معدنی به‌عنوان یک واسطه و ضامن میان معدن‌دار و بانک‌ها قرار می‌گیرد. این کم‌اعتبار بودن پروانه‌های بهره‌برداری و ناهمواری در مسیر معدنکاری باعث شده روند دریافت تسهیلات برای معدنکاران به سهولت طی نشود؛ بنابراین نه‌تنها تفاهمنامه‌های بانکی اعلام شده بلکه می‌توان با صراحت گفت قوانین تدوین شده نیز در بخش معدن کشور تا امروز آن‌طور که باید اجرا نشده است.

توافق‌ها فراموش می‌شوند

صفری در ادامه به شیوه کارکرد تفاهمنامه‌های معدنی و همچنین روند موجود تخصیص تسهیلات بانکی به صاحبان معادن اشاره کرد و گفت: پیش از این نیز سازمان ایمیدرو به همراه شرکت‌های زیرمجموعه خود مانند شرکت ملی مس ایران، توافق‌هایی با بانک‌ها انجام داده که از محل گردش مالی این شرکت‌ها و خود سازمان ایمیدرو، ضمانتی ایجاد شود که بخش خصوصی بتواند بر پایه آن، از بانک تسهیلات و وام‌های مورد نیاز خود را دریافت کند. این توافق‌ها در عمل تفاهمنامه‌های بانکی بخش معدن را به‌وجود می‌آورند و اغلب در اوایل برقراری این تفاهمنامه‌ها، شاهد اتفاقات مثبت کوچکی هستیم اما این روند پایدار نیست، چرا که در ادامه راه، توافق‌های اینچنینی فراموش می‌شود و فعالان معدنی برای دریافت تسهیلات به مشکلات سابق بازمی‌گردند.

مدیرعامل مجتمع معدنی سرب و روی و باریت مهدی‌آباد افزود: این تفاهمنامه‌ها نمی‌توانند کمک مهمی به فعالان بخش معدن کشور کرده و تسهیل‌گر روابط بین بانک‌ها و صاحبان معادن باشند. این فعال معدنی در ادامه سخنان خود افزود: روند فعلی دریافت تسهیلات و وام‌های بانکی برای فعالیت‌های معدنی به این صورت است که معدنکار باید در گام نخست پروانه بهره‌برداری خود را در رهن صندوق بیمه‌نامه‌های معدنی قرار دهد. در ادامه این صندوق بیمه‌نامه‌ای در قالب ضمانت برای معدنکار صادر می‌کند، این واسطه‌گری، بروکراسی پیچیده و زمان‌بری را به‌وجود می‌آورد که برای بخش خصوصی فعال در معادن، محدودیت‌آفرین و آسیب‌زاست.

نقص در زیرساخت‌های قانونی

مصطفی مالداری، فعال معدنی در گفت‌وگو با صمت وجود قوانین دست‌وپاگیر را بار سنگینی بر دوش صاحبان معادن و معدنکاران توصیف کرد و گفت: مسئله‌ای که همواره به‌عنوان یک مشکل اساسی مطرح است، نقایص در زیرساخت‌های قانونی است. زیرساخت‌های قانونی ما این امکان را فراهم نمی‌کند که فعالان معدنی داخلی به‌راحتی برای توسعه بخش معدن تلاش کنند و سرمایه‌گذار خارجی وارد این بخش مهم اقتصادی در کشور ما شود. به گفته این فعال معدنی از یک سو طبق قانون، معدن جزو انفال و سرمایه‌های عمومی است و معدنکار حق مالکیت معدن را ندارد و از سوی دیگر اصلاحیه منتشر شده توسط کمیته معدنی کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی باری بر دوش فعالان خصوصی بخش اکتشاف معدنی اضافه کرده است. طبق این مصوبه اگر یک معدنکار اکتشاف جدید انجام دهد، آن اکتشاف مال دولت است و دولت می‌تواند آن را به مزایده بگذارد؛ یعنی حتی اگر معدنکار هزینه کرده و کار اکتشافی انجام داد، باز مالک کار اکتشافی خود نیست.

وی در ادامه سخنان خود افزود: من پیش‌بینی می‌کنم اگر این مصوبه اجرایی شود، تا ۱۰ سال آینده اکتشافات معدنی ما دچار مشکلات جدی خواهد شد، چرا که اگر معدنکار بداند در صورت اکتشاف مالک آن نخواهد بود، سراغ اکتشافات معدنی نمی‌رود و در آینده اکتشافات معدنی جدیدی را در کشور شاهد نخواهیم بود. همچنین ممکن است برخی شرکت‌های خصوصی اکتشافات جدید خود را به دولت اعلام نکنند تا بتوانند از اکتشافات صورت گرفته بهره‌برداری لازم را انجام دهند.

لزوم حمایت از بخش خصوصی

مالداری در ادامه صحبت‌های خود به لزوم حمایت نهادهای دولتی از بخش خصوصی پرداخت و گفت: در سال‌های اخیر شعارهای خوبی در زمینه حمایت از تولید، اصل ۴۴ قانون اساسی و خصوصی‌سازی، بهبود فضای کسب‌وکار برای کارآفرینان و... داده شده، اما هنگامی که به قوانین رجوع می‌کنیم، مشاهده می‌شود قوانین مربوط به بخش معدن کشور در عمل دست‌وپای فعالان معدنی و سرمایه‌گذاران این بخش را بسته است. نه‌تنها در ایران بلکه در سایر کشورها نیز دولت نمی‌تواند به‌طور کامل وارد بحث اکتشاف شود و به‌جای آنکه به‌طور کامل به بحث اکتشاف ورود کند، از بخش‌های خصوصی معدنی حمایت‌های مالی برای انجام کار اکتشافی می‌کند. در ایران نیز باید چنین اقداماتی انجام شود و حمایت‌هایی صورت گیرد، چرا که اغلب معدنکاران بخش خصوصی امروزه با مشکلات متعددی از جمله سختگیری بانک‌ها در اعطای وام و خودداری نهادها از اعطای تسهیلات مواجهند که این برخوردها کار را برای فعالان بخش معدن کشور دشوارتر از قبل کرده است.

سخن پایانی

توجه به صاحبان معادن و تسهیل در روند فعالیت‌های معدنی از جمله وظایف مهمی است که بر دوش نهادهای دولتی متولی بخش معدن قرار دارد و امروزه به‌دلیل نقص در این موضوع، معدنکاران با مشکلات متعددی مواجهند.

در هر صورت این داستان تکراری سال‌هاست که عنوان می‌شود و باوجود همه تفاهمنامه‌ها مشکل اصلی همچنان به قوت خود باقی است. انتظار می‌رود در آینده با تغییر رویکرد مسئولان مربوطه شاهد رفع موانع موجود در بخش معدن و صنایع معدنی کشور باشیم.

آگهی مناقصه خدمات بازرسی کالا و بازرسی فنی تجهیزات خارجی واحداحیای مستقیم طوبی
شماره مناقصه: ۱۲۶۳/۰۰ق

شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر

شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر در نظر دارد، «خدمات بازرسی کالا و بازرسی فنی تجهیزات خارجی واحد احیای مستقیم طوبی» را از طریق برگزاری مناقصه، به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.
متقاضیان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اسناد مناقصه از طریق
- سایت اینترنتی شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر به آدرس www.gisdco.com
- دفتر تهران: میدان آرژانتین، خیابان الوند، کوچه ۳۱ غربی، پلاک ۲۲
- کارخانه: استان کرمان، شهر سیرجان، کیلومتر ۵۰ جاده سیرجان- شیراز، کیلومتر ۵ جاده اختصاصی معدن گل گهر
اقدام نمایند.
جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۱۸۸۱۹۷۶۷۴ داخلی ۲۱۰ (خانم غنی‌پور) تماس حاصل فرمایید (روزهای شنبه تا چهارشنبه ساعت ۸ تا ۱۶)
لازم به ذکر است آخرین مهلت تحویل پاکات مناقصه ۱۴۰۰/۰۴/۱۹ می‌باشد.
معاونت بازرگانی شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر

فراخوان
شناسایی مشاورین دارای صلاحیت و رتبه طراحی به منظور
«طراحی ساختمان مرکزی اداری شرکت فولاد هرمزگان جنوب»

شرکت فولاد هرمزگان جنوب در نظر دارد اقدام به احداث ساختمان مرکزی اداری نماید. لذا به همین منظور شناسایی مشاورین دارای صلاحیت و رتبه طراحی را در دستور کار قرار داده است.
مشاورین محترمی که تمایل به همکاری با این شرکت دارند و در این زمینه دارای تخصص می‌باشند و یا پروژه‌های مشابه را پیش از این به انجام رسانیده‌اند، می‌توانند رزومه تخصصی خود (با محوریت موضوع فوق) به همراه گواهی حسن سابقه اجرای کار از کارفرمایان پیشین را (حداقل ٤مورد مشابه و مرتبط با موضوع و به تعداد ٤ گواهی در سایر کارهای مشابه) به شرکت فولاد هرمزگان جنوب ارسال نمایند.
شرایط فراخوان:
۱- معرفی نفرات کلیدی شرکت (تخصص و سوابق مربوط به ایشان ارائه گردد).
۲- سوابق کاری ارائه شده مشاور می‌بایست شامل رزومه، گواهی‌های برابر با اصل صلاحیت مشاوره و حداقل رتبه پایه ۲ در زمینه طراحی ساختمان‌های مسکونی، تجاری، اداری ، صنعتی و نظامی باشد.
جدول زمانی:

آخرین مهلت ارسال رزومه	۱۴۰۰/۰۵/۱۵

آدرس:
هرمزگان، بندرعباس، کیلومتر ۱۳ جاده اسکله شهید رجایی، منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس، شرکت فولاد هرمزگان جنوب، واحد مهندسی کارخانه
روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان جنوب

«آگهی مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای
شماره: ۵۲۴۳۳۴۷۱»
نوبت دوم
شرکت فولاد خوزستان «سهامی عام»
مناقصه‌گزار: شرکت فولاد خوزستان
شرح مناقصه: عملیات تفکیک و خروج ضایعات فلزی و غیرفلزی
نوع مناقصه: عمومی یک‌مرحله‌ای
مدت زمان: ۳ سال
مهلت اعلام آمادگی: تا پایان وقت اداری روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۹ (با ارسال ایمیل به نشانی زیر)
داوطلبان شرکت در مناقصه با مراجعه به وب‌سایت WWW.KSC.IR ضمن ثبت‌نام و درج کلیه اطلاعات عمومی و تکمیلی خود، مستندات و مدارک لازم خود را پیوست نمایند.
دریافت اسناد مناقصه (پس از تائید کمیته ارزیابی تامین‌کنندگان) از ۱۴۰۰/۰۴/۲۳ به مدت دو روز در قبال واریز مبلغ ۵۰۰,۰۰۰ ریال (غیرقابل استرداد) به صورت آنلاین از طریق آدرس WWW.KSC.IR (پس از ورود به سیستم با نام کاربری و رمز عبور / منوی مناقصات / عملیات / خرید اسناد تخصصی)
تاریخ تحویل پیشنهادات: روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۰۴
تاریخ گشایش پاکات پیشنهاد قیمت/ فنی: روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۰۵
مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ٤,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
نوع تضمین: ۱) ضمانتنامه معتبر بانکی ۲) چک تضمینی و یا واریز مبلغ در وجه شرکت فولاد خوزستان ۳) انجام بلوکه مالی از مطالبات شرکت‌کننده نزد فولاد خوزستان
نشانی شرکت: اهواز- کیلومتر ۱۰ جاده اهواز بندر امام، شرکت فولاد خوزستان، **مدیریت:** خرید خدمات و قراردادها
تلفن: ۰۶۱ -۳۲۱۳-۶۴۳۵ **ایمیل:** KO.NARIMANI@KSC.IR
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۴/۰۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۴/۱۲
روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان

پایگاه خبری گسترش‌نیوز
نماینده استانی جذب می‌کند
در صورت تمایل به همکاری با ما در ساعات اداری با شماره ۸۲۱۹۰ داخلی ۱۰۲ و یا ۰۹۱۹۰۶۷۲۷۱۳ تماس بگیرید
گسترش
www.gostaresh.news

آگهی مناقصه عمومی
شماره ۱۴۰۰/۱۵/ع
شرکت صنعتی و معدنی گل گهر
شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "تامین قطعات، انجام تعمیرات، تست و راه‌اندازی یک دستگاه دیزل ژنراتور MWM441 و دو دستگاه دیزل ژنراتور MTU نیروگاه اضطراری" خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای رتبه حداقل ٥ در رشته نیرو از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان از بخش مناقصه و مزایده دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱٤ روز شنبه مورخ ۱٤۰۰/۰٥/۰۲ در محل دفترکمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز چهارشنبه مورخ ۱٤۰۰/۰٤/۱٦ مقرر شده است. شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد
کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

خبر

فولاد مبارکه در لیست بزرگان بورسی

تولید زیر سقف کارخانه فولاد مبارکه در اصفهان درحال‌حاضر برابر ۷.۲ میلیون تن برآورد می‌شود و این یعنی تولید این واحد به بیش از ۳ برابر افزایش پیدا کرده است. همچنین در گروه فولاد مبارکه تولید فولاد خام به بیش از ۱۰.۲ میلیون تن رسیده است. به گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه، حمیدرضا عظیمیان، مدیرعامل این شرکت در نشستی که با حضور مدیرعامل بانک صادرات برگزار شد، اظهار کرد: گروه فولاد مبارکه بزرگ‌ترین تولیدکننده فولاد ایران و منطقه MENA (شمال آفریقا و خاورمیانه) است. اینکه زیر یک سقف در یک واحد صنعتی ۸ کوره قوس الکتریکی وجود داشته باشد در دنیا بی‌نظیر است. این مورد فقط در فولاد مبارکه وجود دارد و پس از آن یک کارخانه در مکزیک با ۵ کوره قوس الکتریکی مشغول به فعالیت است.

عظیمیان با تشریح فرآیندهای تولید و حجم بالای عملیات‌های اجرایی در فولاد مبارکه به جایگاه این کارخانه بزرگ صنعتی در انقلاب اسلامی اشاره کرد و گفت: این شرکت یکی از بزرگ‌ترین دستاوردهای صنعتی انقلاب اسلامی محسوب می‌شود. وی با بیان اینکه در حال تاسیس یک هلدینگ مالی هستیم و از سازمان بورس درخواست شرکت تامین سرمایه کرده‌ایم، افزود: این موضوع با هدف تامین مالی پروژه‌های داخلی فولاد مبارکه و همراهی دولت شکل گرفته است.

عظیمیان در پایان همکاری با بانک صادرات را خوب و مفید ارزیابی کرد و گفت: هم‌اکنون ما شرکتی بورسی با نقش خوب در سازمان بورس و شرکتی تولیدی با نقش کلیدی در سطح کشور هستیم.

توسعه اقتصادی در راه است

محرک‌هایی برای توسعه فولاد

در گستره بزرگ صنعت و معدن، صنایع‌معدنی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار هستند چراکه تاثیر منحصر به فردی در توسعه اقتصادی، ارزش‌آفرینی، رشد تولید ناخالص ملی، اشتغالزایی و همچنین بهبود سایر مولفه‌های اقتصادی کشور دارند. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که صنعت فولاد با تکیه بر ذخایر غنی معدنی و منابع عظیم انرژی، مزیت‌های متعددی در کشور دارد و تاثیر بسزایی بر توسعه اقتصادی کشور می‌گذارد. بر همین اساس، صمت به مناسبت روز صنعت و معدن با مدیران بزرگ‌ترین و قدیمی‌ترین شرکت‌های فولادی کشور گفت‌وگو کرده است. شاید این گفت‌وگو بهانه‌ای باشد تا سیاست‌گذاران با عنایت بیشتر به مشکلات حاکم بر بخش صنایع معدنی به‌ویژه فولاد، در مسیر رفع چالش‌های آنها گام بردارند.

عکس: آیدا فریدی

توسعه فولاد نیازمند حمایت دولت

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

منصور یزدی‌زاده، مدیرعامل شرکت ذوب آهن اصفهان در گفت‌وگو با صمت و در تشریح انتظارات از دولت برای حمایت از صنایع به‌ویژه صنعت فولاد گفت: دولت می‌تواند با جلوگیری از خام‌فروشی و پشتیبانی از بهره‌برداری معادن غیرفعال گامی مثبت در مسیر تامین خوراک اولیه صنایع تولیدی بردارد.

مدیرعامل شرکت ذوب آهن اصفهان عدم‌توازن حاکم بر زنجیره تولید را نخستین چالشی دانست که فعالیت در صنعت فولاد را با دشواری روبه‌رو می‌کند. با توجه به برنامه‌های صنعت فولاد در چشم‌انداز ۱۴۰۴، باید اذعان کرد که این زنجیره به‌شدت نامتوازن است؛ یعنی با تحقق ظرفیت‌های فولادی برنامه‌ریزی شده، با کمبود کنسانتره و گندله روبه‌رو خواهیم شد. البته با نگاهی به آمارهای موازنه مواد اولیه در سال‌های پیش، به‌خوبی مشاهده می‌شود در سال ۱۳۹۶ بر پایه ظرفیت اسمی، ظرفیت تولید کنسانتره سنگ آهن ۵.۴ میلیون تن مازاد، گندله ۶.۲ میلیون تن مازاد و آهن اسفنجی ۰.۵ میلیون تن مازاد نیاز بوده است. در سال ۹۷ نیز همچنان ظرفیت تولید گندله ۳.۳ میلیون تن و ظرفیت آهن اسفنجی ۱.۷۴ میلیون تن مازاد نیاز کشور بود. این آمارها برای سال ۹۸ نیز شرایطی مشابه داشته است. با این وجود، براساس برآوردها، پیش‌بینی می‌شود در افق ۱۴۰۴ و با توجه به هدف تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در کل کشور، با بیش از ۹ درصد کمبود کنسانتره، ۲ درصد کمبود گندله و ۸ درصد کمبود در آهن اسفنجی روبه‌رو خواهیم بود، بنابراین یکی از مهم‌ترین چالش‌های پیش‌روی این صنعت، موازنه مواد و تولید است که عزم برنامه‌ریزان در وزارتخانه و شرکت‌های مسئول را می‌طلبد. وی افزود: دومین چالش پیش روی این صنعت در دل بازار محصولات آن نهفته است و به‌طور کلی، شامل دخالت‌های دستوری در روند عرضه و تقاضا در بازار محصولات می‌شود. الزام شرکت‌های تولیدی به رعایت حدود خاص برای عرضه و وضع محدودیت بر مکانیسم بازار همواره موجب ایجاد رانت در بازار می‌شود و سود فعالیت شرکت‌های فولادی را به جیب عده خاصی روانه می‌کند. در چنین شرایطی، رهاسازی بازار و اجازه دادن به عملکرد عرضه و تقاضا و اعتماد دولت به تولیدکنندگان، بازار را به سمت تعادل می‌کشاند. دخالت‌های دستوری و وضع قوانینی که صادرات واحدهای تولیدی را محدود می‌کند در شرایط کنونی که کشور به‌شدت از کمبود منابع ارزی رنج می‌برد، راه ورود منابع ارزی به کشور را نیز مسدود می‌کند. خوشبختانه حرکت آزادسازی صادرات در وزارت صنعت، معدن و تجارت آغاز شده و امیدواریم تداوم یابد. یزدی‌زاده گفت: کمبود ارزش‌افزوده در زنجیره تولید، سومین چالش زنجیره فولاد است که به خود فولادسازان بازمی‌گردد.دلایل این مسئله را می‌توان در مدیریت شرکت‌های تولیدی یافت. عدم‌تنوع در محصولات تولیدی با وجود بکارگیری فناوری تولید با سن پایین و عدم‌استفاده از نوآوری‌های کنونی در تولید و هدر دادن منابع انرژی ارزان موجب شده تولید در کشور ما در باطن هزینه‌برتر باشد و توان رقابتی شرکت‌های داخلی را کاهش دهد.

منصور یزدی‌زاده

غلامرضا خلیقی

ضرورت‌های تداوم تولید

غلامرضا خلیقی، مدیرعامل شرکت فولاد غرب آسیا در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: مقررات دست‌وپاگیری که بر حوزه‌های مختلف، خرید، فروش و توزیع فولاد حاکم است، زمینه فعالیت در بخش معدن و صنایع معدنی را دشوار می‌کند. تخصیص ارز از سوی بانک مرکزی برای واردات به دشواری انجام می‌شود؛ درنتیجه انتظار می‌رود در سایه تعامل با بانک مرکزی این کمبود رفع شود. افزایش فاصله قیمتی میان ارز نیمایی و ارز صادراتی، زمینه این دست مشکلات را فراهم کرده است. در چنین شرایطی از متولیان امر انتظار می‌رود راه‌حل اساسی برای این تفاوت نرخ ارز بیندیشند تا این مشکل برطرف شود.وی در ادامه افزود: برخی از قطعات یدکی مورد نیاز صنایع از طریق واردات تامین می‌شود و نمی‌توان این روند را متوقف کرد. به‌علاوه آنکه با توجه به محدودیت‌های ناشی از تحریم‌ها، واردات قطعات یدکی یا مواد اولیه یا هر نوع تجهیز مورد نیاز تولید هزینه‌بر شده است و این دست موضوعات نیز فشار مضاعفی را به تولید وارد می‌کند. در چنین شرایطی سهولت روند فعالیت تولید ضروری به‌نظر می‌رسد.

خلیقی با اشاره به چالش‌هایی که در مسیر فروش خارجی محصولات فولادی وجود دارد، افزود: در شرایط کنونی، صادرات این محصولات نیز دشوارتر از گذشته شده و مجوزهای صادراتی به آسانی صادر نمی‌شود. این فعال صنعت فولاد با اشاره به تغییر دولت طی روزهای آینده، گفت: با توجه به آنکه در آستانه تغییر دولت هستیم از متولیان جدید انتظار می‌رود این دست کمبودها را رفع و بروکراسی‌های اداری را تسهیل کنند. در همین حال زمینه تک‌نرخی شدن ارز را فراهم کنند. چندنرخی بودن ارز در طول چند سال اخیر لطمات غیرقابل جبرانی را به بخش تولید وارد کرده و رفع آن ضروری است.وی در پاسخ به سوالی مبنی بر شعار تعیین شده از سوی رهبر معظم انقلاب با عنوان «تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» و تاثیر آن بر بهبود عملکرد بخش معدن و صنایع معدنی گفت: چنانچه موانع موجود یادشده رفع شود، مانع‌زدایی حاصل خواهد شد. متاسفانه کمبود انرژی و برق در ماه‌های اخیر به چالشی برای فعالیت صنایع بدل شده است و زمینه کاهش تولید صنایع را فراهم می‌کند. وزارت نیرو در نامه‌ای خطاب به صنایع از ۱۰ خرداد، صنایع را موظف کرده‌اند تا ۴۰ درصد مصرف برق خود را کاهش دهند. این اقدام با مدیریت مصرف شامل توقف خطوط تولید در برخی ساعات انجام می‌شود اما فشارهای مضاعفی را صنعتگران وارد می‌کند. در همین حال انتظار می‌رود این مشکل به شکل پایه‌ای بررسی و زمینه رفع آن فراهم شود.خلیقی گفت: از ابتدای سال جاری قیمت برق مصرفی صنایع ازجمله واحدهای فولادی براساس مصوبه مجلس رشد ۴ برابری داشته است. انتظار می‌رود این رشد به سایر بخش‌های اقتصادی همچون خدمات نیز تعمیم یابد تا بدین ترتیب از یک‌سو امکان بازسازی و نوسازی زیرساخت‌های برق کشور فراهم شود؛ از سوی دیگر نیز این رشد هزینه‌ای در بخش خدمات می‌تواند زمینه صرفه‌جویی در مصرف برق را فراهم کند. وی در پایان افزود: با وجود قطعی‌های مکرر برق تامین گازوئیل برای تامین برق اضطراری نیز با دشواری انجام می‌شود و بروکراسی پیچیده‌ای دارد. از آنجا که این چالش به سال جاری اختصاص ندارد از متولیان امر انتظار می‌رود راه حلی اساسی برای رفع آن بیندیشند.

سخن پایانی

صنایع معدنی به‌ویژه فولادسازی تاثیر بسزایی بر توسعه تولید، رشد اشتغالزایی و بهبود شرایط اقتصادی دارد؛ از این رو از سیاست‌گذاران و متولیان امر انتظار می‌رود با تسهیل شرایط فعالیت در این صنایع زمینه بهبود در عملکرد آنها را فراهم کنند.

پیشنهاد نام گذاری چهارم تیرماه به عنوان روز «بومی‌سازی» در تقویم ملی توسط شرکت گهرزمین

پادزهرِ تحقیر

"من اولاً مایل نبودم که از واکسن غیرایرانی استفاده کنم و به دوستان هم گفتم -هم به کسانی که اصرار می‌کردند، هم به بعضی از دوستان دیگر که منتظر می‌مانیم تا ان‌شاءالله واکسن داخل کشور تولید بشود و از واکسن خودمان استفاده کنیم: این افتخار ملّی را به معنای واقعی کلمه پاس بداریم."

بخشی از بیانات رهبر معظم انقلاب (مدظله العالی) در چهارم تیرماه ۱۴۰۰

بدون تردید، روز جمعه چهارم تیرماه ۱۴۰۰، روزی تاریخی و به یادماندنی در نهضت بومی‌سازی و ساخت داخل محسوب می‌گردد. میزان و سطح اهمیت مساله بومی‌سازی و توجه به ساخت داخل در کلام و عمل رهبر معظم انقلاب اسلامی، تا قبل از استفاده ایشان از واکسن ساخت ایران، برای خیلی از مدیران و متخصصین، به‌رغم صحبت‌ها و پیام‌های مستمر ایشان در این حوزه، تا این حد مشخص و شفاف نگردیده بود.

شایان ذکر است، به‌طور معمول، عمومی شدن کاربرد یک محصول فناورانه، وابسته به کاهش سطح مخاطرات کاربرد آن در ابعاد آسیب‌ها و خسارت‌های جانی در سطح اول و خسارت‌های مالی در سطح دوم و یا به عبارت دیگر، میزان ریسک آن می‌باشد. بر همین اساس، پذیرش ریسک مقام معظم رهبری بر مبنای اعتماد به کار نخبگان جوان سازنده واکسن، می‌تواند ضمن اتمام حجت، چراغ راه مدیران و متخصصان بخش‌های مهم صنعتی قرار گیرد.

در همین رابطه و در بررسی این موضوع، می‌توان به تقابل دو رویکرد «چشم امید و اتکا» به توان داخلی و یا تحمل ننگ وابستگی به بیگانگان» اشاره نمود؛ بدیهی است، رویکرد نظام، اعتقاد راسخ به توان داخلی بوده، به گونه‌ای که در این رویکرد، امروز، هر کار علمی و فناوری در کشور، به‌دست توانمند پژوهشگران، نخبگان و دانشمندان جوان ایرانی قابل حصول بوده و چیزی وجود ندارد که جوانان نخبه و دغدغه‌مند ایرانی، قادر به ایجاد، تولید و ساخت آن در داخل کشور نباشند.

در تطبیق این رویکرد خودباورانه با حوزه‌های صنعتی بزرگ کشور و به‌ویژه، صنایع عظیم معدنی، متاسفانه، گاهاً، نگرش موجود در برخی از این صنایع، در نقطه مقابل نگاه آکنده از استغنا، و خودباوری به توان داخلی، به صورت نامحسوس خودنمایی می‌کند؛ به عبارت دیگر، تفکر غالب در این مجموعه‌ها، بعضاً، چشم امید به کشورهای بیگانه و انتظار کمک و دستگیری از سوی آنان بوده و نگاه خوش‌بینانه به استعداد و دانش بومی وجود ندارد. بررسی‌های انجام شده نشان داده است که عوامل گوناگونی برای ایجاد چنین نگرش منفی و بی‌اعتمادی به منابع و توان داخلی اثرگذار بوده که از مهم‌ترین آن‌ها، می‌توان به عدم جسارت در ریسک‌پذیری برخی مدیران، عدم توجه به ایجاد زیرساخت‌های تحقیق و توسعه، نبود اعتماد به نفس کافی، تمرکز صرف بر حاکمیت فروش و درآمد و... اشاره نمود که قطعاً، با الگوگیری از اقدام شجاعانه رهبری، این بخش نیز قابل اصلاح خواهد بود.

در پایان، باید به این نکته تاکید کرد، که پیام اصلی و نظر روشن‌بینانه رهبر معظم انقلاب اسلامی در دریافت واکسن ایرانی کرونا، توجه جدی به تولید داخل با تکیه‌ی بر استعدادها، علم و توانمندی‌های بی‌کران درونی است. در همین راستا، شرکت سنگ‌آهن گهرزمین با تاسی به آرمان‌های بلند معظم‌له، ضمن پیشنهاد «نام‌گذاری روز چهارم تیرماه به عنوان روز بومی‌سازی در تقویم ملّی»، در تداوم تجارب موفق تاکنون، گسترش فعالیت‌های بومی‌سازی و ساخت داخل را با توان و جدیت بسیار بیشتر و با دامنه وسیع‌تر، در سال تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها برنامه‌ریزی و عملیاتی خواهد نمود؛ ان‌شاءالله تعالی.

هیأت‌مدیره، مدیرعامل و مدیران شرکت سنگ آهن گهرزمین (سهامی عام)

آگهی فقدان سند مالکیت

آقای جبرئیل حسنلو با تسلیم دو برگ استشهادیه مصدق ذیل شماره وارده ۱۷۲۷۲ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۷ دفترخانه ۴۷۸ تهران اعلام نموده سند مالکیت ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی در آن بمساحت نود مترمربع بشماره ۶۱۵۴ فرعی از ۲۴۲۶ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۳۹۴ فرعی از اصلی مرقوم واقع در بخش ۱۰ تهران بنام جبرئیل حسنلو ذیل دفتر الکترونیکی شماره ۱۳۹۹۲۰۳۰۱۰۷۸۰۱۵۲۹۴ ثبت و به شماره چاپی ۲۷۶۵۸۰ صادر گردیده سپس سه دانگ مشاع از ششدانگ بموجب سند قطعی غیرمنقول شماره ۲۵۶۸۹ مورخ ۱۳۹۹/۰۵/۱۳ دفترخانه ۴۲ شهر ری به مصطفی طهماسبی انتقال یافته است که بنامش ذیل دفتر الکترونیکی شماره ۱۳۹۹۲۰۳۰۱۰۷۸۰۳۶۹۰۳ ثبت و سند بشماره چاپی ۴۳۷۹۶۳ سری الف ۹۹ صادر گردیده است به علت جابجایی مفقود گردیده و متقاضی به موجب درخواست شماره ۱۴۰۰۸۵۶۰۱۰۷۸۰۰۰۴۱۲ مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۱۴ تقاضای صدور المثنی سند مالکیت سه دانگ مشاع از ششدانگ پلاک مذکور را نموده است لذا در اجرای ماده ۱۲۰ آئین نامه اصلاحی قانون ثبت (مصوب ۸۰/۱۱/۸) مراتب در یک نوبت آگهی میشود تا چنانچه شخص یا اشخاص مدعی انجام معامله نسبت به ملک مرقوم یا وجود سند مالکیت نزد خود می باشد ظرف مدت ۱۰ روز پس از انتشار این آگهی اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت یا سند معامله به این منطقه واقع در تهران خیابان دامپزشکی بعد از تقاطع جیحون اداره ثبت اسناد و املاک منطقه یافت آباد تسلیم و رسید اخذ نمایند بدیهی است در صورت انقضا، مهلت مقرر و عدم وصول اعتراض و یا در صورت اعتراض و عدم ارائه اصل سند مالکیت یا سند معامله طبق مقررات المثنی سند مالکیت صادر و تسلیم خواهد شد. (شناسه آگهی ۱۱۵۴۶۳۱)

۱۱۶۷۸/م الف رئیس واحد ثبتی حوزه ثبت ملک یافت آباد تهران – بهروز جشان

با ماسبک زندگی اقتصادی را گسترش دهید

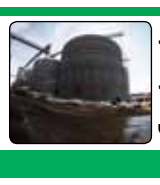
آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل‌ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

www.Gostaresh.news

سازمان آگهی‌ها

۷۳۳ ۷۲۲ ۸۸

گسترش تجارت
صمت
شنبه
۱۲ تیر ۱۴۰۰
۲۲ ذی‌القعده ۱۴۴۲
۳ ژوئیه ۲۰۲۱
شماره ۱۸۲۸
پیاپی ۳۱۴۶
www.Tejaratdaily.com

حمایت از تولید شاه‌کلید بهبود وضعیت صنعت

اصناف در مسیر ناهموار صنعتی شدن

در گفت‌وگوی صمت با کارشناسان مطرح شد:

تولید، جاده صاف‌کن تجارت نیست

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

روز صنعت و معدن اگرچه در نگاه اول روزی برای تولید است اما وقتی کمی عمیق‌تر به ارتباط‌های اقتصادی صنایع و معادن توجه کنیم، درمی‌یابیم این حوزه در لایه‌های بعدی خود در ارتباط مستقیم با موضوع تجارت و صادرات است. بسیاری از صاحب‌نظران اقتصاد، معتقدند در بسیاری از موارد، مشکل تجارت بین‌الملل ما در بخش صادرات از ریشه‌های تولیدات صنایعی آب می‌خورد که حرکتی برای رقابت‌پذیر کردن کالاهای خود انجام نداده‌اند. به این بهانه در آستانه روز صنعت و معدن در گزارش صمت به ارتباط بین تولیدات صنایع مختلف و توسعه تجارت کشور از نگاه صاحب‌نظران پرداخته‌ایم. با این گزارش همراه باشید:

عکس: صمت

رشد صنایع کلید موفقیت تجارت کشور است

عباس هاشمی، دبیرکل انجمن صنایع لوازم خانگی ایران درباره نقش رشد صنایع مختلف در توسعه تجاری کشور در گفت‌و گو با صمت عنوان کرد: صنعتی‌شدن، روندی است که سال‌هاست در بطن ۴ انقلاب صنعتی در دنیا طی شده و تغییرات فراوانی در الگوهای مصرف و فرآیندهای اقتصادی و فرهنگ تولید ایجاد کرده است. ما نیز اگر از این قافله جا بمانیم جبران کردن این فاصله در آینده بسیار مشکل خواهد بود.

وی درباره روند صنعتی‌سازی در کشور گفت: چند مقوله در زمینه صنعتی شدن در کشور ما وجود دارد که باید به آنها توجه ویژه داشت. در فرآیند بومی‌سازی تولیدات یا رنگ‌های تولید، یعنی تولید تحت لیسانس، مهندسی معکوس، طراحی بخشی و طراحی پایه و نوآوری ما در مراحل دوم و سوم آن هستیم و در حال گذار از طراحی معکوس و طراحی بخشی از محصول هستیم و هنوز به طراحی پایه و نوآوری نرسیده‌ایم. هاشمی در این باره افزود: در انجمن صنایع لوازم خانگی ایران تلاش شده با توجه به نیاز کشور تمرکز بر موضوع قطعه‌سازی باشد و به‌تدریج بحث تولید را به طراحی پایه محصولات نیز تسری دهیم تا به این طریق بحث خام‌فروشی را به سمت تولید و تجارت با ارزش افزوده سوق دهیم. دبیرکل انجمن صنایع لوازم خانگی ایران درباره تاثیر صنعتی شدن در تجارت کشور نیز خاطرنشان کرد: درواقع وقتی از تجارت صحبت می‌کنیم باید به ایجاد ارزش افزوده تعمیق داخلی‌سازی محصولات نیز توجه داشته باشیم تا صادرات کشور تنها برمبنای منابع طبیعی و یارانه‌های پنهان تولید شکل نگیرد و در این مسیر حرکت به سوی صنعتی‌سازی محصولات، یک گام بلند تلقی می‌شود. وی از صنعتی‌شدن تولیدات کشور برای صادرات با عنوان «میکس شدن تولید با دانش» یاد کرد و افزود: در این زمینه معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری مکلف شده تا یک‌سری کانون‌های هماهنگی برای صنایع پیشرانی که ظرفیت آن در کشور وجود دارد، ایجاد کند که لوازم خانگی نیز یکی از این موارد است. مجوز تشکیل کانون هماهنگی دانش، صنعت و بازار لوازم خانگی صادر شده و این کانون می‌تواند به‌عنوان هماهنگ‌کننده بخش آکادمیک کشور، شرکت‌های دانش‌بنیان و ارتباط آنها با بدنه صنعت و حلقه پایانی این زنجیره یعنی بازار عمل کند تا تعامل موثر دوسویه در این زمینه برقرار باشد. هاشمی در عین حال تاکید کرد: البته باید بپذیریم بسیاری از واحدها با وجود تلاش برای تولید قطعات در داخل، برای تامین برخی قطعات یا مواد اولیه نیازمند واردات هستند و اگر این امر به‌درستی انجام نشود، باعث توقف تولید خواهد شد.

دبیرکل انجمن صنایع لوازم خانگی ایران تصریح کرد: اگر اقدامات مسئولان در جهت حمایت از تولید باشد، در مدت کوتاهی شاهد بهبود و رونق بازار داخلی خواهیم بود. همچنین استمرار بر استفاده از ظرفیت‌های صنعتی کشور و همین‌طور تعمیق تولید داخل در همه حوزه‌ها می‌تواند محصولات کشور را در بعد تجاری و بین‌المللی نیز رقابت‌پذیر کرده و بازارهای بهتری را برای تجارت خارجی کشور به ارمغان آورد.

هاشمی در پایان با اشاره به مشکلاتی مثل تحریم‌ها در مسیر گسترش صنعت و ایجاد تحول در تجارت، گفت: مسیر پر فراز و نشیبی پیش روی صنعت و تجارت کشور قرار دارد. پس اگر می‌خواهیم به نقاط مثبتی در این حوزه برسیم باید به جای مانع‌تراشی تولید و سنگ‌اندازی در مسیر شکل‌گیری و رونق صنایع، به فکر ایجاد تسهیلات و حمایت از تولیدکننده داخلی باشیم.

ترسیم نقشه راه مشورت می‌خواهد

جمشید نفر، رئیس کمیسیون بازرگانی اتاق بازرگانی ایران در گفت‌وگو با صمت درباره مسیر رشد صنعت و کمک به توسعه تجاری کشور عنوان کرد: سیاست‌های غلط حمایتی در سال‌های اخیر نه‌تنها باعث پیشرفت کشور در حوزه تولید و صنعت نشده بلکه موجب شده بخش‌هایی مانند کشاورزی نیز در کشور در مسیر مطلوب خود حرکت نکنند. نفر در این باره افزود: در چرخه تولید و تجارت و حرکت از نقطه «آ» تا نقطه «ی» برای رسیدن به اهداف تجارت و صادرات، علاوه‌بر اینکه باید هدف را درنظر داشته باشیم، لازم است مسیر را نیز هموار کنیم تا در زمان مشخص و با درنظر گرفتن دو مولفه اصلی کیفیت و قیمت به نقطه پایانی و دستیابی به یک صادرات سودآور برسیم. وی درباره برنامه‌های کشور در حوزه تولید، صنعت و تجارت تاکید کرد: متاسفانه به نظر می‌رسد همواره در این مسیر به جای استفاده بهینه از ظرفیت‌های صنعتی شدن و درمان‌های قطعی، همواره از روش‌های مُسکن‌گونه و ناپایدار استفاده کرده‌ایم که صنعت را به جریان اقتصاد پویا نرسانده است. ما به جای رقابت‌پذیر کردن محصولات صنعتی که می‌تواند مسیر کالای ایرانی را به بازارهای جهانی باز کند، هرجا صنعت دچار مشکل شده، با حمایت‌های بی‌جا، به حرکت آن در مسیر غلط دامن زده‌ایم که نمونه واضح آن وضعیت صنایع خودروسازی در کشور است.

رئیس کمیسیون بازرگانی اتاق بازرگانی ایران تصریح کرد: اتفاقا برعکس نظر بسیاری از کارشناسان و دست‌اندرکاران اقتصاد که دلیل توقف رشد صنعت را کمبود حمایت‌های دولت می‌دانند، من معتقدم حمایت‌های زیاد و غیرمنطقی دولت بوده که موفقیت صنعت و به دنبال آن تجارت را با مانع مواجه کرده است.

نفر در این باره توضیح داد: هر کار دارای قاعده و قوانین خود است تا بتواند خود را در بازار رقابت حفظ کند و اگر قرار باشد دولت با هر فراز و نشیبی، از بیم تعطیلی و مسائلی مثل اشتغال کمک‌های غیرمنطقی خود را ارائه دهد، هیچ مشکلی در این بخش حل نخواهد شد و مشکلات موجود نیز مدام افزایش خواهند یافت. درحالی‌که با برنامه‌ریزی مدون و دقیق و درنظر گرفتن موانع و گلوگاه‌های مسیر تولید می‌توان هدف‌گذاری‌های دقیقی در این باره انجام داد.

وی با اشاره به موارد متعدد مشکل‌ساز در شکوفایی صنعت کشور تصریح کرد: ما در حالی خواستار ایجاد بهره‌وری، صنعتی‌سازی و رقابت‌پذیر شدن محصولات نهایی در بازارها هستیم که هرگز در این مقوله توجهی به موضوعاتی مثل تعرفه‌های وارداتی مواد مورد نیاز صنایع نکرده‌ایم. به همین دلیل ایران که در حوزه تولید چرم جزو ۵ کشور اول دنیاست، محصولاتی را عرضه می‌کند که در قیاس قیمت بسیار فراتر از محصولات ترکیه است. همچنین در این زمینه تحریم‌ها و شبکه‌های مویرگی تامین مواد اولیه را درنظر نمی‌گیریم و همین بی‌توجهی‌ها باعث می‌شود آنچه در عمل به آن می‌رسیم با فرضیه ما متفاوت باشد. برای مثال، در صنعت چرم ماده‌ای وجود دارد که یک کانتینر آن برای تولید یک سال یک کارخانه کافی است اما واردات فردی آن باعث فریز شدن سرمایه برای مدت طولانی می‌شود درحالی‌که مهیا کردن شرایط برای تشکیل تعاونی‌هایی برای این کار و توزیع این ماده بین شرکت‌های تولیدکننده مشکل بزرگی را در این شرکت‌ها برطرف می‌کند.

این فعال و کارشناس اقتصاد ادامه داد: این موضوع در صنایع مختلف کشور وجود دارد. مثلا در صنعت کابل نیز می‌بینیم با وجود بهترین کیفیت مس و پتروشیمی‌های قابل قبول، به دلیل اینکه مواد اولیه با قیمت اصلی به دست تولیدکننده نمی‌رسد، بهای تمام‌شده افزایش می‌یابد و قدرت رقابت خود را از دست می‌دهد. همین وضعیت در حوزه لوازم خانگی و تامین ورق فولاد نیز وجود دارد؛ یعنی با وجود تمهیدات اندیشیده‌شده قیمت آن برای تولیدکننده همچنان بالاست و قیمت‌های آن حتی در پاره‌ای موارد از قیمت‌های جهانی نیز بیشتر است و این موضوع قیمت تمام‌شده را افزایش می‌دهد. وی تاکید کرد: اگرچه این موارد همه مربوط به چرخه تولید و نگاه صنعتی به آن است اما آسیب نگرش نادرست ما در این بخش زمانی مشخص می‌شود که قصد صادرات و رقابت با کالاهای مشابه خارجی در بازارهای بین‌المللی را داریم. درواقع اگر دستور کار ما درست نباشد، زنجیره‌های تولید با ارزش افزوده را ایجاد نکنیم و موانع تولید را برنداریم، در نقطه «ی» که نتیجه باید حاصل شود، به آنچه در ابتدا خواسته بودیم، نمی‌رسیم و صادرات ناموفق خواهد بود.

نفر در پایان گفت: نقشه راه برای ایجاد تجارت موفق پس از صنعتی‌سازی تولید، بکارگیری حداکثری فعالان هر بخش برای ایده‌سازی در آن بخش است. در غیر این صورت و با نگاه‌های جزیره‌ای و انفرادی، در بسیاری از موارد با اینکه فکر می‌کنیم در حال کمک به توسعه اقتصاد کشور هستیم، داریم به آن ضربه می‌زنیم.

تولید در فضای گلخانه‌ای تقویت نمی‌شود

میثم هاشم‌خانی، اقتصاددان درباره عوامل موثر بر شکل نگرفتن ساختار صنعتی در تولید و تجارت کشور در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: نگاه حوزه اقتصاد به موضوع تجارت این است که ایجاد فضای بسته تولید داخلی و به‌اصطلاح گلخانه‌ای و ایجاد این نوع انحصار در بازار، نه‌تنها به تولید و صنعتی‌شدن این مقوله در کشور کمک نمی‌کند بلکه حتی این حوزه را تبدیل به یک حوزه وابسته نیز خواهد کرد. وی در این باره افزود: ممنوع شدن واردات کالا به کشور زیان تولید را در پی دارد و در بیشتر جوامع پیشرفته اقتصادی، پیروی از این رویکرد سال‌هاست منسوخ شده است زیرا تولید بهره‌ور و رقابت‌پذیر را کاهش می‌دهد. به همین دلیل روش‌های دیگری برای حمایت از تولید داخلی جایگزین آن شده است. هاشم‌خانی در این باره گفت: این جوامع با توجه به تجربه و دانشی که در زمینه تولید و تجارت بین‌المللی در طول سال‌ها کسب کرده‌اند به این نتیجه رسیده‌اند که ایجاد محدودیت برای واردات نمی‌تواند روش مناسبی برای مصون نگه داشتن تولید داخلی از ورشکستگی باشد و بیش از آنکه جنبه درمانی برای این مشکل داشته باشد مانند مسکن عمل می‌کند. این اقتصاددان در ادامه تصریح کرد: سال‌هاست جوامع تکامل‌یافته اقتصادی راهکارهایی ساده و در عین حال کاربردی برای رونق تولید داخلی خود در پیش گرفته‌اند و با استفاده از ابزارهایی مانند ثبات قوانین، کنترل تورم و در کنار آنها بهبود فضای کسب‌وکار را جایگزین محدودیت‌های وارداتی کرده‌اند. درواقع دیدگاه این کشورها به تولید و حمایت از آن، این است که تولید داخلی اگر در سطح بین‌المللی و در رقابت با همتایان خارجی خود حرفی برای گفتن نداشته باشد، نقش تولید حقیقی نخواهد داشت. وی در این باره یادآور شد: با نگاه اجمالی به این موضوع، متوجه خواهیم شد که درحال‌حاضر بیشتر کشورهای توسعه‌یافته دنیا دیگر چنین رویکردی را نسبت به صنایع تولیدی و تجارت خود ندارند و حتی اگر این موضوع باعث ورشکستگی برخی شرکت‌های داخلی آنها شود، سعی می‌کنند تولید خود را در استانداردهای بازار رقابت جهانی نگه دارند. این کارشناس اقتصاد تاکید کرد: کشورهای پیشرفته دنیا در حوزه تولید و تجارت سعی می‌کنند نه‌تنها ممنوعیتی برای واردات قائل نشوند، بلکه حتی میزان تعرفه‌ها را نیز در پایین‌ترین حد ممکن نگه دارند.

هاشم‌خانی در پایان گفت: گزارش‌ها و بررسی‌ها در این باره نشان می‌دهد تعرفه تعلق گرفته به کالاهای وارداتی در بسیاری از کشورهای دنیا میانگین حدود ۵ درصد دارد؛ البته این میزان حتی در تعاملات دوسویه بین کشورها می‌تواند کمتر بوده و در مواردی برای تقابل با کشورهای دیگر اندکی افزایش داشته باشد. با این تفاسیر، این میزان هیچ‌گاه به ۱۰ درصد نمی‌رسد و با مقادیری که در کشور با آن مواجه هستیم، در بسیاری از موارد قابل مقایسه نیست. درواقع اگر ما نیز به فکر رونق تجارت از طریق توسعه صنعت و رقابت در بازارهای جهانی هستیم، نمی‌توانیم از فرمول‌های نامعمول برای این کار استفاده کنیم و باید براساس نگرش درست این موضوع را پی‌بگیریم.

جرأت جراحی بزرگ در اقتصاد

ما باید راهبرد اساسی در تولیدات خود داشته باشیم و ببینیم تا امروز در بخش‌های مختلف صنعت، معدن و تجارت، چقدر سرمایه در اختیار شرکت‌های خصوصی یا خصولتی قرار داده‌ایم و بازخورد آن چه بوده است. همچنین بررسی کنیم که آیا این کار منجر به تولید درست و اساسی شده است یا خیر. باید برای حرکت به سوی تقویت صنایع و تاثیرپذیری تجارت، ایجاد شرایط برابر و امکان رقابت در داخل کشور در دستور کار قرار گیرد. در این صورت فقط افراد کننده کار، خلاق و علاقه‌مند در عرصه رقابت باقی می‌مانند و تمام شرکت‌های خصولتی که تنها با سقف حمایتی دولت در این سال‌ها امکان بقا یافته‌اند در مدت کوتاهی از عرصه خارج می‌شوند. البته از آنجا که در زمان مناسب این تدابیر اندیشیده نشده و معادله ساده آن روز را حل نکرده‌ایم، امروز با معادلات چندمجهولی مواجه شده‌ایم. مسیر امروز ما دشوارتر از گذشته شده است. برای اینکه مجبور نباشیم برای تمام تصمیمات و سیاست‌گذاری‌ها مدام مصلحت‌اندیشی و منافع و خسارات هر تصمیم را مرور کنیم، شاید لازم باشد جرأت یک جراحی بزرگ، واقعی و استراتژیک در این بخش را در خود تقویت کنیم و پیامدهای آن را نیز بپذیریم.

در حالی خواستار ایجاد بهره‌وری، صنعتی‌سازی و رقابت‌پذیر شدن محصولات نهایی در بازارها هستیم که هرگز در این مقوله توجهی به موضوعاتی مثل تعرفه‌های وارداتی مواد مورد نیاز صنایع نکرده‌ایم

یادداشت

تعرفه‌های تجاری با صنعت ایران چه کرد؟

سید حمید حسینی
دبیر اتاق بازرگانی ایران و عراق

در سال ۸۱ ظرفیت‌های صنعتی کشور دو برابر شد اما از آنجا که اقتصاد با مشکلات کلانی روبه‌رو بود مصرف داخلی به این میزان افزایش پیدا نکرد. از سوی دیگر، به علت تحریم‌ها و تعاملات اقتصادی ناشی از مرزبندی‌های سیاسی ایران با کشورهای منطقه و دنیا در حوزه صادرات نیز آن‌طور که باید موفق نبوده‌ایم. براساس آمار صادرات ما در محدوده ۴۵ میلیارد دلار باقی مانده و متاسفانه سال پیش به ۳۵ میلیارد دلار کاهش پیدا کرد. بنابراین در این حوزه کاری از پیش نبرده و ظرفیت‌های صنعتی در کشور خالی مانده است.

به غیر از چند کالای معدود مانند فرش و پسته ایران که دارای شبکه تجاری قوی و ریشه‌دار در دنیا است درباره سایر کالاها شبکه تجاری خاصی در دنیا نداریم که از این طریق به صنعت کمک کنیم. یک نگاه افراطی نیز وجود دارد که معتقد است اصل موضوع حمایت از تولید است و اصرار دارد صادرات و واردات نیز باید از سوی تولیدکننده انجام شود. این دیدگاه نقش تجارت خارجی در کشور را بی‌معنی کرده است. به علاوه موارد یادشده ادغام وزارت بازرگانی و صنایع و معادن در دولت دهم به نوعی بی‌اعتنایی به بخش تجاری کشور بود که عواقب آن، این روزها به وضوح نمایان است.

صادرات؛ اولویت دولت جدید باشد

با توجه به همه موارد تولید بدون ترویج صادرات به بحرانی بزرگ تبدیل خواهد شد. بنابراین چاره‌ای نداریم جز آنکه صادرات را در اولویت عملکرد دولت جدید قرار دهیم. برای تحقق این هدف دولت جدید باید حداقل دو سال تمام توان خود را برای افزایش صادرات، ایجاد شبکه تجاری و تقویت دیپلماسی کشور به کار بگیرد. اگر این مهم صورت نگیرد وضعیت صادرات و تولید صنعتی با بهبود روبه‌رو نخواهد شد. این در حالی است که در سال‌های گذشته نیز ساختاری برای بهبود دیپلماسی تجاری کشور نداشته‌ایم. در شرایط امروز تنها با داشتن سازمانی به نام توسعه تجارت که بودجه و امکانات کافی ندارد نمی‌توان دیپلماسی تجاری را افزایش داد. متاسفانه سیاست‌های اشتباه ارزی از دولت سازندگی، تا دولت عدالت‌محور و دولت کنونی وجود داشته است.

جای خالی پیمان‌های ارزی در منطقه

موضوع سیاست‌های ارزی همواره یکی از موانع اصلی بهبود صادرات در کشور ما بوده است. در برنامه چهارم توسعه آمده است که سیاست‌های ارزی تابعی از سیاست تجاری کشور است اما متاسفانه در دو سال گذشته سیاست‌های تجاری تابعی از سیاست‌های ارزی کشور شد. اولویت دادن به سیاست‌های ارزی بدون توجه به صادرات و نیازهای وارداتی و ظرفیت‌های خالی صنعت کشور آسیب‌هایی را به اقتصاد کشور وارد کرد.

با روی کار آمدن آقای رزم‌حسینی به‌عنوان وزیر صنعت، معدن و تجارت تلاش شد این اشکال به وجود آمده رفع شود. در همین راستا تصمیم‌گیری درباره سیاست‌های ارزی با همراهی این وزارتخانه صورت گرفت. این موضوع تا حدودی موجب کاهش فشار به فعالان تجاری شد. به طور حتم باید توازنی میان سیاست‌های ارزی و تجاری کشور وجود داشته باشد. امروزه بدون توجه ویژه به مباحث صادرات، واردات و تولید نمی‌توان سیاست‌های تجاری و ارزی را اتخاذ کرد.

به طور قطع ما بدون داشتن پیمان‌های منطقه‌ای و همکاری با کشورهای دیگر امکان دسترسی به دیگر کشورها را نخواهیم داشت. یکی از راهکارهای توسعه صادرات این است که کشورها بتوانند با دیگر کشورها پیمان‌های چندجانبه و دوجانبه داشته باشند. متاسفانه خاورمیانه ضعیف‌ترین منطقه از نظر پیمان‌های منطقه‌ای است. قدرت‌های بزرگ منطقه هیچ‌گاه اجازه ندادند که کشورهای حوزه خاورمیانه موفق شوند که با بستن پیمان‌های منطقه‌ای با یکدیگر همکاری داشته باشند.

ما باید برعکس این موضوع اقدام کنیم و تا حدی که می‌توانیم از این ظرفیت بزرگ که در منطقه وجود دارد استفاده کنیم. براساس محاسبات سازمان توسعه تجارت ۱۱۶۰ میلیارد دلار میزان واردات منطقه است و ایران می‌تواند ۱۶۰ میلیارد دلار از این میزان را تامین کند. این موضوع مهم بدون داشتن توافقات دوجانبه، همکاری و حمایت کشورها از یکدیگر امکان‌پذیر نیست. وقتی در کشور ما یک‌شبه واردات ۳۵۰۰ قلم کالا ممنوع می‌شود معنی و مفهومی جز عدم پایبندی به هیچ پیمان منطقه‌ای ندارد.

به‌عنوان نمونه، چرا در سال گذشته روابط تجاری ما با کشور ترکیه به‌شدت کاهش یافت؟ یکی از دلایل این بود که بسیاری از کالاهایی که مورد توافق ما با این کشور بود برمبنای همان تصمیم یک‌شبه، با ممنوعیت واردات به کشور مواجه شد. افزایش تعرفه‌ها نیز دلیل دیگری بر کاهش میزان تجارت ما با ترکیه بود. این سیاست همراه با قطع کردن صادرات گاز موجب شد که این بازار تجاری بزرگ از دست ما برود.

عضویت در پیمان‌های منطقه‌ای و جهانی

عضویت کشورهای پیشرفته در پیمان‌های منطقه‌ای موجب می‌شود که دست دولت‌ها و سیاست‌گذاران در قانون‌گذاری و تغییر و تحولات خلق‌الساعه محدود شود. بنابراین ما نیز باید عضو پیمان‌های منطقه‌ای و جهانی باشیم تا دست مسئولانی که علاقه‌مندند هر روز در حوزه‌های مختلف تجاری تصمیم‌های جدید و خلق‌الساعه اتخاذ کنند بسته شود. از طرفی با پیوستن به پیمان‌های منطقه‌ای و جهانی قوانین ما با ثباتی نسبی روبه‌رو خواهند شد. بی‌ثباتی در قوانین در دو سال گذشته ناشی از تشدید تحریم‌ها در کشور به وجود آمد یکی از بزرگ‌ترین موانع تولید، صادرات، واردات و بی‌ثباتی اقتصادی در کشور شد.

یادداشت

تحریم ذهنیت ما را اصلاح کرد

حسین مدرس خیابانی
مدیرعامل گروه مدیریت سرمایه‌گذاری امید

«موانع فکری» بزرگ‌ترین مانعی است که موجب شده ما نتوانیم در حوزه صنعت (به‌ویژه صنایع غیرنظامی) کشور رشد چشمگیری داشته باشیم. ما هیچ مانعی به جز موانع فکری در کشور نداشته‌ایم. کشـور ایـران دارای منابع غنـی معدنی، فیزیکی، ماشـین‌آلات و تجهیزات، انسان‌افزار، سخت‌افزار، مغزافزار و همچنین منابع عدیده بانکی، مالی و اطلاعاتی و منابع دانشـی اسـت اما متاسفانه عاملی که هماهنگ‌کننده این منابع در راسـتای یکپارچه‌سازی آنها باشد، وجود نداشته است.

بایـد اذعان داشـت که مـا اعتماد به نفس و خودبـاوری لازم را نداشـتیم. سـابق بر این، ما بر این باور بودیم که باید منتظر باشیم تمام فناوری‌های موردنیاز از سایر کشورها به ما برسد. خوشبختانه فرصت تحریم موجب شـد بخشـی از ذهن معیوب ما اصلاح شود. فارغ از مسـائل تحریم در بسـیاری از موارد مشـاهده می‌شـد که خارجی‌هـا حاضر نبودند حتی در قبـال دریافت پول، فناوری خود را به ما انتقال دهند.

خوشبختانه نهضت سـاخت داخل نقطه قوت استراتژی صنعتی کشـور بود. من از همیـن طریق اعلام می‌کنم که در بسـیاری از مواقع ما تولیدکننده و صنعتگر نیسـتیم و به نحوی می‌توان گفت که ما اپراتور هسـتیم. تا زمانی‌که ما ماشین‌ساز و تجهیزساز نشویم نمی‌توانیـم ادعا کنیم صنعتگر شـده‌ایم. اینکه ما ماشـین‌آلات و تجهیـزات را از خارج از کشـور وارد می‌کنیم و در نهایت توسـط همان ماشین‌آلات به محصول نهایی می‌رسیم چه فایده‌ای برای ما دارد؟ بنابراین ما اپراتور آن ماشین‌آلات و تجهیزات هستیم.

در سال‌های اخیر در حوزه بومی‌سازی و ساخت داخل بخش‌های مختلـف صنعت کشـور بـه نتایج فوق‌العـاده‌ای دسـت یافته‌ایم. چه کسـی باور می‌کرد پس از خروج سامسـونگ و ال‌جی از بازار لوازم‌خانگی کشـور ما در ساخت یخچال، فریزر، تلویزیون و ماشین لباسشویی به این دستاوردهای بزرگ برسیم؟

خوش‌بینانه‌ترین افراد نیز بر این باور بودند از آنجا که در صنعت لوازم‌خانگی تجربـه‌ای نداریم به موفقیتـی در این حوزه نخواهیم رسید. بسـیاری از افراد معتقد بودند به دلایل مختلف مانند صرفه در مقیاس و مواردی از این قبیل سـاخت این محصولات در کشور صرفـه اقتصادی نخواهد داشـت. اما امروزه می‌بینیم که سـاخت لوازم‌خانگی ایرانی به امری شـدنی تبدیل شده است. خوشبختانه امروزه مردم به این باور رسـیده‌اند کـه لوازم‌خانگی فقط برندهای خارجی نیسـتند و کالاهای سـاخت داخل نیز می‌توانند پا به پای این برندها حرفی برای گفتن داشته باشند.

بنابراین می‌تـوان گفت بزرگ‌ترین مانعی که موجب شـد ما به صورت شایسـته و بایسـته در حوزه صنعت کشور به جایگاه واقعی خود نرسـیم این بود کـه ما به دارایی‌های خـود فکر نکردیم و به داشته‌های خود اتکا نکردیم و خودباوری نداشتیم. ما باید رگه‌های سـیاه وابستگی صنعت به خارج از کشـور را حذف کنیم تا از این طریق شـاهد تسریع در رشد صنعتی و تجاری‌سازی صنعت کشور باشیم.

به عقیده من عدم توازنی در دستیابی به صنایع های‌تک در کشور ما وجود دارد. ما به دلیل تمرکز یا ثبات مدیریتی در برخی از صنایع های‌تک به‌راحتی به فناوری‌های موردنیاز، دست پیداکرده‌ایم.

امروزه بخش عمده‌ای از توسـعه‌ای که در صنایع نظامی کشـور به وجود آمده مرهون ثبات مدیریتی اسـت که در این بخش وجود دارد. متاسفانه این ثبات در مجموعه دولت وجود نداشته و به همین دلیل بخشـی از حوزه‌های اقتصادی و غیرنظامی کشـور به صورت شایسته و بایسته توسعه پیدا نکرده است.

از سـمت دیگر در برخی از صنایع از نظر دسـتیابی به فناوری‌ها به‌شـدت فقیر هسـتیم. از این موضوع نتیجه می‌گیریم که دانش، هوش، اسـتعداد و دانشگاه‌های داخلی قابلیت دسترسی به فناوری را دارند و این ما هسـتیم که نتوانسته‌ایم از این ظرفیت‌ها استفاده بهینه داشته باشیم. متاسـفانه ما نتوانستیم در صنایعی که امروزه در دستیابی به فناوری آنها عقب‌مانده هستیم مدیریت واحد داشته باشـیم. باید اذعان داشـت که ما در شناسـایی قابلیت‌های خود و بارور کردن انگیزه نخبگان کشـور نیز نتوانسـتیم به صورت موفق عمل کنیم.

برخی موارد ضربه‌هایی سـنگین بر پیکـره صادرات ما وارد کرد. یکـی از این موارد تحریم بود. تحریم موجب شـد مراودات تجاری کشـور به‌شـدت محدود شـود. یکی از سازکارهای پشـتیبانی از صادرات زیرساخت‌های بانکی و حمل‌ونقل است. به‌طور حتم وقتی تمام بخش‌های اقتصادی کشور تحریم باشد صادرات نیز تحت‌تأثیر قرار خواهد گرفت. وقتی به صادرات آسـیب وارد شود تولیدکننده نیـز از تولید محصولات و کالاهای صـادرات محور منصرف خواهد شد.

افزایش نرخ ارز در ماه‌های اخیر موجب شـد بخشـی از این ضرر جبران شـود. همواره یکی از چالش‌های موجود در صادرات کشور پایین بودن نرخ ارز بود. از آنجا که ارز کشور متناسب با تورم داخلی افزایـش پیدا نمی‌کرد با افزایش هزینه‌های داخلی و ثبات نرخ ارز، صـادرات صرفه اقتصادی نداشـت. بـا افزایش نـرخ دلار وضعیت صادراتی به وجود آمد اما به‌دلیل ضعف در زیرساخت‌ها و تحریم‌ها موفق نشـدیم آن‌چنان که بایدوشـاید از ظرفیت تولیدات صادرات محور اسـتفاده کنیم. امـروزه این موضوع برای همـه صنعتگران روشن‌شـده که برای تولیـد کالاها باید نگاهی به خـارج از مرزها داشته باشند و بتوانند با رقبای خارجی رقابت کنند.

ما باید در گام نخسـت از تمام زیرساخت‌ها و ظرفیت‌های داخلی نهایت اسـتفاده را ببریم و در این میان اگر روزنه‌های بیرونی مانند برجام به نتیجه رسید می‌توانیم این ظرفیت‌ها را تقویت کنیم. اینکه ما تمام اقتصاد و صنعت کشـور را معطل کنیم تا ببینیم بیرونی‌ها چـه تصمیمی برای مـا خواهند گرفت تفکری منطقی نیسـت. ما به‌قدری باید پرقدرت شویم که احتیاجی به دیگران نداشته باشیم.

در گفت‌وگوی صمت

حمایت از تولید شاه‌کلید

سهیل فرزین
شهریار خادمی
editor@smtnews.ir

طـی یک قرن اخیر، اسـتراتژی‌های صنعتی مسیر توسعه اقتصادی کشـورها را هموار کرده و مهم‌تریـن دلیـل رشـد اقتصـادی و بهبـود اسـتانداردهای زندگـی بسـیاری از کشـورها توسـعه صنعتی آنها بوده اسـت. وجود صنعت به‌عنوان یکی از بخش‌های اساسـی در توسـعه ملـی، افزایـش درآمدها و تامین ماشـین‌آلات، ابزار و مواد موردنیاز برای ایجاد زیرسـاخت‌های مـدرن و مسـکن اهمیت این بخش را آشـکار می‌کنـد. بخـش صنعـت محرک اصلی رشـد، موفقیت و نوآوری کشـورها به‌شمار می‌رود. این بخش علاوه بر ایجاد ارزش‌افزوده بیش از سـایر بخش‌های اقتصاد منجر به ایجاد اشتغال خواهد شد. ارزش‌افزوده، اشتغالزایی، تحریک نوآوری و پاسـخگویی به نیازهای مصرف‌کنندگان عوامل کلیدی رشد اقتصادی بلندمدت و پایدار هستند. جریان قوی نوآوری در زمینه مواد اولیه، فناوری اطلاعات و فرآیندهای تولید و ساخت، آفرینش فرصت‌هـای جدیـد بـرای طراحی و سـاخت محصـولات و خدمات جدیـد از جمله مواردی است که به‌واسـطه بخش صنعت منجر به رشد اقتصادی کشور خواهد شد.

فعالان بخش صنعت کشور بر این نکته تاکید دارند که تدوین برنامه‌های توسـعه‌ای بدون در نظر گرفتن زیرسـاخت‌های موجـود در بخش صنعت و معدن مسـیر رشد توسـعه صنعتی را ناهمـوار کـرده و موجب شـده گام موثری در راستای رقابت‌پذیر شدن بخش صنعت و معدن برداشته نشود.

رشد و توسعه اقتصادی کشور در گرو حمایت از تولیـد و صنعتگران اسـت و رونـق اقتصادی و اشـتغالزایی را در جامعه به‌دنبـال دارد. رفاه جامعه در سـایه توسعه اقتصادی شکل می‌گیرد و توسـعه اقتصادی هـم در گرو رشـد تولید و صادرات اسـت. این مهم هم فقط با پشـتیبانی واقعی از تولیدکنندگان و صادرکنندگان محقق

ایران در مسیر درست صنعتی شدن قرار دارد

روز صنعـت و معـدن از راه رسـید، روزی که به گرامیداشـت این حوزه و بررسـی چالش‌های پیش‌روی این بخش اختصاص دارد و مسـئولان سـعی دارند با طرح مطالبات به راهکاری منطقی برای توسـعه بخش صنعت و معدن دسـت پیدا کننـد. فعالان این بخش برایـن نکته تاکید دارند که تدویـن برنامه‌های توسـعه‌ای بـدون درنظر گرفتن زیرسـاخت‌های موجـود در بخش صنعت و معدن مسـیر رشد توسـعه صنعتی را تا حدی ناهموار کرده است. حال با فرارسیدن روز صنعت و معدن به سراغ محمدرضا نعمت‌زاده، وزیر اسبق صنعت، معدن و تجارت رفتیم. وی باسـابقه‌ترین وزیر بعد از انقلاب در ایران است و نخستین برنامه ۵ سـاله توسعه کشـور همزمان با منصب وی در وزارت صنایع دولت پنجم و ششم بود.

محمدرضـا نعمـت‌زاده در گفت‌وگو با صمت درباره چرایی مسـیر ناهموار صنعتی شدن ایران از زمـان امیرکبیـر تاکنون، اظهارکـرد: به‌عنوان شـخصی که در سـالیان متوالی در بخش صنعت بوده و در منصب‌های دولتی بعد از انقلاب مشغول بوده‌ام اگر بخواهم به این سوال پاسخ کامل بدهم باید کتابی جامعی را به نگارش در بیاورم.

اما در پاسـخ به سـوال شـما بایـد بگوییم که امیرکبیـر پایه‌گذار زیرسـاخت‌های صنعتی بود، یعنی اینکه قصد داشـت مقدماتی را برای این امر آموزش دهد در نتیجه عده‌ای را در گروه‌های ۲۰ نفری به فرنگ اعزام کرد تا با فناوری نوین صنعتی آن موقع آشـنایی پیدا کنند، ایـن گروه‌ها بعد از بازگشت به ایران ریل‌گذار صنعت ایران شدند.

▣ صنعتی شدن فقط در حد شعار بود

وی ادامـه داد: اگـر نگاهـی به مجالـس اولیه بیندازید نمایندگانی را می‌بینید که صحبت‌هایی از توسعه صنعتی زده‌اند اما در عمل به آن توجهی نشـده اسـت و در حد شـعار باقی مانده اسـت. تنها راهکار صنعتی شـدن ایـران را مجلس وقت پایه‌گذاری کرد و راهکارهایی برای صنعتی شدن ایران پیشنهاد داد اما آنچه در تاریخ صنعت ایران چه پیش و چه پس از انقلاب باید موردتوجه قرار بگیـرد این اسـت که صنایع و معـادن ما همواره از سـوی بزرگان و نمایندگان حمایت‌شـده و کار پیش رفته اسـت. اما خوب همـواره در تاریخ این امر از سوی گروه‌هایی که با سرمایه‌گذاری مخالف بودند سرکوب‌شده گروه‌های چپ‌گرایی که با امر صنعتی شـدن مقابله کرده‌اند که البته باید گفت آنچنـان هم موفق نشـدند. وزیر اسـبق صنعت، معـدن و تجارت خاطرنشـان کرد: خوشـبختانه تصویب سیاست‌های اقتصاد مقاومتی که یک آغاز خوب برای توسـعه اقتصادی کشور بود سبب شد سیاست اقتصاد مقاومتی از بهترین سیاست‌هایی شـود که اعمال‌شـده، زیـرا دارای چندین رکن اسـت، اگر اصل یک و دو آن را نگاه کنید متوجه می‌شـوید این رکن اساسی شعار نیست اما اینکه می‌گوینـد سـکان اقتصاد را بـه بخش خصوصی بدهیم، یک شعار است، زیرا هر آنچه دست بخش خصوصی است را می‌خواهند پس بگیرند اما رهبر معظـم انقـلاب در این سیاسـت‌ها معنای بخش خصوصی را مشـخص کـرده و رهنمودهای رهبر معظم انقلاب سـبب پیشـرفت صنعت ایران شد، به‌طور مثال، وقتی به سـمت تک‌نرخی شدن ارز رفتیم هم رشـد اقتصادی و هم صنعتی داشـتیم ضمـن اینکه مـردم آن مقطع در آسـایش بودند امـا وقتی ارز به سـمت چند نرخی شـدن رفت، بلبشویی ایجاد شد که هم‌اینک شاهد آن هستیم.

وی ادامـه داد: نمی‌شـود واردات را با تخصیص ارز ارزان علیـه تولیـد ملی حمایـت کرد و فرقی هم نمی‌کند که این پشـت کـردن به تولید ملی در بخش صنعت باشد یا معدن و کشاورزی، وقتی بذور را با ارز ارزان وارد می‌کنیم نباید توقع داشته باشـیم که پژوهشـگران داخلی یا سـرمایه‌گذار وطنی وارد این حیطه شوند.

▣ توسعه صنعت با تامین زیرساخت‌ها

نعمـت‌زاده بیان کـرد: به نظر مـن آنچه برای توسعه صنعت نیاز داریم، زیرساخت‌های فیزیکی و نرم‌افزاری اسـت. خوشـبختانه زیرساخت‌های فیزیکـی مانند بنادر، راه‌ها و امکانات شـهری در حد نیاز اولیه و کمابیش در کشـور موجود است و نیازی به سرمایه‌گذاری اولیه نیست. به‌طور مثال، به‌تازگی طی بازدیدی که از سواحل مکران داشتم، جاده‌هایـی را دیـدم که در گذشـته اصلا وجود نداشـتند و در یکی دوسـال آینده به بهره‌برداری خواهند رسـید. آبادانی این سـواحل نشان‌دهنده این اسـت که می‌توان در مناطق محرومی مانند سیستان، رنگ پیشرفت و آبادانی پاشید.

وی افزود: دیگر گزینه برای پیشـرفت اقتصادی و صنعتی، توسـعه زیرساخت‌های نرم‌افزاری است کـه خود بـه دو بخش تقسـیم می‌شـود؛ بخش نخست آن است که مانند قوانین و مقررات کتابت می‌شود که تا حدی خوب است اما خیلی نمی‌شود به آن اعتنا کرد. حدود ۱۵ نهاد و سـازمان دولتی متولی بخش صنعت کشـور هسـتند که هرکدام قانونی برای خود دارند. از سـازمان محیط‌زیست و وزارتخانه‌هـا گرفته تا بـورس، گمرک، بانک‌ها و... هرکـدام قوانینـی دارنـد که اثر مسـتقیم بر تولید، صنعت و سـرمایه‌گذاری می‌گذارند. به‌طور مثـال، بورس اگر نتواند خـوب عمل کند و دچار نوسان‌های گوناگون باشد، صنایع ما دچار اختلال می‌شـوند. وزیـر صنعت، معدن و تجـارت دولت یازدهم ادامه داد: قوانین خیلی زیاد است و حتی در صنایـع عـادی و کوچک نیز بـرای یک طرح باید از صدها سـد عبور کرد تا به مقصد رسـید. پیشنهاد من است که یک تیم قوی شامل معاون اول، وزیـر صنعت، معدن و تجـارت و نمایندگان تشـکیل و قوانیـن بخش صنعت بازنگری شـود، درست است که ما از پنجره واحد در برنامه پنجم توسعه استفاده کرده‌ایم اما درها به‌روی این پنجره بسته اسـت و هرکس حرف خود را می‌خواهد به کرسی بنشاند. پس این‌چنین می‌شود که به علت محدودیت قوانین نتیجه‌ای نمی‌توان گرفت.

▣ توسعه کشاورزی درآمد ملی ایجاد نمی‌کند

وی اظهارکرد: نکته دیگر ذهنیت مطرح درباره راه دستیابی به توسعه اقتصادی و درآمدزایی‌است. اگر توسـعه کشـاورزی مدنظر کشـور باشد، باید گفت توسعه کشاورزی نمی‌تواند درآمد ملی ایجاد کند اما می‌تواند نیاز خورد وخوراک مردم را تامین کند. در اقتصاد ملی سهم کشاورزی بیش از ۲تا۳ درصد نیسـت و بیشتر سهم تولید ملی مربوط به صنایع و خدمات مربوط به صنعت است؛ بنابراین باید روی زیرسـاخت‌های ذهنی‌مـان کار کرده و قبول کنیم تنها راه نجات کشـور سـرمایه‌گذاری در زمینه‌های مولد و سودآور است.

وزیر دولت سـازندگی بازگرداندن قدرت بخش خصوصـی به دولت را آسـیب جدی بـه اقتصاد دانست و گفت: اعمال این سیاست سرمایه‌گذار را مردد می‌کند. نعمت‌زاده بیان کرد: وقتی صنعتگر یا معدنکاری کارش را آغاز می‌کند، سـازمان‌های مانند مالیات و دارایی شـروع به اخذ مالیات‌های کلان می‌کننـد اما بـرای آن دلال زمین که باید مالیات سنگین اعمال کنند، وضع نمی‌شود.

▣ کشور روی ریل است

نعمت‌زاده تصریح کرد: ناگفتـه نماند که ایران چندین سال در تحریم به‌سر می‌برد و در دو سال گذشته شدیدترین روزهای تحریم را سپری کرده اما کشور روی ریل است و با همین تولیدات داخل اداره می‌شود و صنعت کشور کج‌دار و مریز به‌پیش می‌رود. البته این مقوله درباره کشاورزی متفاوت است، در بخش کشاورزی همواره برخی از بذرها را بایـد به علت محدود بودن منابع آبی وارد کرد. ما می‌توانیم با کشت فرامرزی جلوی واردات بی‌رویه ایـن محصولات را بگیریم، به‌طور مثال، می‌توانیم در کشـورهای امریکای لاتین این نیاز را برآورده کنیم، حتی این بحث در دولت هم مطرح شد اما متاسفانه هرگز اجرا نشد.

وزیر کابینه رجایی اظهارکرد: ضمن اینکه بیش از ۹۱ درصد مصرف آب کشور در بخش کشاورزی اسـتفاده می‌شود و بخش صنعت زیر ۲درصد آب مصرف می‌کند و مابقی مصرف آب در بخش شرب شـهری اسـت. اگر بتوانیم در مصرف کشاورزی بیـش از ۱۰ درصـد آب را صرفه‌جویـی کنیـم؛ یعنی به اندازه مصرف شـرب شهری و صنعت آب خواهیم داشت. اما همواره برای مصرف بهینه آب طوری عنوان و برنامه‌ریزی‌شده که فشار بر دوش صنعت بوده است. به‌طور مثال، عده‌ای در اصفهان فریاد می‌زننـد که آب بخش صنایعی مانند فولاد مبارکـه را قطـع کنید تا بخش کشـاورزی قوت بگیرد اما نمی‌دانند فولاد مبارکه در چرخه مصرف آب زبانزد است، زیرا مصرف آب این واحد تولیدی پایین و آب برگشـتی از آن در فضای سبز مصرف می‌شـود و پرتی ندارد. روز صنعت و معدن به این علت شکل گرفته که صدای صنعت و معدن باشد تـا بگوییم فشـار را از صنایع کشـور بردارید تا با پیشبرد زیرساخت‌ها به آنچه باید برسد.

▣ ضربه به محیط‌زیست ضربه به کل مردم است

نعمـت‌زاده در پایان اظهارکـرد: درباره آمایش سـرزمین معتقـدم در مکان‌هایـی کـه دارای ظرفیت‌هـا و امکانات خوبی هسـتند، هر مدیری کـه خدمت کند، توانایی به‌منصه ظهور رسـاندن آن ظرفیت‌ها را دارد. به‌طـور مثال، صنایع آب‌بر مانند فولاد باید در سـواحل سـاخته شـوند و به همین علـت در بنادری مانند چابهار، جاسـک و بندرعباس شـروع به ساخت‌وسـاز شـهرک‌های صنعتی کرده‌ایم و راهسازی و احداث فرودگاه در این مکان‌ها اجراشـده تا در مسیری درست برای صنعتی شدن گام برداریم. ضمن اینکه با این کار جلوی ضربه به محیط‌زیست را می‌گیریم. معتقدم با ضربه به محیط‌زیسـت نخست به جامعه آسیب وارد می‌شـود، ضمن اینکه محیط‌زیسـت باید در بخشـی از موارد با صنایع هم‌قدم باشد و مقررات را طوری برنامه‌ریزی کند که مناسـب حال فعلی کشور باشـد، نه اینکه مقررات زیست‌محیطی در کشورهای غربی را اعمال کند، زیرا باید اقتصاد هم جوابگوی قانون‌های وضع‌شده در این زمینه باشد.

من اعتقاد دارم صنعت در مقامی اسـت که هم می‌تواند مسائل زیست‌محیطی و آمایشی را رعایت کند و هم به سـمت توسـعه برود، زیرا فناوری و نیروی انسانی ماهر و تحصیلکرده دارد.

در آخـر جا دارد مجـدد روز صنعت و معدن را به تمام دلسوزان و تلاشـگران این عرصه تبریک بگوییم.

> محمدرضا نعمت‌زاده: روز صنعت و معدن به این علت شکل گرفته که صدای بخش صنعت معدن باشد و بگوییم فشار را از صنایع کشور بردارید تا با پیشبرد زیرساخت‌ها به آنچه باید برسد

عکس: آیدا فریدی

با بزرگان صنعت مطرح شد
امید بهبود وضعیت اقتصاد

می‌شود.

متاسفانه در سال‌های اخیر کشور با ابرچالش‌هایی مواجه شده که هر یک از این چالش‌ها به‌تنهایی قادر به تولید بحران هستند و از سویی دیگر، این ابر چالش‌ها بازتولید چالشی جدید در اقتصاد کشور به‌شمار می‌روند. ناگفته پیداست که سهل‌انگاری و اهمال‌کاری در حل‌وفصل این مشکلات می‌تواند کشور را به پرتگاه سوق دهد. بسیاری از فعالان تجاری و اقتصادی کشور بر این باورند که متاسفانه ناکامی دولت در رفع این مشکلات نمایان و عملکردشان غیرقابل توجیه است.

صنعت نقش بسزایی در آغاز و تداوم رشد اقتصادی در جهان داشته است. بسیاری از کشورها، تحقق رشد و توسعه پایدار را در سایه صنعتی شدن می‌بینند. ایران نیز یکی از این کشورهاست. باوجود اینکه سال‌های متمادی از نخستین تلاش‌های ایران برای دستیابی به صنعت مدرن می‌گذرد و سرمایه‌گذاری فراوانی از محل درآمدهای نفتی، پس‌اندازهای بخش خصوصی یا استقراض خارجی، در این مسیر انجام‌شده اما هنوز کشور به جایگاه قابل قبولی در صنعت دست نیافته است. برای برنامه‌ریزی به‌منظور توسعه صنعتی باید تنگناهای اساسی در این بخش شناخته شود. این شناخت بدون داشتن تصویری واقعی از عملکرد بخش صنعت امکان‌پذیر نیست. اما چرا ایران در دستیابی و نهادینه کردن صنعت ناموفق بوده است؟ موانع موجود در مسیر کسب‌وکار به‌عنوان یکی از کلیدی‌ترین عوامل مؤثر بر توسعه اقتصادی و به‌ویژه توسعه بخش صنعت نیز موضوع بسیار حائز اهمیتی است که از دید دولتمردان غافل مانده است.

به بهانه روز صنعت و معدن پای حرف برخی از بزرگان حوزه صنعت کشور که مناصبی در وزارتخانه عریض و طویل صنعت، معدن و تجارت را در کارنامه کاری خود داشته‌اند، نشسته‌ایم تا با مرور مسیر طی‌شده، برخی از مشکلات موجود در برنامه‌های راهبردی و توسعه‌ای بخش صنعت و معدن کشور را عنوان کنیم. با صمت همراه باشید.

سختی‌ها را تلخی نمی‌دانم

در چند سال اخیر مدیران جهادی بسیاری سعی کرده‌اند مشکلات اقتصادی کشور را رفع کنند. یکی از این مدیران رضا رحمانی، وزیر صنعت، معدن و تجارت در دولت دوازدهم است.

او قبل از تصدی وزارت صنعت، معدن و تجارت، معاون وزیر و قائم‌مقام وزارتخانه و پیش‌تر نیز نماینده ۳ دوره مجلس شورای اسلامی بوده است. ریاست کمیسیون صنایع و معادن مجلس و نایب‌رئیسی این کمیسیون در کارنامه رضا رحمانی ثبت شده است. او همچنین رئیس کمیته صنعت بوده و در شرکت‌های تراکتورسازی ایران و مجتمع آلومینیوم المهدی مسئولیت‌هایی داشته است. رحمانی در طول ۲ سالی که در مقام وزارت بود نقش پررنگی در بهبود وضعیت صنعت و معدن و معیشت مردم داشت و براساس فرمایشات رهبر معظم انقلاب همواره از نهضت ساخت داخل حمایت می‌کرد. وی در گفت‌وگویی که با صمت داشت به تشریح اوضاع صنعت و معدن در روزهای تصدی‌اش بر پست وزارتخانه مذکور پرداخت.

رحمانی در ابتدا درباره ابرپروژه انتقال آب خلیج‌فارس و نقش‌اش در این پروژه اظهار کرد: نخستین باری که این پروژه مطرح شد در شرکت ملی مس بودم و به‌عنوان هیات‌مدیره شرکت ملی مس در پروژه ورود کردیم. زمانی، عده‌ای تصور می‌کردند که این طرح هیچ توجیهی ندارد. یکی می‌گفت هزینه پروژه زیاد تمام می‌شود و عده‌ای هم از اساس شک داشتند که پروژه به سرانجام برسد. در آن روزهای سخت بنده به‌واسطه اعتقادی که به پروژه داشتم از طرح حمایت کردم. زمانی هم که بر کرسی وزارت صنعت، معدن و تجارت نشستم بخشی از توان مدیریتی خود را صرف این پروژه کردم زیرا واقعا به آن اعتقاد داشتم. بنده نه فقط در این طرح بلکه در تمام زندگی کاری‌ام، به‌گونه‌ای رفتار کرده‌ام که اگر مسئولیتی را پذیرفته‌ام آن را به بهترین نحو ممکن انجام بدهم. همین‌جا باید از همسر و فرزندانم حلالیت بطلبم، زیرا همواره روی کار تمرکز کرده و کمتر به امورات شخصی پرداخته‌ام.

▣ مخالفت ممکن است اشکال مختلفی داشته باشد

وی ادامه: گاهی در روند کار، سختی‌هایی نیز پدیدار می‌شد. ناگفته نماند که بنده در قاموس کاری‌ام، سختی‌ها را لزوما تلخی نمی‌دانم. اعتقاد دارم این مخالفت‌ها و تلخی‌ها، طبیعی است اما دوست داشتم در این پروژه عظیم ملی همه مدیران به این باور می‌رسیدند که برای چنین پروژه‌های مهمی، باید جدیت بیشتری به خرج داد. ذکر این نکته را لازم می‌دانم که مخالفت ممکن است اشکال مختلفی داشته باشد؛ به‌عبارت دیگر همین که ما را در پروژه همراهی نمی‌کردند، نوعی مخالفت بود. آنها می‌توانستند ما را در بخشی از پروژه که به آنها مربوط می‌شد بیشتر از اینها همراهی کنند. این وضعیت کم‌وبیش در بیشتر پروژه‌های بزرگ و کوچک، حکمفرما بود. وزیر سابق صنعت، معدن و تجارت درباره مصادیق ساخت داخل در زمان وزارتش اظهار کرد: اکنون که شرایط کشور از نظر اقتصادی اینچنین است، رسالت مهم همه ما در راستای حمایت از تولید داخل، همراهی حداکثری است. این پروژه را می‌توان قدمی بزرگ در مسیر رونق تولید و حمایت از تولید داخلی دانست. اگر بخواهیم مصداقی عملی برای جهش تولید نام ببریم، همین طرح عظیم انتقال آب است. شرایط زمانی بسیار دشوار طرح و فواید زیادی که انتقال آب به واحدهای بزرگ صنعتی و معدنی داشته، آن را به طرحی متفاوت تبدیل کرده است.

▣ نباید از خدمت به ملت دریغ کرد

رحمانی ادامه داد: بنده اصولا رسالتی برای خود قائل هستم. معتقدم هر جا که می‌توان به این ملت خدمت کرد، نباید دریغ کرد. همیشه به‌دنبال کارهای بزرگ بوده و هستم و کارهای بزرگ را نقطه عطف می‌دانم. در طول تاریخ عده زیادی آمدند و رفتند اما شمار کمی هستند که به آن نقاط عطف رسیده باشند؛ به‌طور مثال ذوب‌آهن، فولاد مبارکه، ایران‌خودرو، تراکتورسازی و... به‌راحتی تکرار نخواهند شد. آرزوی همیشگی من آن بوده که خداوند توفیق دهد در دوره خدمت ما تعداد نقاط عطف بیشتر و بیشتر شود. وی ادامه داد: یکی از مسائل مهم در طول تصدی پست وزارت صنعت، معدن و تجارت برای بنده ساخت داخل بودن پروژه‌ها بود. بنده شرکت‌هایی را می‌شناسم که در آستانه کم کردن نیروی کار و کاهش فعالیت بودند اما زمانی که در وزارتخانه بودم به یکی از مدیران این شرکت‌ها که در حال ساخت پمپ‌های پروژه خلیج‌فارس بود زنگ زدم. مدیر این شرکت تبریزی به من گفت ما نه‌تنها تعدیل نیرو نداشته‌ایم، بلکه نیروی جدید نیز جذب کرده‌ایم. این بیانگر اشتغالزا بودن این طرح در زمان وزارت بنده است.

▣ پیشرفت در صنعت باوجود بحران

وزیر سابق صنعت، معدن و تجارت در پایان اظهار کرد: در چند سال اخیر، سیاست ما در وزارتخانه حمایت از رونق تولید و تولید داخل بوده است. فقط در سال ۱۳۹۸ معادل ۳ میلیارد و ۴۰۰ میلیون یورو ساخت داخل داشته‌ایم. هدف این بوده که این مبلغ در ۳ سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ به ۱۰ میلیارد دلار برسد. این یعنی اشتغالزایی، رشد صنعت، ایجاد درآمد برای مردم، توسعه کشور، توسعه مناطق، فعال‌سازی واحدهای راکد، قطع وابستگی، قطع واردات و جلوگیری از خروج ارز. در شرایطی که وضعیت کشور طبیعی نبود و مشکلات متعددی مثل تحریم، کمبود درآمد ارزی و کاهش صادرات داشتیم، طرح‌های بزرگی را اجرا کردیم؛ به‌طوری که برای نخستین بار رکورد تولید مس را شکستیم. ما در کنار مدیریت بحران‌های ذکرشده، کار تولید را نیز پیگیری کرده‌ایم که به‌نوبه خود دستاورد بسیار مهمی است.

> مهدی کرباسیان: روز صنعت و معدن یادآور تلاش ارزشمند کسانی است که وقت و مال خود را در راستای اشتغال و تولید و بالا بردن تولید ناخالص داخلی کشور و رفاه مردم سرمایه‌گذاری می‌کنند

رئیسی به وعده‌های خود عمل کند

بخش صنعت و معدن، در مقام مولد اشتغال پایدار، در افزایش تولید ناخالص ملی و درآمد سرانه، نقش بسزایی دارد. دهم تیرماه بر پایه مصوبه شورای‌عالی انقلاب فرهنگی، روز صنعت و معدن نامیده شده‌است. اختصاص این روز فرصت مناسبی است تا به مهم‌ترین موتور محرکه اقتصاد؛ یعنی بخش صنعت و معدن، نگاهی اندیشمندانه شود. روز ملی صنعت و معدن فرصتی است تا با تبیین و معرفی دستاوردها و کاستی‌های صنعتی و معدنی کشور نقش کلیدی این دو حوزه را در اقتصاد و تحقق اهداف بلندمدت کشور یادآور شویم در همین زمینه با مهدی کرباسیان، سیاستمدار و مدیر ارشد صنعتی در ایران به گفت‌وگو پرداختیم که می‌توانید در ادامه مشروح این گزارش را بخوانید. مهدی کرباسیان، مدیرعامل اسبق ایمیدرو در گفت‌وگو با صمت به مناسبت روز صنعت و معدن اظهارکرد: روز صنعت و معدن بر همه صنعتگران و تلاشگران عرصه صنعت و معدن و کسانی که برای سربلندی کشور تلاش می‌کنند مبارک باد. این روز یادآور تلاش ارزشمند کسانی است که وقت و مال خود را در راستای اشتغال و تولید و بالا بردن تولید ناخالص داخلی کشور و رفاه مردم سرمایه‌گذاری می‌کنند. در این روز قرار است عملکرد یک‌ساله این بخش بررسی و نقاط قوت تقویت و نقاط ضعف آن برطرف شود و از کارآفرینان و تولیدکنندگان و کسانی که در حوزه صنعت و معدن بودند تشکر و یک ارزیابی از عملکرد این بخش‌ها انجام شود.

▣ سال سخت تولیدکنندگان

وی ادامه داد: سال گذشته، سال سختی برای تولیدکنندگان کشور و فعالان بخش صنعت و اقتصاد بود و جای دارد که به تمام کسانی که سال ۹۹ و به‌ویژه در بحران کرونا، در حوزه تولید مواد غذایی و تامین معیشت مردم تلاش کردند تبریک عرض می‌کنم. آنها توانستند نیازهای کشور را در عین پایین بودن نرخ رشد کشور تامین کنند. معاون اسبق وزیر صنعت، معدن و تجارت با تاکید بر پایین بودن نرخ رشد کشور در سرمایه‌گذاری اظهارکرد: از سویی در بیشتر تولیدات دیگر ما شاهد کاهش نرخ تولید بودیم اما باید اذعان کرد که در برخی صنایع از جمله صنایع غذایی و لوازم‌خانگی باوجود دلایلی همچون سیاست ممنوعیت واردات به کشور و همچنین فراگیری ویروس کرونا ما شاهد افزایش تولید در این اقلام ضروری باشیم در سال گذشته چرخ تولید با همه سختی‌ها و مشکلات تولید حرکت کرد اما باید پذیرفت که این رکود جدی که در کشور وجود دارد را دولت باید مدیریت کند تا صنعت و تولید کشور همچنان حرکت کند.

▣ ایران و دو اتفاق مهم

کرباسیان در ادامه با اشاره به انتخابات ریاست‌جمهوری سیزدهم و پیروزی ابراهیم رئیسی اظهارکرد: در سال جاری دو اتفاق مهم رخ داد که مهم‌ترین آن روی کار آمدن دولت جدید است، امیدواریم دولت سیزدهم با عمل به شعارهایی که در جریان انتخابات داده در جهت

رونق تولید و اشتغال و مانع‌زدایی از تولید عمل کند و امید است که دولت جدید با تیم کاردان و شایسته و باتجربه‌ای که انتخاب می‌کند به دور از تصمیم‌های احساسی و با کمک مجلس بتوانند جهش در تولید ایجاد کند. کار مهمی که دولت باید انجام دهد این است که سرمایه‌گذاری در کشور که نزولی شده را به روند سابق برگرداند. اگر نتواند این امر را تحقق بخشد، شاهد کاهش اشتغال در کشور و گسترش بیکاری خواهیم بود که این عوامل سبب ایجاد گرفتارهایی جدید برای کشور می‌شود. وی خاطرنشان کرد: ضمن آرزوی توفیق و عاقبت‌به‌خیری برای دولت جدید امیدوارم بتوانند بخش صنعت و معدن را رونق دهند. ما باید این نکته را قبول کنیم که در بخش معدن و صنایع معدنی یک عقب‌ماندگی تاریخی داریم، البته در دولت تدبیر و امید در حوزه معدنی و صنایع معدنی شاهد یک حرکت جهشی در برخی از حوزه‌ها مانند فولاد، مس و روی بوده‌ایم اما کافی نیست و امید است در دولت جدید این امر عملی شود. ناگفته نماند که در حوزه فولاد در سال‌های گذشته کار بسیار بزرگی انجام شد و آن تولید و تهیه ورق‌هایی است که در صنعت نفت و گاز مورد استفاده قرار می‌گیرد.

▣ لزوم اصلاح قوانین صنعتی

کرباسیان در ادامه بیان کرد: در بخش صنعت همانند گذشته مشکلات موانع تولید به‌طور وسیع وجود دارد و با وضع قوانین این مشکلات رفع نخواهد شد، زیرا سال‌های گذشته شاهد تصویب قوانینی بودیم که سودبخش واقع نشد. ما به‌اندازه کافی قانون در بخش صنعت داریم و باید مجلس به‌جای آنکه هفتگی قوانین جدید تصویب کند به فکر تغییر و اصلاح قوانین باشد تا این تغییرات سبب سهل شدن قوانین شده و حرکت چرخ صنعت از قبل بیشتر شود. امید است با انجام این کارها در روز صنعت و معدن سال آینده شاهد آمار مثبت و رونق در این دو بخش حیاتی اقتصاد کشور باشیم. مدیرعامل اسبق ایمیدرو در پایان اظهار کرد: ضمن اینکه این روزها هم‌زمان با شروع فعالیت دولت جدید شاهد ازسرگیری مذاکرات برجام هستیم، امید می‌رود سیاستمداران کشور منافع ملی و اوضاع معیشت سخت مردم را در نظر بگیرند و با تصمیمات سرنوشت‌ساز سبب بهبود وضعیت اقتصاد و معیشت مردم شوند. در پایان ضروری می‌دانم این روز مهم را دوباره به تمام متولیان بخش صنعت و معدن و تولید کشور تبریک عرض نمایم. به امید روزی که کشور از رکود خارج شود و در مسیر توسعه حرکت کند.

یادداشت

دولت دوازدهم با صنعت کشور چه کرد؟

مهدی غضنفری
وزیر صنعت، معدن و تجارت دولت دهم

به عقیده من یکی از اصلی‌ترین موانع مهم رشد صنعتی در کشور چالش‌ها و موانع موجود در مسیر کسب‌وکار است. این موانع در شکل‌های گوناگون مانند اعطای مجوز، امنیت سرمایه‌گذاری، پیش‌بینی‌پذیری وضعیت آینده و سودهای نامتعارف بازارهای غیرمولد، خود را نشان می‌دهند. باید در نظر داشت که این موانع از جذابیت تولید و صنعت کشور می‌کاهد.

درباره تجاری‌سازی محصولات صنعتی نیز ظرفیت‌های استفاده نشده فراوانی در کشور وجود دارد. نرخ تمام‌شده کالا در کشور ما بنا به‌دلایل متعدد مبالغ بالایی است. فناوری و کیفیت نیز دو عامل اثرگذار بر حوزه تولید و فروش هستند. همچنین بهره‌وری، انگیزش نیروی انسانی، فضای رقابتی، ساده بودن فرآیندهای کسب‌وکار می‌تواند در بهبود تولید و تجارت کشور مؤثر باشد.

در بررسی عملکرد دولت دوازدهم در حمایت از صنعت و صنعتگران باید به این نکته تاکید داشت که بار اصلی این حمایت بر دوش وزارت صنعت، معدن و تجارت بود. متاسفانه این وزارتخانه در ۴ سال فعالیت دولت تدبیر و امید تعدادی سرپرست و وزیر داشت که طول عمر فعالیت آنها نیز در برخی مواقع کمتر از یک سال بود. به همین دلیل به باور من عملکرد دولت در حوزه صنعت و تولید کشور قابل دفاع نیست. فعالان بخش خصوصی نیز نسبت به این موضوع گلایه‌های فراوانی دارند. برخی از فعالان بخش خصوصی معتقدند دولت تعامل خوبی با بخش خصوصی نداشت و می‌توان اذعان کرد که دولت فهم درستی از نقش بخش خصوصی در انجام فعالیت‌های اقتصادی نداشت. نابسامانی که امروزه در حوزه تولید و صنعت کشور وجود دارد نیز از بکارگیری سیاست‌های غلط و در نظر نگرفتن نظرات و مشورت نکردن با بخش خصوصی نشات گرفته است.

▣ سیاست‌های ارزی دولت در قبال صادرکنندگان

در حوزه تجارت نیز همین مشکلات را می‌بینیم. به‌عنوان نمونه، سیاست‌های ارزی دولت در قبال صادرکنندگان مشکلات بسیاری برای این حوزه ایجاد کرد. در موضوع بازگرداندن ارزهای صادراتی و تعهد ارزی، دولت برخورد خوبی با این فعالان تجاری به عمل نیاورد. دادگاهی کردن صادرکنندگان اتفاق بسیار ناموجهی بود. دولت باید با روش‌های دیگری به این موضوع ورود می‌کرد تا صادرکنندگان ارز حاصل از صادرات خود را به چرخه اقتصادی کشور وارد کنند. در همین راستا، اگر مرکز مبادلات ارزی احیا می‌شد و سیاست‌های آن مرکز به کار گرفته می‌شد صادرکنندگان رغبت بیشتری برای بازگرداندن ارز صادراتی از خود نشان می‌دادند.

به محض ورود آقای همتی به بانک مرکزی از طریق واسطه‌های گوناگون تمام اقداماتی که باید انجام می‌شد را به‌دست ایشان رساندم. متاسفانه غرور و جاهلیتی در بدنه دولت وجود داشت که اجازه نمی‌داد سخن کارشناسان را پذیرا باشند و نصیحت دلسوزان را گوش کنند. متاسفانه دولت حس استغنای عجیبی از فهم موضوعات داشت. پس از آنکه سیاست‌های دولت به بن‌بست رسید تحریم‌ها و دیگر مسائل را بهانه مشکلات جامعه عنوان کردند.

با این همه موارد همچنان مزیت‌هایی در اقتصاد ایران وجود دارد که می‌توان به‌عنوان ظرفیت از آنها بهره برد. در دنیای پیشرفته امروزی فناوری‌های صنعتی یک نسل به جلو پیش رفته که به نسل چهارم صنعت معروف است.

این نسل یک فناوری کاملا هوشمند در حوزه تولید است و بسیاری از اتفاقات خط تولید از سوی ماشین مدیریت و کنترل می‌شود. متاسفانه ما در این زمینه نیز سرمایه‌گذاری مناسب و آینده‌نگری درستی نداشته‌ایم. از آنجا که در دولت تدبیر و امید انباشت سرمایه منفی بود نه‌تنها درباره صنایع های‌تک و فناوری‌های پیشرفته سرمایه‌گذاری قابل توجهی انجام نشد، بلکه در حوزه صنایع و فناوری‌های معمولی نیز سرمایه‌گذاری شاخصی مشاهده نشد. بنابراین باید اعتراف کرد که در این زمینه کشور با عقب‌افتادگی جدی روبه‌رو است.

امیدوارم دولت بعدی بتواند با همکاری بخش خصوصی توجه ویژه‌ای به این حوزه داشته باشد و وضعیت سرمایه‌گذاری در صنایع «های‌تک» کشور بهبود پیدا کند تا از این طریق شاهد پیشرفت و تعالی این صنایع در کشور باشیم.

حمایت، خواسته اصلی اصناف تولیدی است

اصناف در مسیر ناهموار صنعتی شدن

درباره اهمیت صنایع کوچک و متوسط صحبت‌های فراوانی شده و به بهانه‌های مختلف بر لزوم حمایت از این صنایع تاکید می‌شود، اما بسیاری از این حمایت‌ها تا امروز در حد حرف باقی مانده‌اند و صنایع کوچک حتی در بازارهای داخلی نیز نتوانسته‌اند جایگاه خود آنچنان که باید و شاید پیدا کنند. اما چرا در حالی که در بسیاری از کشورها صنایع کوچک، متوسط و حتی کارگاهی در کنار صنایع بزرگ، امکان فعالیت تجاری و کسب درآمد قابل‌قبول را دارند، در کشور ما هیچ‌گاه این امر به‌درستی تحقق پیدا نکرده و حتی دامنه فعالیت بسیاری از این صنایع، محدودتر از گذشته شده است. روزنامه صمت در آستانه روز صنعت و معدن، به امکان حضور این نوع کسب‌وکارها در بازارهای داخلی و خارجی پرداخته که شرح آن را در ادامه می‌خوانید:

عکس: صمت

شهرک‌هایی که صنعتی نیستند

قاسم نوده‌فراهانی در گفت‌وگو با صمت اعلام کرد: در حال حاضر حدود ۶۰۰ هزار واحد تولیدی کوچک اصناف مشغول فعالیت هستند که کار بسیاری از آنها در حوزه صنعت است و اگر فعالیت آنها به رشد حداکثری برسد، تاثیر بسزایی در توسعه اقتصاد کشور، اشتغالزایی و کاهش بیکاری خواهند داشت.نوده فراهانی در این باره تاکید کرد: باید حمایت از این واحدها صورت گیرد و موانع تولید از مسیر حرکت آنها برداشته شود تا تولید با سر و شکل واقعی آن قابلیت بروز داشته باشد و به این واحدها توان رقابت بدهد.وی افزود: نخستین دستاورد این کار می‌تواند به‌شکل تولید کالای موردنیاز کشور و بی‌نیازی از واردات کالاهای مشابه نمایان شود و به توسعه اقتصادی کشور بینجامد؛ البته این روند در ادامه حتی می‌تواند به‌شکل حضور موفق در بازارهای کشورهای دیگر خود را نشان بدهد.نوده‌فراهانی عنوان کرد: یکی دیگر از مشکلات اصناف تولیدی، موضوع استقرار در شهرک‌های صنعتی است که این قشر را دچار زحمات بسیاری کرده است. سال‌هاست که طرح ایجاد شهرک‌های صنعتی در دست اجراست اما هنوز به سرانجام روشنی نرسیده است. امکانات اولیه مثل آب و برق و گاز هنوز برای برخی از این شهرک‌ها فراهم نشده و صاحبان اصناف رغبت نمی‌کنند کسب‌وکار خود را به این شهرک‌ها انتقال دهند. از سوی دیگر اصنافی که به این شهرک‌ها نقل‌مکان کرده‌اند اعتقاد دارند منتقل نشدن سایر اصناف، مانع از رونق‌گیری کسب‌وکار آنها در این شهرک‌ها می‌شود.وی درباره لزوم نگاه یکسان به اصناف نیز عنوان کرد: انتقال اصناف به شهرک‌های صنفی و صنعتی امری است که باید اتفاق بیفتد و این کار نیازمند همکاری نهادهای نظارتی در این زمینه است. رئیس اتاق اصناف تهران تاکید کرد: ما برای اینکه تولیدکنندگان قوی در حوزه اصناف داشته باشیم، نیاز به حمایت نهادهای بالادستی داریم که این کمک‌ها می‌تواند از ارائه وام‌های مالی تا محدودیت و کنترل واردات کالاهای مشابه تولید داخل گسترده باشد.

حمایت‌هایی در حد صنعت می‌خواهیم

رسول شجری، رئیس اتحادیه کفاشان دست‌دوز تهران در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: بسیاری از اصناف تولیدی کشور در حال حاضر توانایی و قابلیت رشد صنعتی را دارند و می‌توانند با صنایع روز دنیا رقابت کنند اما باید به مولفه‌های صنعتی شدن نیز توجه کرد. شجری در این باره خاطرنشان کرد: اصناف تولیدی کشور در صورتی می‌توانند به فعالیت در حد و اندازه‌های صنعتی بپردازند و به بازارهای خارجی راه پیدا کنند که از حمایت دولت در بخش‌های مختلف برخوردار باشند، اما متاسفانه بیشتر فشارها برای رقابت‌پذیر کردن تولیدات بر دوش خود اصناف است. نمایندگان اصناف حتی در صورت راهیابی به بازارهای خارج از کشور، باوجود تمام مشکلات به حال خود رها می‌شوند و دولت و سفارت حمایت خاصی از آنها نمی‌کنند. این وضعیت اصناف تولیدی کشور در حالی است که در موارد حضور اصناف کشورهای دیگر در کشور دوم نظارت و حمایت دولت و سفارت این کشورها از نمایندگان‌شان تا آخرین لحظه ادامه دارد. این فعال حوزه اصناف با اشاره به رشد کمی و کیفی تولید کفش در کشور، عنوان کرد: در حال حاضر بیش از ۷۰ تولیدکننده کفش، در شهرک صنعتی قرچک زمین‌هایی را خریداری کرده‌اند تا برای تولید صنعتی این محصول و عرضه به بازارهای داخلی و خارجی اقدام کنند، اما در این شرایط اقتصادی، تحریم‌ها و همین‌طور همه‌گیری ویروس کرونا، رسیدن به چنین هدفی نیاز به حمایت‌های نهادهای بالادستی دارد.

شجری در ادامه خاطرنشان کرد: اصناف تولیدی کشور حرف‌های زیادی در زمینه صنعتی شدن برای گفتن دارند و حتی می‌توانند نیم‌نگاهی به صادرات داشته باشند اما مشکلاتی مثل انتقال پول مانعی جدی در مسیر این نگاه ملی است. صنایع بزرگ که زیر سایه دولت هستند مشکلات کمتری در این زمینه دارند، اما صنایع کوچک و متوسط که در قالب اصناف در حال فعالیتند، برای نقل و انتقالات مالی خود نیازمند سازکارهایی هستند که مدیریت آنها باید از طریق دولت انجام شود.

رئیس اتحادیه کفاشان دست‌دوز تهران همچنین تصریح کرد: مشکل دیگر اصناف حوزه تولید برای حرکت مستمر در کنار صنایع بزرگ، موضوع تامین مواد اولیه و افزایش هزینه‌هاست که آن هم به‌نوعی تحت تاثیر تحریم‌های اقتصادی کشور است. افزایش هزینه تامین مواد اولیه در نرخ تمام شده کالاها تاثیر می‌گذارد، به همین دلیل کالای تولیدی را از حالت رقابت‌پذیری خارج می‌کند و طبیعی است که در این صورت نمی‌توان به افزایش تولید و ورود به فاز صنعتی این کسب‌وکارها امید داشت.

کوچک‌ها را له نکنیم

پیمان مولوی، فعال و کارشناس اقتصاد در این باره در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: گرچه شرکت‌های بزرگ کشور در شرایط تحریم بیشتر در تیررس مشکلات هستند اما در عین حال قدرت مالی و لجستیک لازم برای انتخاب راهکارهای جایگزین را دارند. در مقابل شرکت‌ها و صنایع کوچک و متوسط که اغلب در قالب اصناف تولیدی به فعالیت مشغولند، با سرمایه در گردش محدود و ظرفیت صادراتی کمتر، نمی‌توانند این دست‌اندازهای تجاری و هزینه‌های متعاقب آن را تاب بیاورند. وی در ادامه عنوان کرد: وقتی می‌خواهیم درباره بنگاه‌های کوچک و متوسط صحبت کنیم، باید هدف‌گیری‌های کلان در این زمینه را نیز در نظر بگیریم اما به‌نظر می‌رسد این تصمیم‌گیری و هدف‌گذاری‌ها به‌شکل جامع و کامل درباره شرکت‌های کوچک و متوسط انجام نشده است.

این کارشناس اقتصاد تصریح کرد: به‌نظر می‌رسد حمایت‌های لازم و کافی در شرایط موجود از صنایع کوچک و متوسط به‌عمل نمی‌آید و ما بیشتر از اینکه این موضوع را براساس واقعیات موجود پیش ببریم، به شعار روی آورده‌ایم.مولوی خاطرنشان کرد: کشور ما در حال حاضر دارای صنایع بسیار بزرگی است که محور توسعه هستند و در کنار آنها صنایع کوچک در پایین‌دست و در زنجیره ارزش قرار می‌گیرند اما باید به این موضوع توجه داشته باشیم که نقل و انتقالات ساده تجاری که شاید ۱۵ سال پیش در زمانی حدود ۲ ساعت انجام می‌شد، باتوجه به شرایط خاص کشور امروز حدود ۳ هفته زمان می‌برد. به‌طبع صنایع کوچک نمی‌توانند این کار را انجام دهند، در حالی که بابت این تاخیر باید هزینه‌های زیادی را صرف کنند. وی عنوان کرد: به‌نظر می‌رسد ما باید در وهله اول به حل و فصل مسائل قابل اصلاح بپردازیم و سعی کنیم در عمل کاری از پیش ببریم. ما برای اینکه بتوانیم کاری برای صنایع کوچک و متوسط انجام دهیم باید وضعیت کسب‌وکار در شهرک‌های صنعتی را مورد بررسی قرار دهیم و برای بقای آنها کاری کنیم. مولوی در پایان تاکید کرد: دست‌اندرکاران حوزه اصناف باید به این نتیجه برسند که نباید از ظرفیت‌های بخش خصوصی به‌عنوان جاده‌صاف‌کن استفاده کنند، بلکه باید جاده را برای حرکت آنها هموار کنند. ما نیز باید سیاست‌هایی مثل سیاست‌های تمام کشورهای در حال ترقی در حوزه تجارت در پیش بگیریم، زیرا اگر غیر از این باشد، تمام شعارهای ما در حمایت از صنایع کوچک بی‌معنی است و به نتیجه خاصی نمی‌رسد.

حرف اول و آخر را حمایت می‌زند

در حال حاضر بسیاری از فعالان اصناف تولیدی به‌دلیل نبود توازن در بازار و حاشیه سود نامناسب، میل چندانی به ادامه فعالیت ندارند؛ ضمن اینکه این صنایع به‌دلیل توان مالی محدود نمی‌توانند در برابر تورم ۴۰ و ۵۰ درصدی مقاومت کنند و در فرآیندهای خرید و فروش کالا دچار مشکلات فراوانی می‌شوند. در شرایط فعلی بهترین کار برای کمک به ادامه فعالیت این بنگاه‌ها تسهیل روابط مالی و همین‌طور روابط بین‌المللی است. دولت باید در این حوزه نقش حمایت‌کننده داشته باشد. سیاست‌گذاران این حوزه باید واقعیت‌ها را در نظر بگیرند و باتوجه به اینکه کشور ما ظرفیت‌های زیادی در این زمینه دارد، با رویکردی مناسب برنامه‌های جدید، مدون و حساب‌شده‌ای را برای چشم‌اندازهای بعدی کشور تعریف کنند تا اصناف تولیدی ما بتوانند به‌عنوان یک واحد صنعتی قابل رقابت در بازار به فعالیت ادامه دهند.

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی سالیانه

شرکت خدماتی شهرک صنعتی کاسپین (سهامی خاص) به شماره ثبت ۶۵۷ و شناسه ملی ۱۴۰۰۳۴۹۱۸۵۸

بدین‌وسیله از کلیه سهامداران و یا نمایندگان قانونی سهامداران شرکت فوق دعوت می‌گردد در جلسه **مجمع عمومی عادی** که در تاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۳ ساعت ۱۱ به آدرس کیلومتر ۲۵ اتوبان قزوین-تهران، شهرک صنعتی کاسپین، میدان امام خمینی، بلوار امام خمینی، کدپستی ۳۴۴۵۱۸۱۱۴۳ برگزار می‌گردد حضور به هم رسانند.

دستور جلسه:
- استماع گزارش هیات‌مدیره و بازرس قانونی
- بررسی و تصویب صورت‌های مالی و ترازنامه سال ۹۹ و بودجه پیشنهادی سال ۱۴۰۰
- انتخاب روزنامه کثیرالانتشار
- انتخاب بازرس قانونی شرکت
- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی باشد.

هیات‌مدیره شرکت

آگهی دعوت مجمع عمومی فوق‌العاده

شرکت خدماتی شهرک صنعتی کاسپین (سهامی خاص) به شماره ثبت ۶۵۷ و شناسه ملی ۱۴۰۰۳۴۹۱۸۵۸

بدین‌وسیله از کلیه سهامداران و یا نمایندگان قانونی سهامداران شرکت فوق دعوت می‌گردد در جلسه **مجمع عمومی فوق‌العاده** که در تاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۳ ساعت ۱۳ به آدرس کیلومتر ۲۵ اتوبان قزوین-تهران، شهرک صنعتی کاسپین، میدان امام خمینی، بلوار امام خمینی، کدپستی ۳۴۴۵۱۸۱۱۴۳ برگزار می‌گردد حضور به هم رسانند.

دستور جلسه:
- افزایش سرمایه شرکت.
- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی فوق العاده باشد.

هیات‌مدیره شرکت

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای با ارزیابی کیفی

نوبت دوم
شناسه ۱۱۴۸۶۱۲

شماره مجوز: ۱۵۸۴ – ۱۴۰۰

نام دستگاه مناقصه‌گزار: شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه هرمزگان
موضوع مناقصه: تهیه مصالح، تعمیرات، بلاستینگ، رنگ‌آمیزی اجرای سیستم کوئیک فومینگ مخازن در تاسیسات انبارنفت و اسکله کیش
تاریخ مهلت و نشانی محل دریافت تحویل اسناد مناقصه: پس از انتشار آگهی نوبت دوم در روزنامه کلیه مناقصه‌گران برای دریافت کامل اسناد مناقصه و بارگذاری پاکت‌های الف و ب و ج به سایت http://setadiran.ir مراجعه نمایند. شماره‌های تماس: ۷۶ و ۳۳۵۱۳۲۷۵-۰۷۶
۱- نوع و مبلغ تضمین فرایند اوراجع کار: ضمانت نامه به مبلغ ۲،۹۹۰،۰۰۰،۰۰۰ (دو میلیارد و نهصد و نود میلیون) ریال طبق "آیین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی" به شماره ۱۲۲۴۰۲/ت۵۰۶۵۹ مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ به نام شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران منطقه هرمزگان.
۲- مبلغ برآورد ۹۲۵،۷۴۱،۶۴۳،۵۹ ریال.
۳- مدت اجرای کار ۳۶۵ روز (۱۲ ماه) می‌باشد.
۴- دارای حداقل سابقه کاری مرتبط.
۵- دارا بودن گواهینامه تایید صلاحیت ایمنی و گواهینامه تعیین صلاحیت کار از اداره کل تعاون و کار و رفاه اجتماعی استان هرمزگان. (تصویر گواهینامه‌ها در هر دو پاکت ب و پاکت ارزیابی کیفی قرار داده شود).
۶- ارائه آگهی مربوط به شخص یا اشخاصی که طبق آخرین تغییرات در روزنامه رسمی مجاز به امضاء اسناد تعهدآور شرکت می‌باشد. (تصویر آخرین تغییرات اساسنامه در پاکت ب و پاکت ارزیابی کیفی قرار داده شود).
۷- تصویر اساسنامه شرکت(مناقصه گر) در پاکت ب و پاکت ارزیابی کیفی قرارداده شود.
۸- ارائه تاییدیه آخرین نمونه امضاء مدیرعامل و رییس هیات‌مدیره در پاکت ب و پاکت ارزیابی کیفی.
۹- احراز امتیاز حداقل ۶۰ براساس معیارهای توانمندی‌های بهداشتی و زیست‌محیطی (HSE) الزامی می‌باشد و ارزیابی کیفی در این مناقصه ساده بوده و داشتن دو قرارداد مشابه در حد معاملات کلان با ارائه مستندات کافی می‌باشد.
۱۰- توزیع اسناد پس از انتشار آگهی نوبت دوم به مدت ۷ روز از تاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۰۵ لغایت ۱۴۰۰/۰۴/۱۲، مهلت تحویل پاکت‌ها به دبیرخانه کمیسیون مناقصات (الف، ب، ج و ارزیابی کیفی) تا ساعت ۱۴ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۲، بازگشایی پاکت‌های ارزیابی کیفی مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۶ می‌باشد و تاریخ بازگشایی پاکت‌های (الف، ب و ج) متعاقباً اعلام خواهد شد. (هریک از پاکت‌های تضامین، ارزیابی یک لفاف سربسته در مهلت و محل تعیین شده همراه با نامه به دبیرخانه مناقصات این شرکت تحویل گردد.)
۱۱- تذکر مهم: پس از طی مراحل قانونی، پاکات الف، ب و ج مناقصه گرانی مفتوح خواهد شد که حداقل امتیاز لازم در ارزیابی HSE را کسب کرده باشند.
۱۲- به پیشنهادهای فاقد امضاء، مشروط، مخدوش و همچنین پیشنهاداتی که پس از مهلت مقرر در فراخوان واصل گردد ترتیب اثر داده نخواهد شد. ارقام به ریال و حروف / عدد درج و فاقد خط‌خوردگی / لاک گرفتگی... باشد.
نکته مهم تمامی مناقصه‌گران / شرکت‌ها باید در سامانه ستاد ثبت‌نام و کلیه پاکات الف و ب و ج خود را در سامانه بارگذاری نموده و لازم بذکر است در صورت عدم ورود به سامانه جهت بارگذاری اسناد، دریافت پاکت فیزیکی آنها امکان‌پذیر نمی‌باشد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۴/۰۵ — تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۴/۱۲

روابط عمومی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه هرمزگان

آگهی مناقصات عمومی

شرکت آب وفاضلاب استان لرستان

شرکت آب وفاضلاب استان لرستان در نظر دارد مناقصات عمومی ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. لذا با توجه به اینکه کلیه مراحل برگزاری مناقصه اعم از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکات از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir صورت خواهد پذیرفت، لازم است کلیه مناقصه‌گران واجد صلاحیت در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار مناقصه در سامانه ۱۴۰۰/۰۴/۱۳ می‌باشد.

ردیف	عنوان پروژه	برآورد اولیه (ریال)	مبلغ تضمین (ریال)	محل تامین اعتبار	کد فراخوان در سامانه
۱	اجرای قسمتی از شبکه جمع‌آوری فاضلاب در مناطق مختلف شهر الیگودرز	۵۰،۷۶۳،۴۴۴،۴۶۳	۲،۵۳۸،۱۷۲،۲۲۳	عمرانی	۲۰۰۰۰۰۱۳۴۰۰۰۰۰۳۹
۲	تامین ۱۳۰۰۰۰عدد پلمپ پلاستیکی سبز آبی و قرمز مطابق مشخصات فنی پیوست	_	۳۳۸،۰۰۰،۰۰۰	جاری	۲۰۰۰۰۰۱۳۴۰۰۰۰۰۴۰
۳	عملیات اجرایی بهسازی چشمه،اجرای خطوط انتقال آب،ساخت مخزن،ایستگاه پمپاژ و شبکه داخلی روستاهای تنگ کوره و قبر مراد شهرستان الیگودرز	۲۴،۸۸۱،۹۰۹،۱۴۸	۱،۲۴۴،۰۹۵،۴۵۸	عمرانی	۲۰۰۰۰۰۱۳۴۰۰۰۰۰۴۱

مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت: از ساعت ۰۹ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۳ لغایت ساعت ۱۹ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۷.
مهلت زمانی ارائه پیشنهاد قیمت: تا ساعت ۱۹ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۷.
زمان بازگشایی پاکات: ساعت ۹ صبح مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۸.
زمان اعتبار پیشنهاد قیمت: ساعت ۹ صبح مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۷.
اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکات (الف): آدرس: خرم‌آباد - میدان ۲۲ بهمن - بلوار ولیعصر (عج) - خیابان شهید شفیع‌پور (۶۰ متری شمالی)- کدپستی: ۶۸۱۷۸۵۵۳۷۱
تلفن ۵-۳۳۲۲۵۸۰۴ - ۳۳۲۲۴۴۹۲ - ۳۳۲۲۲۷۴۵ - ۰۶۶-
اطلاعات سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس ۰۲۱-۸۵۱۹۳۷۶۸ - ۰۲۱-۸۸۹۶۹۷۳۷ دفتر ثبت‌نام: ۰۲۱-۲۷۳۱۳۱۳۱

شرکت آب وفاضلاب استان لرستان

چالش‌ها و موانع توسعه بخش معدن و صنایع وابسته بررسی شد

سرنخی برای رفع موانع تولید

دهم تیرماه، براساس مصوبه شورای‌عالی انقلاب فرهنگی، روز صنعت و معدن نامیده شده است. صنعت و معدن موتورمحرکه اقتصاد هستند و از این‌رو دهم تیرماه، فرصت مناسبی است تا نقاط ضعف این بخش بررسی و زمینه‌های تقویت آن فراهم شود. ایران از ظرفیت‌های قابل‌توجهی در حوزه معدن برخوردار است و ترکیب این ظرفیت‌ها معدنی در کنار منابع انرژی، امکان توسعه صنایع معدنی را مهیا می‌کند. در همین حال، فرصتی برای بهبود زندگی مردم در مناطق اطراف معادن که اغلب هم توسعه‌نیافته هستند، فراهم می‌شود و موقعیت‌های شغلی متعددی ایجاد و شرایط اقتصادی کشور نیز تسهیل خواهد شد. حال به این مناسبت با فعالان بخش معدن و صنایع معدنی گفت‌وگو و نظرات آنها را در این زمینه جویا شده‌ایم. شرایط دشوار حاکم بر تولید، بروکراسی‌های پیچیده اداری و همچنین کمبودهایی مانند تامین نشدن مواد اولیه موردنیاز برای تولید، کمبود در زیرساخت‌های آب، برق و گاز و... مهم‌ترین چالش‌هایی هستند که موانع جدی در مسیر فعالیت و توسعه بخش معدن و صنایع وابسته به آن ایجاد می‌کنند. از آنجا که امسال از سوی رهبر معظم انقلاب با عنوان «تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» نام‌گذاری شده، انتظار می‌رود سیاست‌گذاران با شناخت این موانع، زمینه برطرف شدن آنها را فراهم کنند.

عکس: آیدا فریدی

> دولت باید با همکاری مردم و سایر قوا اقداماتی را در راستای حمایت از صنایع به انجام رساند. از جمله این اقدامات می‌توان به تغییر یا حذف قوانین، بخشنامه‌ها و آیین‌نامه‌های دست‌وپاگیر اداری و تسهیل در فرآیندهای اداری اشاره کرد

ضرورت تقویت نظارت بر اجرای قوانین

مصطفی طاهری، نماینده مردم زنجان و طارم در مجلس شورای اسلامی و عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس در گفت‌وگو با صمت و درباره ارزیابی جایگاه بخش معدن و صنایع معدنی در اقتصاد کشور گفت: در درجه نخست انتظار می‌رود اهمیت و اثرگذاری بخش معدن و صنایع وابسته به آن برای سیاست‌گذاران مشخص شود.

ظرفیت‌های معدنی و صنایع وابسته به آن حتی با اهمیت‌تر از نفت می‌توانند بر اقتصاد کشور اثرگذار باشند. در حال‌حاضر، موانع متعددی در مسیر توسعه کشور وجود دارد و تحریم‌های بین‌المللی طی سال‌های گذشته اقتصاد کشور را متاثر کرده است. در چنین شرایطی می‌توان بخش قابل‌توجهی از مشکلات کشور را با تکیه بر ظرفیت‌های این زنجیره برطرف کرد.

این عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس افزود: اغلب معادن در مناطق کمتر توسعه‌یافته واقع شده‌اند و بدین‌ترتیب بهره‌گیری از ظرفیت‌های معدنی می‌تواند زمینه بهبود شرایط زندگی مردم را فراهم کند.

وی در ادامه و با اشاره به چگونگی شکوفایی ظرفیت‌های معدنی گفت: در گام نخست باید موقعیت ما نسبت به ظرفیت‌های معدنی مشخص شود. بدون تردید جایگاه بخش معدن و صنایع معدنی ایران با ظرفیت‌های این بخش همخوانی ندارد و فاصله زیادی با نقطه آرمانی مدنظر داریم. در ادامه باید به راهکارهایی برای بهبود این شرایط اندیشید. تجربه حکایت از آن دارد که ورود دولت برای ارتقای جایگاه یادشده کارساز نیست و تاکنون نتایج مثبتی به‌دنبال نداشته است؛ بنابراین می‌توان با بهره‌گیری از ظرفیت‌های بخش خصوصی یا تعاونی، این کمبودها را برطرف کرد. در همین حال، انتظار می‌رود سیاست‌های حمایتی به‌گونه‌ای اتخاذ شوند که از یک‌سو زمینه فعالیت صنایع معدنی تسهیل شود و از سوی دیگر، موانع جدیدی در مسیر فعالیت این صنایع ایجاد نشود.

طاهری افزود: میانگین مجوزهای لازم برای شروع یک کسب‌وکار تازه ۴۰ مورد است، واردات به‌طور میانگین به اخذ ۶ مجوز نیاز دارد و قاچاق نیز به‌راحتی امکان‌پذیر است. در حالی‌که انتظار می‌رود ورود کالا از مبادی غیررسمی یا قاچاق آن‌قدر دشوار شود که به صفر برسد و آغاز کسب‌وکارها نیز با تسهیل فرآیند اخذ مجوز تسهیل شود. اعداد و ارقام یادشده مبین وضعیت نادرست تولید در کشور است و رفع آن ضروری به‌نظر می‌رسد؛ بنابراین انتظار می‌رود شرایط به‌گونه‌ای مهیا شود که سرمایه‌گذاری با صرفه اقتصادی همراه باشد؛ در همین حال از منافع جمعی مردم نیز حمایت شود. علاوه بر این باید خاطرنشان کرد که هوشمندسازی سامانه‌ها و رشد شفافیت حاکم بر زنجیره‌های معدنی زمینه بهبود فعالیت‌های حاکم بر بخش معدن و صنایع معدنی را فراهم می‌کند.

وی درباره نقش مجلس شورای اسلامی به‌عنوان قوه قانون‌گذار در حوزه مانع‌زدایی و پشتیبانی‌ها از تولید، گفت: در مجموع ۷ قانون پایه بر عملکرد بخش تولید اثرگذار است. براساس بررسی‌های انجام‌شده فقط ۳۴ درصد از قوانین یادشده اجرایی می‌شوند. ۹۰ درصد اجرایی نشدن این قوانین نیز تفقط به‌دلیل ترک فعل بوده و از ناکارآمدی این قوانین نشأت نمی‌گیرد؛ بنابراین می‌توان با تقویت بُعد نظارتی و اجرای قوانین موردبحث، زمینه تسهیل شرایط تولید را فراهم کرد. در ادامه نیز می‌توان با توجه به شرایط روز انعطاف به خرج داد و ضعف‌ها را برطرف کرد.

حمایت از صنایع معدنی را جدی بگیرید

محمدرضا احمدی، مدیرعامل شرکت صنایع فولاد کردستان در گفت‌وگو با صمت و درباره اینکه دولت با چه اقداماتی می‌تواند زمینه حمایت از صنایع را فراهم کند، اظهارکرد: دولت باید با همکاری مردم و سایر قوا، اقداماتی را در راستای حمایت از صنایع به انجام رساند. از جمله این اقدامات می‌توان به تغییر یا حذف قوانین، بخشنامه‌ها و آیین‌نامه‌های دست‌وپاگیر اداری، تسهیل در فرآیندهای اداری مربوط به صنعت و معدن مثلا در اخذ یا بروزرسانی مجوزهای رسمی، هماهنگی و همکاری بیشتر میان تمامی نهادها و سازمان‌های مرتبط با صنعت و معدن با وزارت صنعت، معدن و تجارت (سازمان‌هایی مانند محیط زیست، منابع طبیعی و....)، بکارگیری هرچه بیشتر افراد متخصص در بدنه ستاد وزارتخانه و سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان، یکپارچه‌سازی سیستم‌های آنلاین و آفلاین اداری، اعتماد به مدیران و کارشناسان و حمایت از آنها، خصوصی‌سازی درست به‌جای مخصوصی‌سازی، بریدن دست رانت‌خواران رسمی و غیررسمی، آموزش و تربیت در دو بُعد مدیریتی و فناوریکی (تربیت تکنسین فنی) و حمایت ویژه از صنایع های‌تِک (High Tech) اشاره کرد.

احمدی در ادامه در تبیین چالش‌های فعالان بخش معدن و صنایع معدنی و نقش دولت در برطرف کردن این مشکلات گفت: کمبود مواد خام اولیه به‌ویژه سنگ‌آهن یکی از چالش‌هایی است که فعالان صنایع فولاد را درگیر کرده و در سال‌های آینده بیشتر خواهد شد؛ این کمبود با انجام اکتشافات تفصیلی و تکمیلی در آینده قابل حل خواهد بود. در همین حال باید با ایجاد بسترهای مناسب و واحدهای پایین‌دستی برای تولید فولاد خاص، زمینه ارزش‌آفرینی هرچه بیشتر را فراهم کرد.

مدیرعامل شرکت صنایع فولاد کردستان افزود: صنایع فولادی کشور در حال‌حاضر با کمبودهایی در تامین انرژی‌های زیرساختی به‌ویژه آب و برق مواجه هستند. البته انتظار می‌رود با انتقال آب خلیج‌فارس به مناطق خشک کشور، آب مناطق معدنی و صنعتی مرکز ایران تامین و این کمبود برطرف شود و در ادامه پروژه‌ها براساس بررسی‌های فنی و اقتصادی و در نظرگرفتن مزیت نسبی اقتصادی هر منطقه و نه براساس درخواست افراد و نهادهای غیرمتخصص اجرایی شوند. در این مسیر، تقویت بنیه سازندگان، تامین‌کنندگان و پیمانکاران خرده‌پای داخلی نیز اهمیت دارد، چراکه با حمایت از ایشان زمینه تولید تجهیزات فراهم و مشکلات تامین بسیاری از قطعات کیفی در داخل برطرف خواهد شد.

در ادامه باید تاکید کرد تحریم‌های ظالمانه امریکا و پیروی کورکورانه دولت‌های اروپایی از آن نیز آسیب‌هایی را به فعالان بخش فولاد وارد کرده و انتظار می‌رود زمینه جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی در معادن و صنایع معدنی و فولادی کشور مهیا شود.

احمدی درباره نقش سیاست‌گذاران و متولیان امر در تحقق شعار تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها، گفت: مهم‌ترین عامل تحقق شعار امسال در بخش معادن و صنایع معدنی تسهیل در خدمات‌رسانی‌های رسمی، قانونی و اداری به تولیدکنندگان، صنعتگران و معدنچیان است. حذف فرآیندهای دست‌وپاگیر اداری، هماهنگی بین وزارتخانه و سازمان‌های مرتبط با امر تولید، اختصاص تسهیلات کم‌بهره و بلندمدت، همکاری و همراهی همه‌جانبه بانک‌ها به‌عنوان پشتیبان صنعت و معدن و نه به‌عنوان صنعتگر، حمایت مجلس از دولت و صنعتگران و معدنکاران با حذف قوانین نامربوط و موانع قانونی و تصویب قوانین تسهیل‌کننده امر تولید می‌تواند کمک شایانی به افزایش تولید کند.

وی در پایان با اشاره به عملکرد صنایع فولاد کردستان و برنامه‌های این مجموعه فولادی در سال جاری، افزود: در این زمینه می‌توان به تامین مالی پروژه‌های احیای مستقیم ۱.۶ میلیون تنی بیجار، فولادسازی یک میلیون تنی قروه و تکمیل روند مناقصه از طریق فاینانس و انتخاب پیمانکاران اصلی احداث مجموعه‌های احیای مستقیم با ظرفیت تولید ۱.۶ میلیون تن آهن اسفنجی در بیجار و فولادسازی با ظرفیت یک میلیون تن در شهرستان قروه استان کردستان و همچنین آغاز عملیات اجرایی توسعه زیرساخت‌های کارخانه‌های احیا و فولادسازی در شهرستان‌های بیجار و قروه اشاره کرد.

سخن پایانی

ایران با در اختیار داشتن منابع معدنی و انرژی از کشورهای غنی و ثروتمند جهان به‌شمار می‌رود. صنعت، معدن و تجارت در تولید، اشتغالزایی، ارزش‌آفرینی، درآمدزایی و صادرات اهمیت بسزایی داشته و سهم قابل‌توجهی از تولید ناخالص داخلی را در اختیار دارد؛ با این وجود، از ظرفیت‌های این بخش آن‌طور که باید و انتظار می‌رود، استفاده نشده است. بهره نگرفتن از ظرفیت‌های این بخش از عوامل گوناگونی نشأت می‌گیرد و موانع متعددی در مسیر فعالیت بخش معدن و صنایع معدنی وجود دارد. در چنین شرایطی از متولیان و سیاست‌گذاران انتظار می‌رود با شناخت این شرایط نابسامان و دلایل آن، زمینه رفع چالش‌ها و کمبودهای موجود را فراهم کنند.

معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت عنوان کرد:

معدن تعطیل‌شده‌ای در استان تهران نداریم

معادن استان تهران همگی مشغول فعالیت هستند و هیچ معدن تعطیل‌شده‌ای در این استان نداریم.

به گزارش روابط‌عمومی سازمان صنعت، معدن وتجارت استان تهران، علی عبدی، معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران با تاکید بر این خبر گفت: با وجود مشکلاتی مانند معارضین محلی، مشکلات زیست محیطی و منابع طبیعی سعی‌شده با تشکیل کارگروهی تعاملی با نهادهای مرتبط و تامین اعتبار برای ایجاد زیرساخت‌ها، مشکلات معادن رفع شود و به چرخه تولید بازگردانده شوند.

به گزارش صمت عبدی با اشاره به معادن فعال استان افزود: در استان تهران معادن آهک، سنگ لاشه و شن و ماسه مواد معدنی استحصالی وجود دارد که در عمران و ساخت‌وسازمعادن شهرتهران نقش مهمی را ایفا می‌کنند. همچنین در حوزه صنایع معدنی و محصولات وابسته به آن، تهران از قطب‌های فعال کشور بوده و به‌دلیل سیستم حمل‌ونقل مناسب و دسترسی به فرودگاه‌های بین‌المللی در صادرات محصولات معدنی نقش حائز اهمیتی در کشور داشته است.

معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران در ادامه با بیان اینکه سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران با پیشنهاد تشکیل کمیته محیط زیست معدن با مشارکت نهادهای متولی در شورای شهر تهران، اظهار امیدواری کرد: به این وسیله صدای معدنکاران شنیده شود و بتوان با تعامل و همکاری گسترده با دیگر نهادهای ذی‌ربط مسائل و مشکلات آنها را برطرف کرد.

عبدی در پایان از رشد ۱۳۵ درصدی دریافت حقوق دولتی از معادن استان تهران خبر داد و گفت: در سال ۱۳۹۹ افزون بر ۲۵ میلیارد تومان حقوق دولتی از معادن استان تهران وصول و به خزانه کشور واریز شده است. این مقدار از مبلغ وصولی نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۸ رشدی افزون بر ۱۳۵ درصد را دارد.

یادداشت

مانع‌زدایی‌ها از مسیر تولید

وجیه‌اله جعفری
رئیس هیات عامل ایمیدرو

آیین گرامیداشت روز ملی صنعت و معدن، پیام‌آور همبستگی بین بخش خصوصی و دولت و فرصتی برای مرور دستاوردها و هم‌اندیشی برای بهبود شرایط اقتصادی است. بدیهی است تقویت این همگرایی، مسیر دستیابی اهداف بزرگ صنعت را بیش از پیش هموار خواهد کرد. تحقق این مهم از دو منظر قابل بررسی است؛ نخست موضوع «رفع موانع تولید» که در شرایط امروز اقتصاد، خواسته اصلی بخش خصوصی پویاست. وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، به‌عنوان بازوی توسعه‌ای این وزارتخانه، حفظ حقوق عمومی در مسیر توسعه را بر خود تکلیف می‌داند و در این زمینه از هیچ کوششی دریغ نخواهد کرد. به‌عنوان مثال، ایمیدرو علاوه بر ماموریت‌هایی که در سرمایه‌گذاری و جلب مشارکت با بخش خصوصی دارد، تامین امور زیربناها از جمله آب، جاده، خط ریلی و برق را همراستای سیاست‌های توسعه‌ای انجام می‌دهد و رفع مشکلات این بخش در کارگروه های تخصصی این سازمان در حال پایش است.

دومین موضوع راهبردی، استفاده از توانمندی‌های جوانان این مرز و بوم و توجه به ساخت داخل است. طی ماه‌های گذشته و اکنون که کشور در شرایط بی‌سابقه تحریم قرار دارد، متخصصان ایرانی در تعمیر، نگهداری و ساخت قطعات و تجهیزات داخلی عملکردی چشمگیر برجا گذاشتند. ۶۱۷ میلیون دلار صرفه‌جویی ارزی از محل اجرای سیاست‌های بومی‌سازی از سوی شرکت‌های بزرگ این حوزه، گواه این ادعاست و حاکی از بهره‌مندی از ظرفیت‌های داخلی است.

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران در سالی که مزین به شعار «تولید؛ پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» است، برنامه‌های خود را حول محور توسعه و توانمندسازی پیش می‌برد که اجرای برنامه‌های توسعه‌ای در بخش‌های زیربناها، اکتشاف، معادن کوچک، راه‌اندازی طرح‌ها، تامین مالی، ارائه تسهیلات به معدنکاران، ساخت داخل، آموزش و پژوهش و راهبری شرکت‌های زیرمجموعه و تابع با تمرکز بر مشارکت بخش خصوصی و اشتغالزایی، نمونه بارز آن است.

مفتخرم به بهانه فرارسیدن در این روز ملی اعلام کنم که امسال برنامه راه‌اندازی بیش از ۱.۹ میلیارد دلار پروژه در دستور کار ایمیدرو با همراهی شرکت‌های زیرمجموعه و تابع است که اشتغال مستقیم آن از ۵ هزار نفر عبور می‌کند. به‌طور حتم، راه‌اندازی این پروژه‌ها بدون مشارکت بخش خصوصی ممکن نبوده و نیست و امیدوارم جشن گرامیداشت این روز فرخنده، همدلی و همگرایی بین ارکان گوناگون اقتصاد با رویکرد توسعه را افزایش دهد.

خبر

صادرات ۵۵۰ میلیون دلاری فولاد مبارکه

فولاد مبارکه در سال گذشته با درآمد فروش افزون بر ۷۷ هزار میلیارد تومان، طلایی‌ترین سال خود را به‌لحاظ سودآوری پشت‌سر گذاشت.

به‌گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه، حامدحسین ولی‌بیک، معاون اقتصادی و مالی این شرکت با بیان اینکه سود عملیاتی شرکت فولاد مبارکه در سال گذشته ۳۲ هزار میلیارد تومان بوده، افزود: این موفقیت‌ها همگی مدیون تلاش کارکنان و شرکای تجاری کسب‌وکار بوده است.

وی گفت: در سال گذشته ارزش صادرات فولاد مبارکه افزون بر ۵۵۰ میلیون دلار بوده که با این حساب، گردش ارزی فولاد مبارکه در سال بالای یک میلیارد دلار خواهد بود. ولی‌بیک با اشاره به جایگاه فولادمبارکه از نظر ارزش بازار که بین رتبه اول و دوم است، خاطرنشان کرد: هم‌اکنون ارزش بازار سرمایه فولاد مبارکه بین ۲۶۰ تا ۳۰۰ هزار میلیارد تومان است.

معاون اقتصادی و مالی شرکت فولاد مبارکه تصریح کرد: فعالیت افزون بر ۱۰۰ شرکت در گروه فولاد مبارکه ما را برآن داشت که تاسیس هلدینگ مالی را در سبد گروه تامین مالی فولاد مبارکه داشته باشیم و از این طریق تامین مالی اقتصادی و بهینه را برای کل شرکت‌های گروه ایجاد کنیم. وی گفت: در سال ۱۴۰۰ اگر محدودیت‌های انرژی مانع نشود با همراهی و کمک همه شرکای تجاری کسب‌وکار حاشیه سود سال قبل را تکرار خواهیم کرد.

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

در مجموع ۷ قانون پایه بر عملکرد بخش تولید اثرگذار است. بر اساس بررسی‌های انجام‌شده فقط ۳۴ درصد قوانین یادشده اجرایی می‌شوند

یادداشت

رفع موانع خواسته فعالان اقتصاد

پروا سلطانی
فعال معدنی

مانع‌زدایی یکی از ارکان شعار رهبر معظم انقلاب برای امسال است؛ در بخش معدن قوانین محدودیت‌آفرین وضع شده از سوی دولت از مهم‌ترین موانعی است که بر سر راه فعالان معدنی قرار گرفته است. به‌عنوان مثال، می‌توان به مصوبه افزایش صادرات پرداختی در حوزه سنگ آهن اشاره کرد. با مطرح شدن افزایش عوارض صادرات پرداختی معادن سنگ‌آهن و در ادامه کاهش صادرات این ماده معدنی ناهمواری‌هایی در جهت استفاده از سنگ‌آهن و ارزش‌های افزوده آن به وجود آمد که از جمله آن می‌توان به کاهش سرمایه‌گذاری در معادن سنگ‌آهن و افت استخراج سنگ‌آهن در کشور اشاره کرد. زغال‌سنگ و سنگ‌آهن در کنار هم خوراک صنایع فولادی هستند و می‌توان گفت فولاد به‌عنوان محصول مشترک این دو ماده معدنی، بسیار به شرایط سنگ‌آهن و زغال‌سنگ در بازار وابسته است. در پی وضع قوانین پیرو میزان صادرات سنگ‌آهن، صادرات این ماده معدنی کاهش پیدا کرده و فرصت بازار خارجی را از دست داده است. از طرفی برای صاحبان معادن سنگ‌آهن به‌صرفه نیست که تمام استخراج‌های خود را وارد تولیدات صنعتی کنند چراکه سنگ‌آهن با نرخ مناسبی از صاحبان معادن خریداری نشده و قوانینی که بر سر قیمت‌گذاری سنگ‌آهن قرار دارد، سازکار مناسبی برای بخش معادن سنگ‌آهن نیست. البته ذکر این نکته هم حائز اهمیت است که صنایع فولادی و باقی صنایع خریدهای خود از معادن سنگ‌آهن را به‌طور نقد انجام نداده و پرداخت‌ها را منوط به شرایطی انجام می‌دهند و این نوع بازپرداخت بی‌ثبات یکی از مشکلات مهمی است که فعالان معدن سنگ‌آهن با آن مواجه هستند. بنا بر این شرایط و وجود بسیاری دیگر از مشکلات بر سر راه فعالان بخش معدن سنگ‌آهن، استمرار تولید و فروش مواد معدنی به صنایع توجیه اقتصادی نداشته و در نتیجه فعالیت‌های خود را کاهش داده‌اند. از دیگر مشکلاتی که صاحبان معادن با آن دست به گریبان هستند می‌توان به وارد نشدن ماشین‌آلات تخصصی و ایجاد اختلال برای اقدامات معدنی اشاره کرد. با تمام این تفاسیر در نتیجه شاهد کاهش تولیدات معدن سنگ‌آهن خواهیم بود و در پی این اتفاق، خوراک و مواد اولیه برای صنایعی همچون فولاد کاهش می‌یابد. به دلیل همبستگی این زنجیره فعالیت‌ها، در صورت کاهش یا بروز مشکل در هر بخش شاهد مشکلات در سایر بخش‌ها و صنایع نیز خواهیم بود و نمی‌توان انتظار داشت بحران در یک بخش، به باقی زنجیره آسیبی وارد نکند. در میان دلایل وجود این مشکلات نمی‌توان برخی دخالت‌ها را در قانون‌گذاری معادن نادیده گرفت. دخالت سازمان‌ها و بخش‌های دولتی کشور که به طور تخصصی در بخش معادن فعالیت ندارند و قوانین محدودکننده‌ای را برای معادن اتخاذ می‌کنند، همواره مشکلات زیادی را برای صاحبان معادن وجود می‌آورد. همان‌طور که با ورود مجلس شورای اسلامی در بحث قیمت‌گذاری سنگ‌آهن و فولاد بدون درنظر گرفتن شرایط موجود در کشور، بسیاری از نارضایتی‌ها و مشکلات فروش و عرضه سنگ‌آهن به صنایع را در پی داشته است.

اگر مجلس شورای اسلامی این امکان را فراهم کند تا بازار سیر خودش را در پیش بگیرد و این قیمت‌گذاری که مخالفت‌های زیادی به همراه داشته را بردارد، آنگاه شرایط مکانیسم طبیعی در پیش گرفته شده و متناسب با عرضه، تقاضا، نرخ تمام‌شده استخراج و هزینه‌های معادن، قیمت‌ها تعیین و بسیاری از مشکلات فعالان معادن سنگ‌آهن رفع خواهد شد. اما متاسفانه شاهد تصمیم‌گیری‌های نامناسب و پیچیده‌ای در بخش بازار و فعالیت‌های معادن هستیم. به‌عنوان مثال، روزی نرخ سنگ آهن محدود شده و صادرات آن کاهش می‌یابد و در روزی دیگر این تصمیمات بر صنایعی مانند فولاد سایه می‌اندازند. باید مسیر اقتصاد باز باشد چراکه اقتصاد مانند جوی آبی مسیر خودش را همیشه به بهترین شکل بین سنگ‌ها پیدا می‌کند. تحریم‌ها و مشکلاتی که به کشور ما تحمیل می‌شوند، همیشه بر فعالیت‌های اقتصادی موثر بوده و کشور را دچار بحران‌ها و معضلاتی کرده است. شایان ذکر است فعالان اقتصاد و معدن کشور طی این سال‌ها تا حدی راه مبارزه با تحریم‌ها و مشکلات سیاست‌های خارجی را دریافته و با تمامی این مصائب در جهت هموار کردن مسیر اقدامات اقتصادی و معدنی کشور گام برداشته‌اند. اما موضوع مهم‌تری که زنجیر در پای اقتصاد ما انداخته، بحث تحریم‌های داخلی است. امروزه محدودیت‌هایی که با قانون‌گذاری‌های اشتباه در راستای فعالیت‌ها و تولیدات اقتصاد و معدن ما قرار می‌گیرند، دلایل مهم بحران‌های حوزه معدن و اقتصاد کشور هستند که صاحبان صنایع و مشاغل به‌سختی می‌توانند از پس این مشکلات عبور کنند. به همین دلیل کارشناسان معتقدند تا زمانی که برخی موضوعات، تصمیم‌گیری‌های داخلی و سیاست‌گذاری‌های حوزه معدن در شرایط مناسب و کارشناسی‌شده‌ای قرار نگیرند، مشکلات معادن به‌ویژه سنگ‌آهن برطرف نخواهد شد.

یک کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت:

بدون برجام هم کشور اداره می‌شود اما...

امیرعباس آذرم‌وند
editor@smtnews.ir

اقتصاد ایران در دوران گذار قرار گرفت. تا یک ماه دیگر ابراهیم رئیسی به‌عنوان رئیس دولت آینده کشور مراسم تحلیف خود را برگزار خواهد کرد. پرواضح است که کشتی اقتصاد در روزهای بحرانی به دست رئیس فعلی قوه قضاییه سپرده خواهد شد. اقتصاد ایران بیشترین فشارها را در یک دهه اخیر تجربه کرده و اکنون در شرایطی که بخش مهمی از جامعه به ویژه فرودستان با مشکلات جدی در تامین اقتصاد خانوار روبه‌رو هستند، نوبت به رئیسی رسیده تا نشان دهد در عمل چند مرده حلاج است. در همین باره آلبرت بغزیان، استاد دانشگاه تهران در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد: بدون برجام هم می‌توان اقتصادی در ابعاد اقتصاد ایران را اداره کرد اما باید دور ارزانی و حضور در بازار جهانی نفت را خط بکشیم. او با تاکید بر مشکلات بخش صنعت تاکید می‌کند هر محدودیتی در مقابل اقتصاد می‌تواند به کاهش رشد و افزایش تورم منجر شود.

مشکل اصلی و مهم تولید کمبود یا گرانی نهاده‌های تولید است. به هر حال تا زمانی که نرخ ارز مشخص نشود و نظام ارزی حاکم بر کشور تعیین نکند چه برنامه‌ای در سر دارد و به دنبال توسعه چه دسته‌ای از فعالیت‌ها است، تولید دچار مشکل خواهد بود

◉ با توجه به اینکه در آستانه روز صنعت و معدن هستیم، فکر می‌کنید مهم‌ترین مشکل یا مانع بخش صنعت در ایران چیست؟

صنایع و به طور کلی تولید در ایران درگیر مشکلات فراوان و گوناگونی است که به هر حال از مزیت آن کاسته شده است. بخش زیادی از این مشکلات تاریخی هستند یعنی از گذشته به امروز رسیده‌اند. حال ممکن است بخشی از مشکلات در گذر زمان تشدید شده باشند یا از شدت برخی از آنها کاسته شود. با این حال، در اینجا ضروری می‌دانم از دو مشکل خاصی که در دهه ۹۰ تولید کشور به آن دچار شده است صحبت کنیم.

مشکل اصلی و مهم تولید کمبود یا گرانی نهاده‌های تولید است. به هر حال تا زمانی که نرخ ارز مشخص نشود و نظام ارزی حاکم بر کشور تعیین نکند چه برنامه‌ای در سر دارد و به دنبال توسعه چه دسته‌ای از فعالیت‌ها است، تولید دچار مشکل خواهد بود. تازه پس از مشخص شدن رژیم ارزی و رویکرد آن به اقتصاد نوبت آن است که انحصار واردات مواد اولیه مورد بررسی قرار بگیرد و مشکلاتی که این روند در مقابل کشور و تولیدکنندگان گذاشته‌اند مشخص شود.

به باور من، این مهم‌ترین مشکلی است که صنعت و تولید در ایران با آن مواجه است. نظام تحریم موفق شد شرایط را برای واردات مواد اولیه چنان دچار مشکل کند که تولید در کشور بهره‌وری کافی را نداشته باشد. به هر حال اگر مسئولان به‌واقع دنبال رفع موانع تولید هستند باید حتما به مسئله تامین مواد اولیه تولید وارد شوند.

همچنین مشکل دیگری که کشور با آن روبه‌رو است بیش از هر چیز ناشی از مشکلات انتقال ارز به کشور است؛ یعنی گاهی تولید با هر مشکل و مشغله‌ای انجام می‌شود اما پس از آن که کالا صادر شد، دیگر امکان بازگشت ارز حاصل از آن به کشور نیست یا اگر هم باشد با هزینه گرانی عملی خواهد بود. به همین دلیل بارها دیده‌ایم صادرکنندگان ایرانی ترجیح می‌دهند بخش مهمی از درآمدهای ارزی خود را وارد کشور نکنند. این مشکلی است که به طور مشخص و مستقیم ناشی از اعمال تحریم‌ها علیه اقتصاد کشور است و من آن را دومین مانع مهم تولید در اقتصاد ایران می‌دانم.

◉ اکنون ما همزمان در آستانه تغییر دولت و مذاکرات وین قرار داریم. در این مقطع بحث‌های متعددی درباره ضرورت احیای برجام برای کمک به تولید مطرح می‌شود. شما فکر می‌کنید می‌توان بدون برجام یا تصویب لوایحی چون FATF اقتصاد کشور را در مسیر رشد نگه داشت؟

اول باید یک واقعیت را بپذیریم؛ آن هم این است که می‌توانند ایران را منزوی و رابطه تجاری اقتصاد کشور را با بازارهای جدید یا قدیمی ممنوع کنند. در این شرایط گرچه اقتصاد کشور با مشکلاتی مواجه خواهد شد اما می‌توان باز هم آن را سازمان و سامان داد به نحوی که به‌اصطلاح، چرخ اقتصاد بچرخد. ما باید یک چیز را به‌عنوان واقعیت بپذیریم و آن هم این است که جمهوری اسلامی در پیوستن به بازار جهانی مسیری دشوار دارد و به همین دلیل هر آن ممکن است مذاکرات یا توافقات صورت گرفته از بین بروند. در ماجرای خروج ترامپ از برجام به‌خوبی این مسئله قابل مشاهده بود.

◉ برخی از کارشناسان معتقدند اقتصاد ایران بدون کاهش تنش‌ها ورشکسته و نابود خواهد شد. شما این را قبول ندارید؟

نه، من چنین چیزی را قبول ندارم. گرچه ممکن است فروپاشی رخ دهد اما این امر نتیجه حتمی نپیوستن ایران به FATF و برجام نیست. می‌توان به اینها نپیوست اما زنده ماند؛ مانند کره شمالی یا کوبا. حتی چین زمان مائو هم روابط محدودی با دنیای خارج و اقتصادهای خارج داشت. اگر واقعا مسئولان کشور تصمیم گرفته باشند کشور را بدون برجام و FATF اداره کنند، چنین امری ناممکن نیست بلکه کار را به مراتب نسبت به دوره برجام دشوارتر می‌کند.

در این صورت ایران باید مسیری درون‌گرا و درون‌زا را برای خود تعیین کند و با توسعه روابط با همسایگان و متحدان خود چون چین به رفع نیازهای داخلی تولید بپردازند. ایران می‌تواند به FATF نپیوندد و همچنان تجارت داشته باشد. در این حالت می‌توان با متحدان خود دست به تهاتر کالا زد.

◉ برخی از کارشناسان و مسئولان از جمله علی لاریجانی، رئیس پیشین مجلس شورای اسلامی، به روش تهاتر اشاره و تاکید کرده بود اقتصاد و کشور را نمی‌توان با این روند اداره کرد. چطور شما معتقد هستید چنین کاری ممکن است؟

از نظر منطقی چنین کاری ممکن است اما من فکر می‌کنم منظور آقای لاریجانی این نبوده که تهاتر ناممکن است بلکه آن را روشی مطلوب و معقول برای رشد اقتصادی نمی‌داند. من هم با او در این باره موافقم و فکر می‌کنم با برجام و FATF بهتر می‌توان کشور را اداره و توسعه و پیشرفت را ممکن کرد.

◉ اهمیت تصویبFATF را چقدر می‌دانید و چقدر احتمال تصویب نشدن آن را می‌دهید؟

بحث FATF قبل از هر چیز به نظام بانکی و انتقال پول کشور مرتبط است. تصویب این لوایح کمک می‌کند فعالان اقتصاد با سهولت هرچه تمام‌تر اقدام به نقل و انتقال پول‌های خود کنند. به این ترتیب با تصویب این لوایح می‌توان یکی از محدودیت‌های جدی را از مقابل اقتصاد برداشت. با وجود این مزایا من بعید می‌دانم در نهایت جمهوری اسلامی این لوایح را تصویب و به صورت کامل اجرا کند.

◉ چرا این‌طور فکر می‌کنید درحالی‌که برخی از مسئولان قول دادند اگر مسئله برجام حل شود، با تصویب این لوایح مشکلی نخواهند داشت؟

بله من هم دیدم که برخی از اعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام چنین استدلالی را مطرح کردند اما نتوانستم آن را جدی بگیرم زیرا تکالیفی که این لوایح بر دوش کشور می‌گذارند مواردی نیستند که نظام سیاسی حاکم بر کشور ما به‌راحتی پذیرای آن باشد.

◉ منظورتان کدام بخش‌های آن است؟

دو بحث FATF مانده که تصویب شوند؛ یکی بحث انتقال سیستم بانکی به استانداردهای جهانی و دیگری هم تروریستی شمردن برخی از گروه‌های منطقه. بحث من اینجا صرفا اقتصادی است اما به‌خوبی می‌دانیم که برخی از این مباحث خط قرمز جمهوری اسلامی به شمار می‌رود. جمهوری اسلامی هیچ‌گاه حاضر نمی‌شود گروه‌هایی چون حماس و جهاد اسلامی را جزو گروه‌های تروریستی بشمرد و آنها را در فهرست سیاه روابط اقتصادی قرار دهد. به همین دلیل من فکر می‌کنم این لوایح با اصل نظام در تناقض قرار می‌گیرند. فراموش نکنیم در قانون اساسی ایران هم به صراحت ذکر شده که حمایت از گروه‌های مبارز جزو وظایف ذاتی نظام خواهد بود.

◉ در صورت تصویب نشدن این لوایح باید چه نقشه‌ای برای اقتصاد کشور تنظیم کرد؟

ما باید بتوانیم با طرف‌های تجاری خود مذاکرات جدی را شروع کنیم تا اگر مسیر انزوا را برگزیدیم دست‌کم امکانات کافی برای تامین نیازهای خود را داشته باشیم. مثلا می‌توانیم با همسایه غربی خودمان، ترکیه که از مهم‌ترین متحدان تجاری ماست، توافقاتی حاصل کنیم که در قبال نفت ایران فلان کالا یا فناوری را به ایران واگذار کنند. همچنین در رابطه با چین باید دست به خانه‌تکانی اساسی بزنیم. اکنون گفته می‌شود به دلیل تحریم‌ها پول نفت از طریق تهاتر با برخی کالاها پرداخت می‌شود. بیشتر این کالاها از جنس مصنوعات و پوشاک چینی هستند یعنی کالاهای مصرفی می‌آوریم حال آنکه نیاز تولید ما چنین اقلامی نیست. ما باید محصولی را به‌عنوان کالاهای تهاتری درنظر داشته باشیم که بتواند گرهی از مشکلات ما بگشاید.

با اصلاح این رویکرد می‌توانیم سراغ مراحل بعدی برویم. مثلا نگاه خود را باید در تفاهم ۲۵ ساله با چین طوری تغییر دهیم که این تفاهم به بخش‌های مختلف توسعه یابد و از مسائل امنیتی تا حوزه خودروسازی را در همکاری‌های دوجانبه مدنظر داشته باشد.

◉ اگر این مسیر انتخاب شود به چه مشکلاتی دچار خواهیم شد؟

مشکلات زیادی را تجربه خواهیم کرد. در اقتصاد محدودیت در نهایت باعث کاهش نرخ رشد و افزایش تورم خواهد شد اما باید توجه کنیم اقتصاد داخلی ما به‌تنهایی یک بازار بزرگ ۸۵ میلیون نفری را دربرمی‌گیرد که ابعاد آن چنان بزرگ است که اتکا به آن می‌تواند چرخ‌های اقتصاد را بگرداند. اما نباید فراموش کنیم دیگر حضور پویایی در بازار جهانی نفت و انرژی نخواهیم داشت. پس باید سراغ فرآوری تولیدات نفتی برویم و تازه برای فروش آن تنها می‌توانیم روی متحدان خود حساب کنیم. همچنین باید دور جذب سرمایه‌گذاری خارجی و روابط پولی جهانی را به طور کامل خط بکشیم و به منابع و امکانات داخلی صرفا متکی باشیم.

◉ شاخص تورم کشور بیشترین جهش‌ها را در دوره تحریم‌ها داشته است. فکر می‌کنید تداوم تحریم همچنان نرخ تورم را بالا نگه دارد؟

این امر قطعی خواهد بود؛ یعنی تورم به‌عنوان یک مشکل مزمن در اقتصاد ایران تنها زمانی امکان حل شدن خواهد داشت که محدودیت‌های کمتری در مقابل داشته باشد. من فکر می‌کنم اگر مسیر احیای برجام دنبال نشد، باید وعده تورم پایین را هم برای مدتی کنار گذاشت چراکه دور زدن تحریم‌ها خود به خود به افزایش هزینه‌ها منجر می‌شود و از ارزش پول ملی خواهد کاست. کاسته شدن از ارزش پول ملی نیز قطعا بر نرخ تورم اضافه می‌کند. حتی ما اگر تمام کالاهای مورد نیاز خود را از چین و ترکیه هم وارد کنیم باز هم هزینه واردات با دلار ۸ هزار تومانی یک چیز خواهد بود و با دلار ۲۵ هزار تومانی چیز دیگر.

البته با اجرای برخی سیاست‌ها می‌توان از شدت و دامنه تورم کاست. مثلا می‌توانیم با تقویت نظام ارزی خود و وصل شدن به چین به‌عنوان یک متحد اقتصادی، لنگر تورمی خود را به آنها وصل کنیم. البته این امر تا حدودی ممکن است استقلال اقتصادی کشور را خدشه‌دار کند.

از سوی دیگر، اگر مسئولان بتوانند به توافقاتی با برخی متحدان برسند که به انتقال فناوری دست اول به کشور منجر شود، می‌تواند از هزینه‌های تولید بکاهد. در این صورت ضروری است متحدان ما چون روسیه به ما فناوری‌های روز خود را بدهند.

◉ در زمینه رشد اقتصادی چه روندی در دوران انزوا پیش خواهد آمد؟

من خیلی قبول ندارم که به شرایط فعلی کشور انزوا بگوییم. انزوا برای کشوری چون کره شمالی معنا می‌دهد که تا درجه زیادی درون‌گرایی را خود انتخاب کرده نه چون ایران تحت فشار دیگران به آن تن دهد. در هر حال در این باره همه چیز بستگی به این دارد که ما در مذاکره با متحدان خود چه می‌کنیم.

چین کشوری عقب‌افتاده نیست و نیازهای ما به فناوری را می‌توانند تامین کنند. بستگی دارد چه توافقاتی با این کشورها انجام دهیم. چنانچه امکان تولید مشترک با کشوری چون چین را داشته باشیم، تولید قطعا فرصت رشد پیدا خواهد کرد اما این چیزی نیست که به آن مطمئن باشیم.

البرت بغزیان

نظام تحریم موفق شد شرایط را برای واردات مواد اولیه چنان دچار مشکل کند که تولید در کشور بهره‌وری کافی نداشته باشد

۲۰ دستاورد شاخص ۸ ساله

علی ربیعی، سخنگوی دولت در نشست خبری با اشاره به روز صنعت و معدن ۲۰ اقدام و دستاورد شاخص ۸ ساله صنعت، معدن و تجارت را به شرح زیر اعلام کرد:

۱. احیای ۸ هزار و۹۱۴ واحد تعطیل در سراسر کشور.

۲. آزادسازی۶ هزار محدوده و معدن غیرفعال کشور برای فعال‌سازی از طریق واگذاری با برگزاری مزایده قانونی.

۳. برگزاری ۱۴ میز تعمیق ساخت داخل و کاهش ارزبری معادل یک میلیارد و ۲۳۱ میلیون یورو.

۴. ممنوعیت واردات هزار و ۵۳۹ ردیف تعرفه دارای کالای دارای مشابه خارجی و غیرضروری.

۵. تدوین برنامه توسعه ۴ زنجیره اثرگذار صنعتی شامل لوازم خانگی، پوشاک و کفش، فلزات گرانبها، غذایی و آشامیدنی.

۶. راه‌اندازی ۳۰۵ طرح مهم و ملی با مجموع سرمایه‌گذاری ۲۸۵۶.۷ هزار میلیارد ریال و اشتغال ۹۲۸۹۲ نفر.

۷. افتتاح فاز اول پروژه ملی شیرین‌سازی آب و قطعه اول انتقال آب از خلیج‌فارس به فلات مرکزی ایران با سرمایه‌گذاری بیش از ۱۶۰ هزار میلیارد ریال و اشتغال ۱۲۰۰ نفر.

۸. انعقاد ۱۰ تفاهمنامه توسعه سرمایه‌گذاری در راستای پروژه اقتصاد مقاومتی با شرکت‌های برتر طی دو مرحله به ارزش ۴۵۱ هزار میلیارد تومان.

۹. بازگشت به چرخه تولید ۱۵۵۷ واحد راکد درون شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور.

۱۰. احیای مسئولیت‌های اجتماعی شرکت‌ها در قالب اجرای اقتصاد مقاومتی.

۱۱. اجرای پروژه افزایش حجم و تنوع محصولات صادراتی به ۱۵ کشور همسایه به میزان ۲۵ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۸ و صادرات ۲۰.۱ میلیارد دلاری به کشورهای همسایه و ۱۰.۲ میلیارد دلاری به چین و هند و ۴.۶ میلیاردی دلار به سایر کشورها در سال ۱۳۹۹ و امضای ۱۲ موافقتنامه با کشورهای هدف.

۱۲. شناسایی و اولویت‌بندی ۳۱۲۰ معدن، انجام اقدامات کلینیکی روی ۱۴۶۳ معدن و احیای ۳۹۹ معدن در ۳۱ استان.

۱۳. انجام برداشت‌های ژئوفیزیک هوایی به‌میزان ۶۴۰ هزار کیلومتر خطی.

۱۴. راه‌اندازی سامانه جامع تجارت و زیرسامانه‌های آن به‌منظور مدیریت زنجیره تجاری کشور و انجام بیش از ۶۹۰ هزار بازرسی به‌منظور شناسایی و برخورد با عرضه‌کنندگان کالاهای قاچاق.

۱۵. شناسایی بیش از ۷۰۰ هزار مرکز نگهداری کالا در قالب سامانه انبارها و رتبه‌بندی بیش از ۲۱ هزار بازرگان فعال دارای کارت بازرگانی.

۱۶. تهاتر مواد معدنی و محصولات صنایع معدنی با نیازهای وارداتی صنایع که تاکنون بیش از ۲۰۰ هزار میلیارد ریال حدود ۲ میلیارد دلار کالا و مواد اولیه استراتژیک مورد نیاز تولید وارد و محصولات صادراتی بخش صادر شده است.

۱۷. اجرای پروژه توسعه مناطق محروم و کمتر برخوردار شامل ۱۲ استان با همکاری و مشارکت استانداران و سایر دستگاه‌ها و تکمیل برنامه‌های محرومیت‌زدایی در ۶ محور با ۱۵۰ برنامه.

۱۸. مصوب شدن ۴۷ طرح سرمایه‌گذاری خارجی به میزان ۱۱۰۲ میلیون دلار در سال ۱۳۹۲ که در سال ۱۳۹۹ به تعداد ۱۵۸ طرح سرمایه‌گذاری خارجی به میزان ۲۴۶۹ میلیون دلار رسیده است.

۱۹. پیگیری و ابلاغ سیاست‌های جدید صادراتی ازسوی ستاد اقتصادی دولت.

۲۰. اجرای طرح تامین مالی از شبکه بانکی (طرح تام) و تامین مالی از بازار سرمایه و عملیاتی کردن اوراق گام با همکاری بانک مرکزی و تشکل‌های تولیدی و تامین مالی زنجیره تولید از این طریق به‌ویژه در صنعت خودروسازی و قطعات.

اماواگرهای استراتژی توسعه صنعتی

صنعت در جهان امروز بخش مهمی از اقتصاد است. بسیاری از کشورهای جهان، ناگزیر از حرکت به سوی صنایع هستند، اما کشورهایی موفق به توسعه صنعتی می‌شوند که با توجه به امکانات و ظرفیت داخلی مبادرت به تاسیس و راه‌اندازی صنایع کنند؛ صنایعی که توجیه اقتصادی برای آنها دارد. در کنار این موضوع، استراتژی توسعه صنعتی نیز تدوین می‌شود تا در نهایت توسعه اقتصادی و رفاه بیشتر اجتماعی برای آن جامعه رقم بخورد. حدود ۲ دهه است از طرح استراتژی توسعه صنعتی کشور گذشته اما در عمل خروجی آن دیده نمی‌شود. موانع اجرایی نشدن طرح استراتژی توسعه صنعتی چیست؟ در شرایط فعلی با توجه به تحولات ملی و جهانی چه تغییراتی باید در این طرح اعمال شود؟

عکس: آیدا فریدی

ذی‌نفعان مشارکت ندارند

حسین ساسانی، نظریه‌پرداز توسعه پایدار در گفت‌وگو با صمت گفت: موضوعی که کمتر در طرح استراتژی توسعه صنعتی به آن پرداخته می‌شود، این است که برای تدوین یک استراتژی چه در حوزه ملی و چه کسب‌وکار نیازمند مشارکت چیستی ذی‌نفعان هستیم؛ یعنی اگر بخواهیم یک استراتژی صنعتی را تدوین کنیم باید ذی‌نفعان کلیدی در تدوین این استراتژی حضور داشته باشند تا در مرحله اجرا درباره آن احساس مالکیت کنند.

او افزود: استراتژی توسعه صنعتی ترکیه در سال ۲۰۰۳ میلادی (۱۳۸۲ خورشیدی) برای سال ۲۰۲۳ (۱۴۰۲ خورشیدی) یعنی ۲۰ سال بعد نوشته شد که درحال‌حاضر نتایج آن برجسته است. هر سال، گزارش‌ها از اجرای طرح ارائه شد و آمارها نشان می‌دهد ترکیه حتی از زمان‌بندی طرح استراتژی توسعه صنعتی خود چند گام جلوتر بوده و زودتر از سال ۲۰۲۳ به نتایج مورد نظرش رسیده است.

او ادامه داد: یک دلیل چنین موفقیتی این است که وزارت امور خارجه در تدوین آن استراتژی مشارکت داشته است. آنها عنوان کردند اگر قرار باشد این استراتژی در کشورشان اجرا شود، بخشی از آن باید از سوی وزارت امور خارجه، در کشورهای دیگر باشد اینکه ترکیه و صنعت آن را به کشورها معرفی کند؛ بنابراین در هر سفارتخانه باید بخشی وجود داشته باشد تا اجرای بخشی از این استراتژی را برای اجرا دنبال کند. یا شهرداری مشارکت قوی داشت، زیرا معتقد بودند بخشی از اجرای استراتژی مرتبط با شهرداری است و همین‌طور سایر وزارتخانه‌ها و نهادهای دولتی و مردمی.

ساسانی با بیان اینکه استراتژی توسعه صنعتی فقط مربوط به وزارت صنعت، معدن و تجارت نیست، گفت: طرح استراتژی توسعه صنعتی یک مطالعه دانشگاهی بود و اگر با ترکیه مقایسه شود، در تدوین و اجرا، دانشگاه فقط یکی از ذی‌نفعان کلیدی است که حضور داشت. در ترکیه تمام ذی‌نفعان گردهم آمده و مسائل را طرح و چشم‌اندازها را برای آن تعریف می‌کردند.

براساس این هم‌افزایی استراتژی توسعه صنعتی در ترکیه نوشته شد. اما در کشور ما این‌گونه نبود و یک مطالعه دانشگاهی از سوی دانشگاهی که خودش یک‌بار استراتژی را اجرا یا یک بنگاه اقتصادی‌صنعتی را اداره نکرده، ارائه شد. طبیعی است که این استراتژی فقط نگاه مطالعاتی و پژوهشی دارد درحالی‌که نوشتن طرح‌های استراتژی به نگاه اجرایی هم نیاز دارد؛ بنابراین حضور نداشتن ذی‌نفعان کلیدی در تدوین و طراحی استراتژی عاملی شد که طرح در اجرا لنگ بزند.این نظریه‌پرداز حوزه توسعه ادامه داد: نگاه تدوین‌کنندگان طرح استراتژی توسعه صنعتی پژوهش‌محوری بود و اجرایی‌محور نبود. علاوه‌بر این، وقتی این استراتژی نوشته می‌شد بخش خصوصی حضور نداشت، درحالی‌که در ترکیه بخش عمده طراحی استراتژی توسعه صنعتی این کشور از سوی اتاق صنایع و تجارت استانبول و سایر شهرها و صنایع بزرگی که نقش اساسی در اقتصاد ترکیه دارند مانند مدیرعاملان و رهبران هلدینگ‌ها انجام شد. اما در تدوین استراتژی ایران حتی یک نفر از بخش خصوصی نبود. وی تاکید کرد: اشکال کار این است که نگاه بخش خصوصی، نگاهی اجرایی است درحالی‌که طرح استراتژی توسعه صنعتی کشور مطالعاتی و پژوهش‌محور است؛ بنابراین حضور بخش خصوصی پذیرفته نبود.

ساسانی با بیان اینکه استراتژی‌ها باید از دل بخش خصوصی و کسانی که کار اجرایی می‌کنند، بیرون بیاید، گفت: این مسائل سبب شد این استراتژی تنها کتابچه‌ای شود که در چندین جلد منتشر شده است و برای آن چندین سمینار هم برگزار شد اما در نهایت در همان وزارتخانه (وزارت صنعت، معدن و تجارت) باقی ماند و فقط برای مطالعه برای جاهای گوناگون ارسال شد.

▣ طرحی محدود به واژگان زیبا

ساسانی یادآور شد: نکته مهم در استراتژی این است که باید تبدیل به عمل شود. طرح استراتژی توسعه صنعتی ترکیه ترجمه شده و می‌گوید، استراتژی یک مسیر اجرایی است برای اینکه ما در یک مقطعی به آن جایگاه برسیم. جملات زیبا نیستند که در همان جملات باقی بمانند.

وی عنوان کرد: اگر ذی‌نفعان کلیدی از وزارتخانه‌ها، نهادها و تشکل‌ها حضور داشته باشند برای اجرا حتما برنامه‌های اجرایی متقبل می‌شوند. به‌این ترتیب که ذی‌نفعان گزارش می‌دهند پس از ۶ ماه یا یک سال این امور به‌اجرا درآمده است. این موضوع بارها عنوان شده که چرا کشوری مانند ترکیه در اجرای استراتژی‌های تدوین شده خود موفق است اما ما در ایران به نتیجه موردانتظار دست نمی‌یابیم؟

ساسانی اظهارکرد: از سوی دیگر، هنگامی‌که پروژه‌ها و برنامه‌های اجرایی به نهادها و وزارتخانه‌ها سپرده می‌شود باید سیستم اندازه‌گیری و پایش هم وجود داشته باشد تا براساس زمان‌بندی، پیشرفت‌ها رصد شود. به‌عنوان مثال، در طرح استراتژی توسعه صنعتی ترکیه می‌گوید سال ۲۰۱۹ باید این صنایع راه‌اندازی شده باشند و رشد تولید این باشد؛ در نتیجه این عملکرد در صنایع باید رشد اقتصادی فلان عدد باشد. تمام اهداف و برنامه‌ها به‌شکل ریز آورده شده و برای همه آنها گزارش داده می‌شود. اینکه در صنعت خودرو چه تحولاتی باید رخ داده باشد یا در لوازم‌خانگی کجا هستند؛ علاوه‌بر اینکه شاخص‌ها باید باشد تا هر سال هر یک از این شاخص‌ها عملیاتی تحقق پیدا کنند. البته منظور شاخص‌های کلان نیست، چون کارآمد نبوده و همه کشورها چه برنامه توسعه صنعتی داشته باشند چه نداشته باشند، این شاخص‌های کلان را دارند. شاخص‌های مرتبط با توسعه صنعتی باید تدوین شود.

این نظریه‌پرداز توسعه صنعت عنوان کرد: باید اتاق فرمانی وجود داشته باشد تا امور به‌طور کامل و به شکل ریز رصد و مشخص شود کجا در حال خطا رفتن هستیم تا اصلاح شود. در کشور تنها سایه‌ای از آنچه در حوزه استراتژی توسعه صنعتی وجود دارد، کار کردیم و نتیجه این شد که نمی‌دانیم چیست. طرح منجر به اجرا نشد، زیرا برنامه اجرایی نداشت. تعهدی هم نداشت؛ بنابراین چون طرح استراتژی توسعه صنعتی ما فقط پژوهش‌محور بود به مرحله اجرا نرسید.

ساسانی با بیان اینکه درحال‌حاضر هم کسی سراغ وزیر وقت نمی‌رود که بپرسد استراتژی چه شد، گفت: مسئولیت‌پذیری و اندازه‌گیری وجود ندارد در نتیجه نمی‌توان برای اجرایی نشدن طرحی از کسی بازخواست کرد و پرسید چرا با این هزینه، پس از گذشت این مدت، طرح اجرایی نشده است. براساس شاخص‌های اندازه‌گیری، مسئولیت‌پذیری یکی از موضوع‌های مهم استراتژی توسعه صنعتی است که در ایران به آن توجه نشده و نمی‌شود.

نهادها در راستای اجرای طرح حرکت نمی‌کنند

لطفعلی بخشی، استاد اقتصاد درباره چرایی اجرایی نشدن طرح استراتژی توسعه صنعتی به صمت گفت: سازمان‌های اداری کشور، آمادگی اجرا یطرح‌های اینچنینی را ندارند. به‌عنوان مثال، انجام یک طرح صنعتی یک دهه به‌طول می‌انجامد. یا اگر فردی به‌دنبال مجوز برای انجام فعالیتی صنعتی باشد باید سال‌های سال بدود تا موفق به گرفتن آن شود.وی افزود: سازمان‌های اداری با یکدیگر هماهنگ نیستند و بخش خصوصی هم اگر به‌دنبال انجام کاری باشد با این روند کم‌کم خسته می‌شود و انگیزه خود را برای ادامه راه از دست می‌دهد.او یادآور شد: برای انجام طرح‌ها و موفقیت در برنامه‌هایی مانند استراتژی توسعه صنعتی نخست باید سازمان‌های اداری درست عمل کنند. برنامه‌هایی که چیده می‌شود مناسب و ایده‌آل هستند؛ بسیار مطلوب است که به رشد ۸ درصدی و جهش تولید برسیم اما سازمان‌های اداری کشور اصولا برای انجام چنین اموری ساخته نشدند و آمادگی ندارند. متاسفانه تخصص آنها این است که چگونه مانع انجام کاری شوند. برای این امر حتما آیین‌نامه و بخشنامه هم پیدا می‌کنند. این اقتصاددان در پاسخ به چرایی این امر گفت: دلیل این موضوع فساد اداری است. هر اداره احساس قدرت کرده و در توجیه فعالیت‌های خود عنوان می‌کند که باید به وظیفه خود عمل کند؛ بنابراین هدف اصلی برای آنها مهم نیست. از این‌رو می‌بینیم هدفی از سوی مدیران ارشد گذاشته می‌شود، برای فلان سازمان نمی‌تواند مهم باشد. این کارشناس حوزه اقتصاد معتقد است، با نگرشی که سازمان‌های اداری کشور دارند، پیشرفت و جهش اقتصادی خواب و خیالی بیش نیست؛ همان‌طور که در سال‌های گذشته این موضوع تجربه شده است. بخشی عنوان کرد: ضعف برای انجام طرح‌ها در بخش‌های دیگر است و مربوط به خود پروژه نمی‌شود. سازمان‌ها به‌نوعی جزیره‌ای عمل می‌کنند و در ماموریت‌های آنها تناقض وجود دارد، زیرا هر یک فکر می‌کند به وظیفه خود به بهترین نحو در حال عمل کردن است اما در پایان شما شاهد خروجی نیستید.

بخشی در پایان گفت: باید قدرتی مرکزی باشد که این سازمان‌ها را با یکدیگر هماهنگ کند اما تکرار می‌کنم با توجه به تناقض‌هایی که بین آنها وجود دارد و رقابت‌هایی که بین گروه‌های سیاسی است، کار را برای عملیاتی کردن چنین طرح‌هایی دشوار می‌کند.

صدور ۱۵۳ پروانه بهره‌برداری صنعتی در سال ۹۹

سال گذشته بیش از ۲ هزار و ۴۰۰ میلیارد ریال در بخش صنعت سرمایه‌گذاری شد.

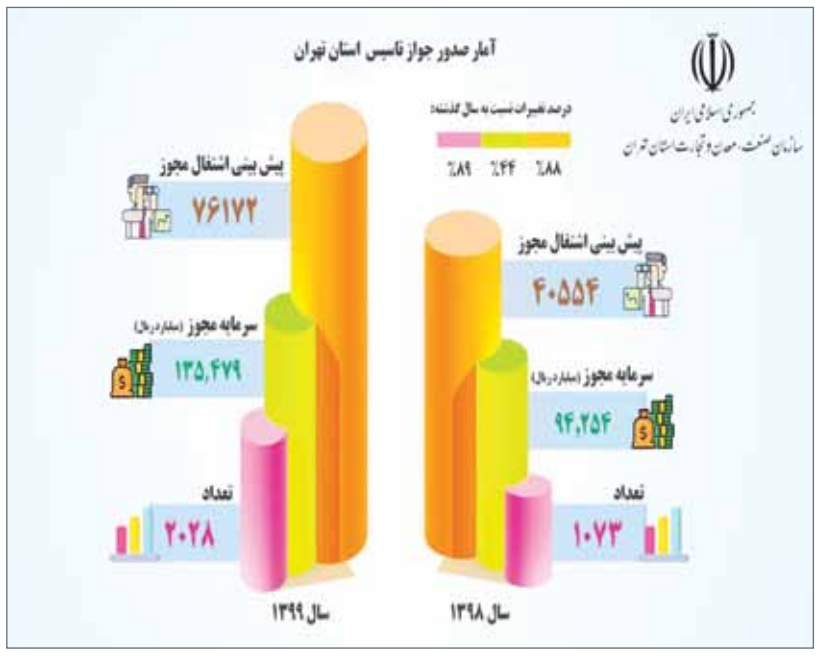
به‌گزارش صمت حمیدرضا پورسعید، معاون امور صنایع سازمان صنعت، معدن و تجارت در آستانه فرارسیدن دهم تیر روز ملی صنعت و معدن با تبریک این روز به صاحبان صنایع گفت: سال گذشته با سرمایه‌گذاری بیش از ۲ هزار و ۴۰۰ میلیارد ریال زمینه اشتغال بیش از ۳۱ هزار نفر در بخش صنعت ایجاد شد.

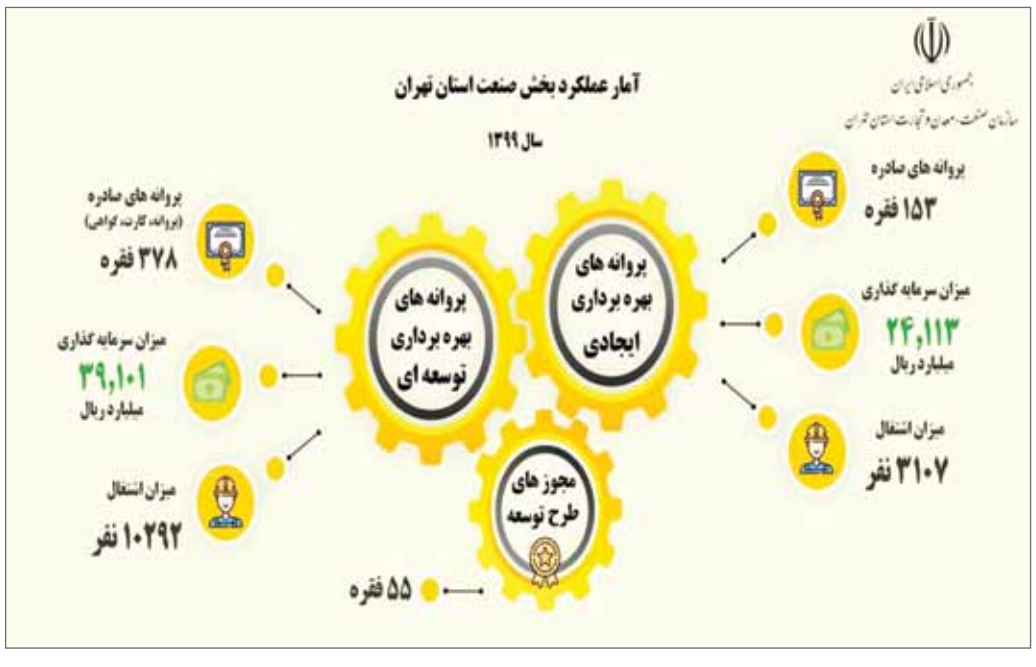
معاون امور صنایع سازمان صنعت، معدن و تجارت در ادامه خاطرنشان کرد: سال گذشته ۴۸۳ واحد صنعتی مشمول معافیت گمرکی شده که این امر به توسعه تولید آنها کمک قابل‌توجهی کرد.

همچنین در این بازه زمانی ۷۱ واحد صنعتی موفق به دریافت زمین دولتی در شهرک‌های صنعتی استان تهران شدند.

پورسعید تصریح کرد: این سازمان با حضور در جلسات ستاد تسهیل و بررسی موانع و مشکلات واحدهای صنعتی درصدد رفع موانع و تسهیل در رونق تولید تلاش می‌کند.

در ادامه معاون امور صنایع سازمان صنعت، معدن و تجارت گفت: باوجود اعمال تحریم‌های ظالمانه و تاثیر شیوع ویروس کرونا بر تولید و اقتصاد کشور در سال گذشته ۱۵۳ پروانه بهره‌برداری در بخش صنعت صادر شده که از این تعداد ۳۰ پروانه در حوزه دانش‌بنیان بوده و زمینه اشتغال ۸۹۱ نفر فراهم شده است.

دیدگاه

ابلاغ دستورالعمل اجرایی تامین مالی بنگاه‌ها

سعید زرندی/معاون طرح و برنامه وزیر صنعت، معدن و تجارت

دستورالعمل اجرایی تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی (طرح رونق تولید) سال ۱۴۰۰، از سوی وزیر صنعت، معدن و تجارت به استانداری‌های سراسر کشور ابلاغ شده است. اولویت اصلی پرداخت تسهیلات موضوع این دستورالعمل، بنگاه‌هایی هستند که با دریافت این تسهیلات قادر به راه‌اندازی و بازسازی سریع و همچنین تثبیت یا افزایش تولید و اشتغال هستند.

یکی از حمایت‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت از بنگاه‌های اقتصادی تامین و پرداخت تسهیلات به این واحدهاست؛ از این‌رو برای تداوم حمایت از بنگاه‌های اقتصادی فعال و همچنین تکمیل و راه‌اندازی پروژه‌های در دست اجرا و اولویت‌دار در سال تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها این کمک‌ها در قالب پرداخت و تامین تسهیلات انجام می‌شود.

این امر در راستای هموارسازی مسیر تولید ملی در دستور کار وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار گرفته است. به‌منظور تامین تسهیلات برای نگهداشت و افزایش تولید و اشتغال در بنگاه‌های اقتصادی یا نوسازی و بازسازی بنگاه‌ها و صنوف تولیدی و تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام با پیشرفت فیزیکی بیش از ۶۰ درصد، دستورالعمل مشخصی تدوین و از سوی وزیر صنعت، معدن و تجارت به استانداران و روسای کارگروه‌های استانی در سراسر کشور ابلاغ شده است.

اجرای دستورالعمل تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی در راستای تقویت تحرک اقتصادی در بنگاه‌هایی است که به‌دلیل محدودیت در تامین نقدینگی امکان فعالیت کامل ندارند و با دریافت تسهیلات امکان تثبیت یا افزایش اشتغال و تولید آنها فراهم می‌شود. اولویت اصلی پرداخت تسهیلات موضوع این دستورالعمل برای آن دسته از بنگاه‌های اقتصادی است که عمدتا دارای مشکلات نقدینگی بوده و به‌لحاظ ظرفیت تولید، دانش‌فنی، توان مدیریت و بازار، مشکلی که مانع راه‌اندازی یا افزایش تولید باشد، ندارند؛ بنابراین با دریافت این تسهیلات قادر به راه‌اندازی سریع، انجام نوسازی و بازسازی لازم و تثبیت یا افزایش تولید و اشتغال هستند. میزان تسهیلات قابل پرداخت به هر بنگاه براساس نیاز واقعی بنگاه و تایید کارگروه استانی است. این تسهیلات برای بازسازی و نوسازی بنگاه‌های اقتصادی و صنوف تولیدی مشمول و به‌منظور کاهش مصرف انرژی و آلایندگی، افزایش بازدهی، ارتقای کیفیت و همچنین تکمیل و راه‌اندازی طرح‌های نیمه‌تمام تولیدی با پیشرفت فیزیکی بیش از ۶۰ درصد یا معادن دارای پروانه بهره‌برداری پرداخت می‌شود.

بنگاه‌های متقاضی دریافت این تسهیلات در صورت داشتن شرایط لازم، باید از طریق ثبت‌نام در سامانه و ثبت درخواست به صورت الکترونیکی اقدام کنند، بعد از بررسی درخواست‌های ثبت‌شده در سامانه از سوی کمیته‌های بررسی و طرح موارد در کارگروه‌های استانی، مصوبات کارگروه در این باره به بانک‌های عامل برای انعقاد قرارداد و پرداخت تسهیلات ابلاغ خواهد شد.

گفتنی است بر این اساس انجام تمامی مراحل یادشده از ثبت‌نام تا پرداخت تسهیلات در سامانه، امکان پایش لحظه‌ای را فراهم می‌کند و در صورت عدم‌پذیرش در هر مرحله، دلیل آن باید از سوی مسئولان مربوط در سامانه ثبت شود.

نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل موضوع دیگری است که برای رسیدن به اهداف تعیین‌شده ضروری است. به‌منظور پایش اثربخشی پرداخت تسهیلات برای تحقق اهداف تعیین شده (تثبیت یا افزایش اشتغال و تولید)، کمیته نظارت با مسئولیت نماینده سازمان‌های استانی در هر یک از بخش‌های ذی‌ربط (شامل صنعت، معدن، صنوف تولیدی، کشاورزی و صنایع تبدیلی مرتبط، میراث‌فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری) موظف است پس از پرداخت تسهیلات به بنگاه اقتصادی، نسبت به بازدید و تکمیل فرم مربوط در سامانه اقدام کند و گزارش‌های تحلیلی وضعیت پرداخت تسهیلات و اثربخشی آن، از طریق ستاد وزارت صنعت، معدن و تجارت در سطح ملی و استانی منتشر خواهد شد. به‌این ترتیب امور از ابتدا تا رسیدن به نتیجه با دقت موردارزیابی و مطالعه قرار خواهد گرفت.

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

حسین ساسانی

حضور نداشتن ذی‌نفعان در تدوین استراتژی، عاملی می‌شود که طرح در اجرا لنگ بزند

لطفعلی بخشی

برای اجرای طرح‌ها و موفقیت در برنامه‌هایی مانند استراتژی توسعه صنعتی، باید سازمان‌های اداری درست عمل کنند

یادداشت

بانک آستین بالا بزنند

ارسلان فتحی‌پور / رئیس سابق کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی

تقریبا هیچ کس به مسئله بانک‌محور بودن اقتصاد ایران شکی ندارد. البته طیفی از فعالان اقتصادی به این موضوع انتقاداتی ساختاری وارد می‌کنند اما تقریبا هیچ یک منکر اینکه اقتصاد ایران برای تامین مالی در بخش‌های مختلف به «بانک» وابستگی کتمان‌ناپذیری دارد، نیستند؛ از همین رو بسیاری از تولیدکنندگان معتقدند برای رونق تولید یکی از مهم‌ترین اقداماتی که باید انجام شود، ساده‌سازی و تسهیل مراحل اخذ تسهیلات بانکی است. البته به‌نظر می‌رسد روند ارائه تسهیلات به صنایع بزرگ مشکل چندانی نداشته باشد اما مسئله اینجاست که بخش خصوصی واقعی در بین تولیدکنندگان خرد است و بخشی هم که واقعا به تزریق نقدینگی نیاز مبرم دارد، همین حوزه است. اما در سیستم‌های اقتصادی مدرن دنیا برای اینکه سرمایه به سمت تولیدی‌ها هدایت شود دو راه وجود دارد؛ یکی بانک و دیگری بازار سهام که در کشورهای توسعه‌یافته نقش بسزایی در تامین مالی بخش‌های تولید دارد. در ابتدای سال گذشته وضعیت بورس خوب بود اما متاسفانه شاهد بودیم که تعادل بازار را بر هم زدند و امکان تامین مالی از طریق بازار سهام را به‌کلی از بین بردند. متاسفانه شاهد بودیم که سرمایه‌های عده زیادی از مردم در این بازار سوخت شد و به‌دلیل اعتمادزدایی دیگر کسی سرمایه خود را وارد بورس نمی‌کند.

بنابر آنچه گفته شد می‌توان گفت بورس یک پروژه شکست‌خورده است که فقط باعث شد مردم اعتمادشان را نسبت به این بخش از دست بدهند، در حالی که بسیاری از کشورها اقتصادشان را براساس تامین مالی واحدهای تولیدی از محل بازار سرمایه بنا نهاده‌اند.

حفظ جایگاه سنتی بانک‌ها در اقتصاد

با کنار رفتن بورس از مبحث تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی باید بانک‌ها بار دیگر وارد میدان شده و وظیفه مهم و سنگین تامین اعتبار بخش‌های تولیدی اقتصاد ایران را به دوش بکشند. البته به‌طور سنتی این وظیفه همیشه در اقتصاد ایران برعهده بانک‌ها بوده، اما در یکی دو سال اخیر انتظار می‌رفت بورس نیز بتواند در این مسئله نقش خوبی را بازی کند که متاسفانه به‌دلیل مدیریت نادرست و اشتباه این شانس را از دست دادیم. بانک‌ها و حتی صندوق‌ها موظفند منابع در اختیار خود را با سود معقولی در اختیار بنگاه‌های تولیدی بزرگ و کوچک قرار دهند تا تحقق آرمان توسعه اقتصادی همه‌جانبه را شاهد بود.

کنترل نرخ تورم و سود تسهیلات بانکی

باید توجه داشت نرخ سود تسهیلات باید به‌گونه‌ای باشد که هزینه تولید افزایش پیدا نکند و فعالیت‌های تولیدی صرفه اقتصادی داشته باشد تا سرمایه‌گذاران برای ورود به این بخش ترغیب شوند. برای اینکه بتوانیم نرخ سود معقولی برای تسهیلات بانکی داشته باشیم، باید فکری به حال تورم کنیم. بانک مرکزی نیز در مقاطعی به این موضوع اشاره کرده، اما با حرف کاری از پیش نمی‌رود. مسئولان و نهادها برای اجرایی‌سازی منویات رهبر معظم انقلاب باید همه تلاش خود را به‌کار بگیرند تا بتوانند کسری بودجه دولت را از منابع غیرتورم‌زا تامین کنند تا در نهایت مجبور به انتشار پول و دامن زدن به تورم چنده درصدی نشوند. تورم بالا باعث شده ارزش پول ملی روز به روز کاهش یابد و زندگی برای مردم سخت‌تر شود اما از طرفی هم این تورم بالا باعث بیکاری می‌شود، چراکه با افزایش نرخ تورم شاهد افزایش نرخ سود تسهیلات نیز خواهیم بود که کار را برای واحدهای تولیدی به‌مراتب دشوارتر می‌کند. در چنین شرایطی واحدهای تولیدی یا ورشکسته یا اینکه مجبور به تعدیل نیرو می‌شوند؛ پس می‌توان با کنترل تورم در راستای مانع‌زدایی از مسیر تولید گام برداشت. در بحث‌های پیرامون شعار سال نیز به مسئله تامین مالی به‌عنوان یکی از موانع اصلی تولید اشاره و برطرف کردن آن یکی از اولویت‌های اصلی برای حرکت در مسیر توسعه تولید شمرده شده است.

البته در این بین معضلاتی چون کاهش روزافزون ارزش پول ملی و همچنین نرخ بالای تورم که می‌تواند باعث افزایش نرخ سود تسهیلات شود، باعث شده جذابیت این نحو از تامین مالی برای تولیدکنندگان کاهش یابد و از طرفی هم هزینه‌های تولید به مقدار چشمگیری افزایش یابد. از دولت و مجلس توقع می‌رود تا در مسیر هموارسازی هرچه بیشتر راه‌های تامین مالی از بانک قدم برداشته و از بانک مرکزی نیز این انتظار وجود دارد که با تنظیم اصولی نرخ سود تسهیلات و همچنین کنترل تورم شرایط را برای رونق تولید در کشور فراهم کند.

چالش تولید با تسهیلات بانکی ادامه دارد

تولیدگر فتار سازکار عجیب بازپرداخت معوقات

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

با نگاهی به مقالات علمی و گزارشات تفصیلی مطبوعات کشور درمی‌یابیم که هرگاه صحبت حمایت از تولید در کشورمان به میان آمده، بلافاصله اذهان به سمت تزریق نقدینگی توسط بانک‌ها جلب شده است. تولیدکنندگان کلان نیز بانک را به‌عنوان نخستین گزینه حامی صنعت دانسته و رسالت تامین مالی این بخش را برای نظام بانکی قائل هستند اما همواره نظاره‌گر شکایت تولیدکنندگان از بانک‌های خصوصی و دولتی به‌دلیل شانه خالی کردن از زیر بار ارائه تسهیلات بوده‌ایم. البته معمولا نظام بانکی با انکار این ادعا، گزارشاتی را منتشر کرده که نشانگر رشد چشمگیر ارائه تسهیلات بانکی بوده و در تناقض با مدعای تولیدکنندگان است. با این حال کارشناسان و فعالان صنعت بانکداری نظر دیگری دارند، زیرا معتقدند بخش خصوصی در کشور ما از استقلال کافی برخوردار نیست و همین مسئله باعث شده تسهیلات بانکی به حوزه موردنظر اصابت نکند که دلیل اصلی آن نیز رانتی بودن اغلب تسهیلات و همچنین تقاضاها برای دریافت وام‌های با عنوان حمایت از تولید است. از طرفی هم گفته می‌شود تامین مالی بخش تولید تنها در حوزه مسئولیت بانک‌ها نیست، بلکه در کشورهای توسعه‌یافته شرکت‌های تامین سرمایه بیشترین سهم را در حمایت از بخش‌های تولیدی دارند اما تفاوت در اینجاست که بخش خصوصی در این کشورها به‌معنای واقعی مستقل است و اتفاقا شرکت‌های تامین سرمایه نیز از بدنه بخش خصوصی هستند. همین مسئله باعث می‌شود شرکت‌ها با نرخ سود تسهیلاتی که خود باتوجه به وضعیت شرکت‌ها تعیین می‌کنند اقدام به تامین مالی می‌کنند و از طرفی هم به‌دلیل غیردولتی بودن ریسک‌سنجی‌ها به‌گونه‌ای انجام می‌شود که دیگر نیازی به امهال وام‌های پرداخت شده و به تعویق افتاده نباشد. البته ابزارهای دیگری نظیر بازار سهام نیز در دنیا به‌عنوان منبع تامین نقدینگی تولید به ایفای نقش می‌پردازند اما آنچه در کشور ما دیده می‌شود محوریت بانک‌ها در این زمینه است که نشأت‌گرفته از بانک‌محوری اقتصاد کشورمان است.

عکس: سامان شرف‌الدین

واحدهای صنعتی بزرگ در کشور (خصوصی و دولتی) عموما با دیرکرد در بازپرداخت وام‌ها مواجهند اما از طرفی تضامین کافی در اختیار بانک‌ها نیست که بتوان با استفاده از آن بدهی به نظام بانکی کشور را تسویه کرد

آمارسازی‌های عجیب

یوسف کاووسی، کارشناس اقتصاد با اشاره به مخدوش بودن گزارشات سیستم بانکی کشور در زمینه میزان تسهیلات پرداختی به بخش صنعت و معدن به صمت گفت: عمده مسئله کارگشا نبودن تسهیلات به قابل‌اتکا نبودن آمارها برمی‌گردد. در واقع آمارسازی‌هایی که انجام می‌شود باعث می‌شود قضاوت ما در این زمینه درست و واقع‌بینانه نباشد.

وی در ادامه افزود: به‌عبارتی باید دید وقتی بانک‌ها مدعی‌اند که تسهیلات کلانی را به بخش تولید داده‌اند، واقعا عملیاتی شده یا خیر؟

امهال تسهیلات

کاووسی با اشاره به موضوع استمهال، یادآور شد: با نگاهی به گزارشات بانک‌ها متوجه می‌شویم تسهیلات بانکی که به تولید داده شده، در واقع امهال وام‌هایی است که دیرکرد زیادی داشته و بخش اعظمی از این تسهیلات ادعایی در واقع به همین موضوع بازمی‌گردد.

این کارشناس اقتصاد در ادامه افزود: بیش از ۷۵ تا ۸۰ درصد مبالغی که آقایان ادعا می‌کنند که به تولید تزریق شده، از همین محل است. در واقع ستادهایی مانند ستاد پیگیری وصول معوقات بانکی و فساد اقتصادی این پرونده‌ها را بررسی و بدهکاران را احضار می‌کنند و براساس طبقه‌بندی‌های مخصوص به این ستادها در کارگروه‌های مختلف مورد پیگیری قرار می‌دهند.

سازکار عجیب بازپرداخت معوقات

این کارشناس و استاد اقتصاد با توضیح درباره مکانیسم بازپرداخت وام‌های بدهکاران بانکی به صمت گفت: در نشست‌هایی که برگزار می‌شود، بدهکاران دلایل دیرکرد بازپرداخت وام‌ها را تشریح می‌کنند و دست آخر بانک و بدهکاران به همراهی و همکاری ترغیب می‌شوند. در نهایت بانک‌ها دو هدف را دنبال می‌کنند؛ یکی اینکه سود سهام را افزایش می‌دهند و دیگری اینکه تسهیلات لاوصول را در بخش جاری‌ها اضافه می‌کنند تا مشکل روی کاغذ حل شود. وی ادامه داد: در واقع بانک به بدهکار پیشنهاد می‌دهد سود را به بانک پرداخت کند، سپس اصل مبلغ وام را دوباره در قالب تسهیلات به بدهکاران بانکی می‌پردازد تا حساب و کتاب‌ها با یکدیگر همخوانی داشته باشد.

کاووسی با ذکر مثالی بیان کرد: اگر مبلغ وامی هزار میلیارد تومان و سودش ۲۰۰ میلیارد تومان باشد، بدهکار موظف است ۲۰۰ میلیارد تومان را به بانک پرداخت کند و در عوض بانک هم متعهد می‌شود که همان هزار میلیارد را که اصل پول است دوباره به همان فرد وام بدهد، اما مسئله اینجاست که این نوع وام دادن‌ها را به‌عنوان تسهیلات پرداختی جدید حساب می‌کنند و در گزارشات نیز به‌عنوان حمایت از تولید محسوب می‌شود.

این کارشناس امور بانکی ادامه داد: از طرفی هم برخی بدهکاران می‌گویند حتی توان بازپرداخت همان سود را هم ندارند. در این صورت بانک‌ها حتی برای پس دادن سود وام نیز اقدام به پرداخت تسهیلات می‌کنند تا بدهکار بتواند حساب خود را با بانک تسویه کند. جالب اینجاست که این اتفاق غالبا در مضاربه‌ها رخ می‌دهد و اتفاقا از این نوع تسهیلات هم به‌عنوان وام‌های حمایت از تولید در گزارشات یاد می‌شود.

کاووسی در پایان خاطرنشان کرد: از طرفی هم بانک‌ها مدعی می‌شوند که ما موفق به حمایت از بخش تولید شده‌ایم و پاداش‌های خوبی هم ازسوی هیات مدیره به مدیران پرداخت می‌شود.

بانک‌ها حتی برای پس دادن سود وام نیز اقدام به پرداخت تسهیلات می‌کنند تا بدهکار بتواند حساب خود را با بانک تسویه کند

مشکل به تامین مالی محدود نمی‌شود

عبدالحمید انصاری، مدیرعامل سابق بانک ملی ایران با انتقاد از رویکرد مدیران نسبت به مقوله تولید به صمت گفت: تنها بخشی از مشکلات اقتصادی ما به موضوعات مالی مربوط می‌شود، اما به‌دلیل نگاه ساده و مکانیکی صاحبان حِرَف به قضایا، موضوع به‌گونه‌ای جلوه پیدا می‌کند که انگار با تزریق پول نقد به بخش تولید همه مشکلات حل می‌شود.

وی در ادامه افزود: به‌طور کلی همواره گفته می‌شود اگر سرمایه در گردش داشته باشیم، می‌توانیم مشکلات صنعت و تولید را از اساس حل کنیم اما چنین ادعایی درست نیست. همان‌طور هم که تاکنون مشاهده کرده‌ایم مشکلات با اتکا به تزریق سرمایه مرتفع نشده است.

انصاری با اشاره به بالا بودن میزان تسهیلات پرداختی عنوان کرد: مشکلات اقتصاد کشور ما یک پکیج بزرگ است که مسئله تامین مالی تنها بخشی از این پکیج است و عوامل بسیار زیاد دیگری وجود دارد که باید مورد بررسی و پیگیری قرار گیرد، اما به‌دلیل نگاه نادرستی که وجود دارد تنها به فکر افزایش پرداخت تسهیلات هستیم که تنها محدود به حوزه صنعت و معدن هم نمی‌شود، بلکه در سایر بخش‌ها نیز تسهیلات پرداختی دائم رشد می‌کنند.

وام‌هایی که وارد تولید نمی‌شوند

مدیرعامل اسبق بانک ملی ایران با اشاره به استفاده‌های فرعی از تسهیلات بانکی به صمت گفت: یکی از مشکلات و موانع اصلی در بخش تامین مالی این است که متقاضیان عمدتا پول را برای تزریق و تقویت تولید نمی‌خواهند، بلکه این تسهیلات را برای سرمایه‌گذاری در بخش‌هایی به‌کار می‌گیرند که هیچ ارتباطی به تولید ندارد؛ حوزه‌هایی غیرمولد که سود بیشتری در مقایسه با تولید عاید آنها می‌کند.

وی ضمن یادآوری سوءاستفاده از تسهیلات پرداخت شده، بیان کرد: حتی در مواردی دیده شده که متقاضی سوله‌ای را ساخته و اقدام به دریافت تسهیلات کرده، اما پس از اینکه بانک وام موردنظر را پرداخت کرد، فردی که اصطلاحا تولیدکننده نامیده می‌شود، مراحل ساخت‌وساز واحد تولیدی را به‌کلی رها و نقدینگی دریافتی را وارد حوزه‌های دیگری می‌کند که به سفته‌بازی دامن می‌زند.

انصاری در پایان ضمن تاکید بر تغییر رویکردها برای حل مشکلات صنعت و معدن در نظام بانکی خاطرنشان کرد: بدون داشتن نگاه سیستماتیک به مقوله تولید و تنها با اتکا به تزریق پول نمی‌توان رونق را در این بخش ایجاد کرد. البته این نگاه نادرست هم در بین مسئولان و هم تولیدکنندگان خرد و کلان وجود دارد که همه مشکلات تولید نبود حمایت مالی ازسوی نظام بانکی است، در حالی که مشکلات بسیار بزرگ‌تری بر سر راه تولید وجود دارد که تحقق رونق در این حوزه را بسیار سخت کرده است.

سخن پایانی...

مشاهدات رسانه‌ها و توصیف کارشناسان از نحوه پرداخت تسهیلات بانکی در ایران نشان می‌دهد واحدهای صنعتی بزرگ در کشور (خصوصی و دولتی) عموما با دیرکرد در بازپرداخت وام‌ها مواجهند اما از طرفی تضامین کافی در اختیار بانک‌ها نیست که بتوان با استفاده از آن بدهی به نظام بانکی کشور را تسویه کرد؛ از همین رو بانک‌ها راهکاری غیر از پرداخت وام برای بازپرداخت تسهیلاتی که مدت زیادی از مهلت بازپرداختش گذشته پیش روی خود نمی‌بینند. در واقع چرخه‌ای ایجاد می‌شود که طی آن بانک‌ها همواره طلبکار هستند اما دست‌شان برای تسویه کاملا بسته است. از طرفی هم وام‌هایی که امهال شده‌اند را در کنار وام‌های جدیدی می‌گذارند که با هدف جبران بدهی تولیدکنندگان بزرگ پرداخت می‌شود و مجموع این تسهیلات را در گزارشات سالانه لحاظ می‌کنند. ناظران بر این باورند که نظام بانکی و واحدهای صنعتی کلان در یک هماهنگی و قراردادی نانوشته با یکدیگر از کوتاهی‌های خود در قبال تعهدات متقابل چشم‌پوشی می‌کنند و نتیجه این پشت گوش انداختن‌ها گزارشاتی با آمارهای نجومی و فوق‌العاده مثبت می‌شود که حتی در کشورهایی که در اوج توسعه‌یافتگی سیر می‌کنند هم دیده نمی‌شود.

باجه خبر

تسهیلات بانک مهر ایران به دانش‌بنیان‌ها

بانک مهر ایران تاکنون ۸۳۰ میلیارد ریال تسهیلات به شرکت‌های دانش‌بنیان پرداخت کرده است.

به گزارش روابط عمومی بانک قرض‌الحسنه مهر ایران، حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان از این رو اهمیت دارد که این شرکت‌ها با تولید محصولاتی که متکی به فناوری‌های نوین است، هم در استفاده از منابع طبیعی صرفه‌جویی کرده و هم بازدهی بیشتری را برای بخش‌های مختلف اقتصاد به ارمغان می‌آورند.

بر همین اساس بانک مهر ایران در چارچوب تفاهمنامه با صندوق نوآوری و شکوفایی، از این شرکت‌ها حمایت و به آنها تسهیلات قرض‌الحسنه پرداخت می‌کند.

بانک مهر ایران تاکنون ۸۳۰ میلیارد ریال در قالب ۲۵۰۰ فقره تسهیلات به این شرکت‌ها پرداخت کرده است. گفتنی است تمام تسهیلات پرداخت شده قرض‌الحسنه بوده و نرخ کارمزد آنها بین ۲ تا ۴ درصد است.

رونمایی از خدمات نوین بیمه دی

شرکت بیمه دی از خدمت نوین «دیدار خودرو» رونمایی کرد.

به گزارش روابط عمومی بیمه دی اپلیکیشن «دیدار خودرو» با حضور محمدرضا کشاورز، مدیرعامل شرکت بیمه دی با هدف ورود به عرصه دیجیتال و حذف کاغذ در جهت مسئولیت اجتماعی شرکت و حفظ محیط‌زیست رونمایی شد.

با آغاز کار این خدمت نوآورانه، بازدید اولیه سلامت خودرو در جریان صدور بیمه‌نامه بدنه، نه توسط نمایندگان، بلکه مستقیما به‌وسیله مشتریان گرامی و از طریق اپلیکیشن موبایل و با روشی امن و آسان به انجام رسیده و پرونده بازدید، به‌صورت الکترونیکی به نمایندگی مربوطه ارسال می‌شود. لازم به ذکر است این خدمت، بخشی از پلتفرم دیدار، زیرساخت فروش و خدمات برخط (آنلاین) شرکت بیمه دی بوده که در آن، علاوه بر ارائه خدمات الکترونیک به‌صورت مستقیم، نمایندگان منتخب فروش نیز امکان سفارش‌گیری آنلاین را خواهند داشت.

عرضه نسخه جدید پویانگار ملل

نسخه جدید پویانگار ملل (فام) با امکانات جدید عرضه شد. به گزارش روابط عمومی موسسه مالی ملل، شرکت تجارت الکترونیک و فناوری اطلاعات ملل (فام)، نسخه جدید نرم‌افزار جامع پرداخت فام خود (پویانگار ملل) را با امکانات جدید عرضه کرد. گفتنی است نرم‌افزار فام شامل مجموعه‌ای از خدمات بانکی، مالی و رفاهی و... است. استفاده از این نرم‌افزار سبب صرفه‌جویی در هزینه، زمان و همچنین دسترسی به سرویس‌ها و افزونه‌های (Module) متعدد برای انجام عملیات بانکی می‌شود. در نسخه جدید نرم‌افزار فام (پویانگار ملل) امکانات جدیدی اضافه شده است. نرم‌افزار فام امکاناتی همچون انتقال وجه کارتی، دریافت موجودی، خرید شارژ و بسته اینترنتی، مشاوره پزشکی، احراز هویت سجام، استعلامات و بسیاری امکانات متنوع را در اختیار مشتریان خود قرار می‌دهد. برای کسب اطلاعات بیشتر به وبگاه رسمی شرکت تجارت الکترونیک و فناوری اطلاعات ملل (فام) به آدرس www.fam۷۲۴.ir مراجعه کنید.

چرا رشد شاخص بازار سهام منجر به تقویت تولید نشد؟

رویای تامین مالی تولید در بورس

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

زمانی که در زمستان۹۸ مقامات ارشد کشور مردم را برای سرمایه‌گذاری در بورس اوراق بهادار تشویق می‌کردند، تقویت تولید را به‌عنوان هدف غایی از رشد بازار دانسته و این امر را به‌عنوان انگیزه حاکمیت از رونق‌بخشی به بازار سهام معرفی می‌کردند. اما با گذشت فقط چند ماه از هجوم مردم به بورس اتفاقات عجیبی رخ داد که نیازی به نقل آنها نیست و با وجود وعده‌ها و شعارهایی که سر داده می‌شد در نهایت نتیجه‌ای که عاید تولید شده تقریبا برابر با هیچ بود. البته عده‌ای کارشناسان بازار سهام معتقدند ورود سرمایه به بازار می‌توانست منجر به تقویت تولید شود اما سیاست‌های دولت و بانک مرکزی به‌گونه‌ای بود که نقدینگی سرازیرشده به بورس تهران فقط پس از چند هفته احساس خطر کرد و از بازار خارج شد. این دسته از فعالان و تحلیلگران بورسی با تاکید بر نقش سیاست‌های مخرب اتخاذشده در تابستان ۹۹ معتقدند اگر برنامه‌ریزی دقیقی برای حمایت از بازار سهام وجود داشت قطعا تامین مالی بخش تولید انجام و رونق موردبحث نیز در بخش صنایع و معادن محقق می‌شد.

عکس: آیدا فریدی

بازار سهام در ایران زمانی می‌تواند وظیفه تامین مالی بخش تولید را انجام دهد که زمینه‌های اقتصاد لیبرالی در کشور فراهم شده باشد؛ در غیر این صورت تبدیل به بازار پولی می‌شود که تنها محل جابه‌جایی نقدینگی و کسب درآمد از محل سفته‌بازی است

بسیاری از اقتصاددانان معتقدند اقتصاد دولتی ایران در تناقض و تعارض کامل با ذات بازاری مانند بازار سهام است. این حوزه بر مبنای رقابت استوار است که در اقتصادهای دولتی به‌طور کلی رقابت امری بلاموضوع به‌شمار می‌رود، زیرا امور در اختیار دولت‌ها بوده و بخش خصوصی واقعی و مستقلی هم در کار نیست که رقابتی بین آنها شکل بگیرد. از همین‌رو این عده از صاحب‌نظران بر از پیش شکست خورده بودن پروژه تقویت بورس با هدف رونق تولید تاکید کرده و این برنامه را فاقد جنبه عملیاتی می‌دانند. به هر روی، آنچه در کارنامه بازار سهام تهران (در سال‌های ۹۸، ۹۹ و ۱۴۰۰) دیده می‌شود به نحوی که بتواند انتظارات پیرامون رونق تولید را برآورده کند، رضایتبخش نبوده است از همین‌رو لزوم بررسی دوباره اتفاقات رخ داده در بورس کاملا احساس می‌شود تا دولت سیزدهم در ماه‌های آینده بار دیگر با اتکا به طرح‌های آزمون و خطایی راه رفته را دوباره طی نکند.

مردم ترسیدند

امید پورمحمود، کارشناس بازار سهام با اشاره به نقش مهم بازار سرمایه در تامین مالی تولید به صمت گفت: اتفاقاتی که در بازار سهام رخ داد به‌دلیل باقی نماندن سرمایه در بورس اتفاق افتاده، وگرنه بازار سهام می‌توانست محل بسیار خوبی برای تامین مالی تولید باشد. وی در ادامه افزود: در ابتدا سرمایه زیادی وارد بازار شد اما سیاست‌های دولت در این حوزه به‌گونه‌ای بود که سرمایه‌گذاران از ترس ضرر، دارایی‌های خود را از بازار خارج کردند.پورمحمود با یادآوری نحوه مدیریت دولت در بازار سرمایه عنوان کرد: از سویی هم در صورتی که بازار از سوی دولت حمایت می‌شد می‌توانست محل بسیار خوبی برای تامین مالی باشد اما متاسفانه شاهد سوءاستفاده‌های کلانی از بازار سرمایه بودیم که باعث شد مردم از این حوزه گریزان شوند.

ایستایی شرکت‌های بورسی

این تحلیلگر بازار سهام به نحوه واکنش شرکت‌ها به وضعیت بازار در سال ۹۹ به صمت گفت: در حال‌حاضر نیز می‌بینیم هنوز اعتماد از دست رفته نسبت به بورس اوراق بهادار ترمیم نشده و شرکت‌هایی هم که در بازار حضور داشتند با دیدن این شرایط در موضع HOLD ایستادند و همین مسئله منجر به ایجاد رکودی سنگین در بازار سهام و متعاقب آن اقتصاد کشور شد. وی ادامه داد: دولت می‌خواست با استفاده از این رکود تورم را مهار کند اما برنامه‌ها به نحوی که پیش‌بینی شده بود، پیش نرفت و ما شاهد ناموفق بودن سیاست‌های دولت در این حوزه بودیم.

ابزار در اختیار دولت سیزدهم چیست؟

این فعال باسابقه بازارهای مالی ضمن ارائه راهکاری برای خروج بازار از وضعیت کنونی بیان کرد: دولت سیزدهم می‌تواند با استفاده از ابزار نرخ سود بانکی زمینه را برای بازگشت سرمایه به بازار سهام فراهم کند، البته این اقدام در همین دولت نیز انجام شد و نتوانست موفقیت‌آمیز باشد اما اگر رویکرد جدی‌تری نسبت به بازار سرمایه وجود داشته باشد، به‌طور قطع این سیاست می‌تواند کارساز باشد. پورمحمود در پایان خاطرنشان کرد: همزمان با اجرای این طرح باید سیاست‌های انبساطی را نیز در دستور کار قرار دهند تا جلوی رکود هم گرفته شود و کلیت اقتصاد کشور دچار مشکل نشود. البته همزمان با افزایش نرخ سود بانکی باید سیاست‌های تشویقی در بازار اعمال شود تا ریسک سرمایه‌گذاری در بورس کاهش یابد. اگر این اتفاق رخ دهد، جذابیت بازار سهام از بازار پول به مراتب بالاتر خواهد بود، چون در شرایط به‌نسبت مساوی بازار سرمایه بازدهی به مراتب بالاتری خواهد داشت.

امید پورمحمود

سیاست‌های اشتباه دولت چه بود؟

همایون دارابی، کارشناس بازار سهام با یادآوری اتفاقات سال گذشته در بازار سرمایه به صمت گفت: اتفاقا برعکس آنچه گفته می‌شود در ۳ ماه نخست سال ۹۹ شاهد تاثیرگذاری هجوم مردم بر بخش‌های گوناگون صنایع بودیم که حاکی از تامین مالی شرکت‌ها از محل بورس بود. وی در ادامه افزود: اما از سه ماهه دوم سال گذشته شاهد اتخاذ تصمیمات نادرستی در حوزه بورس بودیم که باعث شد ورق به‌طور کلی برگردد و مردم سرمایه کلانی را از بازار خارج کنند.

دارابی با انتقاد از سیاست‌های دولت عنوان کرد: از جمله سیاست‌های اشتباهی که دولت کنونی در سال ۹۹ در دستور کار قرار داد می‌توان به مقوله تعیین نرخ بهره بانکی و سود سپرده اشاره کرد که منجر به رکود در بازار سرمایه شد، زیرا بخش زیادی از سرمایه‌های تازه‌وارد به بورس تهران بار دیگر به بانک‌ها بازگشت، چون همه اشخاص وارد شده به بازار از ریسک‌پذیری یکسانی برخوردار نیستند و همین مسئله نیز باعث شد به محض بهبود فضای سپرده‌گذاری این دسته کمتر ریسک‌پذیر، بازار را به مقصد بانک ترک کنند.

نرخ ارز و بورس

دارابی ضمن یادآوری وضعیت بازار ارز در نیمه دوم سال۹۹، تاکید کرد: موضوعات دیگری هم در این بین مطرح می‌شود که منجر به اصلاح سنگین بورس در تابستان سال گذشته شد. برای مثال می‌توان به سیاست‌های دولت و بانک مرکزی در بازار ارز اشاره کرد، چون بازار سهام به‌طور مستقیم تحت‌تاثیر نرخ دلار بوده و با نوسانات قیمتی در این بازار، شاخص بورس دچار نوسانات محسوسی می‌شود.

این کارشناس بازار سهام ادامه داد: همان‌طور که گفته شد تلاطمات ریزشی در بازار ارز که از سوی دولت و بانک مرکزی ایجادشده بود باعث شد رکود فضای اقتصادی کشورمان را در برگرفته و همه شمول اقتصاد را تحت‌تاثیر قرار دهد که بازار سرمایه را نیز باید در همین گروه دسته‌بندی کرد.

تولید تعطیل شده بود

این تحلیلگر باسابقه بازار سرمایه به رکود اقتصادی در دوره اخیر اشاره کرد و به صمت گفت: این دست اقدامات منجر به این شد که تولیدی‌ها به‌طور کلی برای تامین مواد اولیه دچار مشکلات گسترده‌ای شوند و ما شاهد بودیم دست‌کم ۴ تا ۵ ماه اقتصاد کشور تحت‌تاثیر این خبر بود که آیا نرخ دلار با دخالت دولت و بانک مرکزی ممکن است به ۱۵هزار تومان کاهش پیدا کند یا خیر؟

ایراد کار کجاست؟

این کارشناس و فعال بازار سهام با انتقاد از عملکرد دولت در حوزه مدیریت اقتصادی یادآوری کرد: مشکل دولت یازدهم و دوازدهم در حوزه اقتصاد این بود که به جای اتکا به برنامه و برنامه‌ریزی، این افراد بودند که تصمیم می‌گرفتند و همین مسئله باعث شد اقتصاد دچار روزمرگی شود. بازار سهام نیز دقیقا در این دوره از این رویکرد دولت رنج برد و ضرر سنگینی به بدنه بورس وارد شد که امروز پیامدهای آن را شاهد هستیم.

دارابی در پایان خاطرنشان کرد: تغییر مدیران به معنای تغییر کلی سیاست‌ها بود، یعنی هیچ استراتژی خاصی در دستور کار نبود تا با تبعیت از آن اقتصاد را مدیریت کنند. این اتفاق در بورس نیز به‌روشنی رخ داد به نحوی که در یک سال ۳ مدیر در این حوزه تغییر پیدا کردند و هر یک رویه‌ای در تعارض با سلف خود را در پیش گرفتند.

سخن پایانی...

کارشناسان معتقدند بازار سهام در ایران زمانی می‌تواند وظیفه تامین مالی بخش تولید را انجام دهد که زمینه‌های اقتصاد لیبرالی در کشور فراهم شده باشد در غیر این صورت بدل به بازار پولی می‌شود که تنها محل جابه‌جایی نقدینگی و کسب درآمد از محل سفته‌بازی است. این عده بر این باورند که ما نمی‌توانیم بدون توجه به تجارب کشورهای توسعه‌یافته الگویی بدعت‌آمیز و بی‌سروته را در همه بخش‌های اقتصاد کشور به اجرا بگذاریم و توقع داشته باشیم مانند آنچه در اسکاندیناوی رخ داده، کشور ما نیز در مسیر توسعه پایدار قرار بگیرد. این در حالی است که تحلیلگران تاکید دارند شفاف‌ترین و مناسب‌ترین راه برای تامین مالی تولید بازار سهام است و بشر در سیستم‌های اقتصادی ابزاری بهتر و کارآمدتر از این بازار نیافته است. با این اوصاف به نظر می‌رسد اقتصاد ما در دوره‌ای به‌سر می‌برد که نه می‌تواند بورس را به کلی از دستور کار خارج کرده و از مواهب آن بهره‌مند شود و نه اینکه اراده‌ای برای حرکت به سمت اقتصاد بازار آزاد در بین مسئولان و مقامات ارشد کشور دیده می‌شود تا حداقل چشم‌اندازی از بازار سهامی پررونق در میان‌مدت پیش چشم‌مان باشد. از همین‌رو بسیاری از صاحب‌نظران اعتقاد دارند بورس تهران به جایی رسیده که قفل سنگینی بر سردر آن خورده که تنها راه باز شدنش جلب اعتماد از دست رفته نسبت به آن است تا شاید اقبال عمومی بتواند الگوی جدیدی را در بین سیستم‌های اقتصادی به جهان معرفی کند.

همایون دارابی

نظرگاه

نقش بازار سرمایه در حمایت از تولید

اسماعیل درگاهی- کارشناس بازار سرمایه: تامین مالی تولید، جزو مهم‌ترین فاکتورهای پشتیبانی است و بازار سرمایه در این زمینه نقش اصلی دارد و می‌تواند با پشتیبانی از تولید و مانع‌زدایی در این حوزه، کمک قابل‌توجهی ارائه دهد. انتخاب شعار «تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» از سوی رهبر معظم انقلاب به‌عنوان شعار سال ۱۴۰۰، نشان از اهمیت موضوع تولید در نگاه ایشان و سیاست‌گذاران نظام دارد.

اگرچه در فرمایشات ایشان موضوع تحقق نیافتن شعار جهش تولید در سال ۱۳۹۹ مشخص بود اما تاکید مجدد بر تولید و پیش‌نیازهای آن شامل پشتیبانی و مانع‌زدایی‌های مرتبط، لزوم برنامه‌ریزی برای دستیابی به زیرساخت‌های تولیدی شایسته در کشور را ضروری می‌سازد. همگان می‌دانند سال گذشته به دلایلی مانند تشدید تحریم‌های ظالمانه غرب، خروج سرمایه از کشور و نیز موانع داخلی، امکان تحقق شعار سال در زمینه تولید فراهم نشد. بدون تردید تولید بدون حمایت مراجع بالادستی از جمله دولت تسهیل نمی‌شود. بارها درباره حمایت همه‌جانبه دولت‌ها از جمله دولت چین از تولیدکنندگان داخلی برای تسخیر بازارهای بین‌المللی بسیار شنیده‌ایم تا جایی‌که طبق نقل قول یکی از دوستان، دولت چین از تجهیزات و نیروی نظامی این کشور برای حمل‌ونقل رایگان کالاهای تولیدشده در داخل آن کشور به مرزهای دریایی یا زمینی به‌منظور حمایت از تولیدکننده و رقابتی‌سازی نرخ کالاهای تولیدکنندگان استفاده می‌کند.

حال در چنین فضای رقابتی و حمایتی در سطح جهان، حداقل کاری که می‌توان در زمینه حمایت از تولید داخل کرد، تقویت پشتیبانی و رفع موانع پیش‌روی تولیدکنندگان در زمینه‌های گوناگون است. البته این حمایت و مانع‌زدایی باید در حوزه‌های گوناگون مرتبط با راه‌اندازی و استمرار یک فعالیت تولیدی مانند بررسی طرح‌ها، صدور مجوز تاسیس و فعالیت، تسهیل تامین مالی، تسهیل تامین مواد اولیه، رفع چالش‌های زنجیره تامین و فروش و سایر موارد انجام شود.

اقدامات درخور تحسین مانند تشکیل پنجره واحد سرمایه‌گذاری که در سطح استانداری‌های سراسر کشور در حال تسهیل فرآیند سرمایه‌گذاری و تولید هستند، در این زمره قرار می‌گیرد. تامین مالی تولید، جزو مهم‌ترین فاکتورهای پشتیبانی است. بازار سرمایه نقش اصلی در این زمینه دارد و می‌تواند با پشتیبانی از تولید و مانع‌زدایی در این حوزه، کمک قابل‌توجهی ارائه دهد. براین اساس، حسب تجربه من در بازار سرمایه می‌توان موضوعات زیر را به‌عنوان حداقل کارکردهای بازار سرمایه در این‌باره برشمرد:

-تسهیل صدور مجوز اوراق بدهی و صکوک به‌منظور تامین مالی شرکت‌ها و طرح‌ها از بعد ضمانت و مدت زمان صدور مجوز

-کمک به تشکیل سرمایه ثابت و رونق تولید از طریق ایجاد طرح‌هایی مانند شرکت پروژه و صندوق‌های زمین و ساختمان

-تقویت بازار اولیه از طریق ساده‌سازی فرآیند پذیرش و عرضه شرکت‌ها در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران

-فراهم‌سازی امکان تامین مالی شرکت‌های در مرحله رشد، شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها در فضای بازار سرمایه

-توسعه بازارهای با ریسک بالاتر و شرایط سهل‌تر از منظر پذیرش اوراق بهادار شرکت‌ها به‌منظور جذب سرمایه‌گذاران ریسک‌پذیر و تامین مالی شرکت‌های دارای ریسک بالاتر

-تسهیل تامین مالی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس از طریق صدور مجوزهای افزایش سرمایه

-تسریع در صدور مجوز نهادهای مالی و توسعه بازار رقابتی بین نهادهای مالی فعال به‌منظور ارائه خدمات بهتر و ارزان‌تر به متقاضیان خدمات این نهادها

-تقویت شفافیت و صحت قیمت‌گذاری از طریق مکانیسم بورس کالا با عرضه بخش عمده کالاهای تولیدی در داخل کشور که مشمول شرایط عرضه در بورس کالا هستند.

بین‌الملل

پرچمداری رمزارز چینی در بازار کریپتو

تدوین و ترجمه- سهند اینانلو: سال ۲۰۲۰ صحنه جنگ خاموشی در دنیای فناوری‌های نوین بود و در حالی که دولت‌های امریکا و چین درگیر مناقشه تعرفه‌های صادرات و واردات هستند، جنگ دیگری بین این دو ابرقدرت اقتصادی جهان در جریان است که هنوز راه خود را به سرخط خبرهای جهان باز نکرده است.

چینی‌ها در سال ۲۰۲۰ اقدام به طراحی و حتی بهره‌برداری از یک ارزدیجیتال به‌نام یوان دیجیتال یا دیجیتال «رن‌مین‌بی» (RMB) کردند که باعث غافلگیری محافل اقتصادی جهان شد. هرچند امریکایی‌ها نیز از مدت‌ها قبل کارگروه ویژه‌ای را برای طراحی دلار دیجیتال تشکیل داده‌اند اما این حرکت چراغ خاموش چینی‌ها موجب شد بازارهای معاملات رمزارزها در جهان دچار نوعی شوک مثبت شوند. این در حالی است که چینی‌ها خبر از استفاده آزمایشی از این ارز در ۴ شهر و در محل بازی‌های المپیک زمستانی ۲۰۲۲ داده‌اند. بکارگیری این ارز یکی از عناصر سازنده حرکت چین به سمت وضعیت نوینی در «بازار جهانی» و مشارکت بیشتر در تنظیم چارچوب اقتصاد جهانی است.

سوالی که برای بسیاری مطرح می‌شود این است که اصولا چرا باید به سمت استفاده از ارز دیجیتال رفت؟ جواب این است که این یک پیشرفت منطقی است، زیرا چین درحال‌حاضر جهان را در معاملات دیجیتال رهبری می‌کند و ۴۴ درصد کل ارزش معاملات پرداخت‌های دیجیتال جهانی را به خود اختصاص داده است. این نخستین ارز دیجیتال مستقل در جهان است؛ بنابراین چین کنترل کاملی بر گردش ارز خواهد داشت.

درباره اینکه این ارز دیجیتال چه مزایایی دارد باید به این موضوع اشاره کرد که اصولا امنیت پرداخت‌ها را برای مشترکان به‌دنبال خواهد داشت. لازم نیست کاربران موقع پرداخت به اینترنت متصل باشند و برای دسترسی به وجوه خود به حساب‌های بانکی احتیاج ندارند؛ بنابراین شمار زیادی از کاربران این ارز بی‌آنکه حساب بانکی داشته باشند می‌توانند از این ارز بهره بگیرند و این می‌تواند هزینه‌ها را برای آنها کاهش دهد که برای قشرهای آسیب‌پذیرتر جامعه مورد بسیار مهمی است.

همچنین استفاده از ارز دیجیتال باعث جلوگیری از فعالیت‌های غیرقانونی از جمله پولشویی، جعل پول، تأمین مالی غیرقانونی و فرارهای مالیاتی می‌شود. در واقع فناوری بلاک‌چین این امکان را فراهم می‌کند، افزون بر این، هزینه چاپ اسکناس نیز به‌تدریج کاهش خواهد یافت.

این فناوری امکان جمع‌آوری به موقع داده‌های مربوط به ایجاد پول و حسابداری را فراهم می‌کند و مرجع مفیدی برای اجرای سیاست‌های پولی در اختیار قرار می‌دهد. با این وصف، هر کشوری که دارنده چنین ارزهایی باشد می‌تواند برنامه‌ریزی اقتصادی خود را بهبود بخشد، زیرا اطلاعات دقیق اقتصادی به سرعت در دسترس است.

ارز دیجیتال چین موقعیت بین‌المللی رن‌مین‌بی را تقویت می‌کند اما ضعف در بازارهای مالی چین باعث می‌شود ارز چین به این زودی‌ها نتواند دلار را از عرصه رقابت و جایگاه اصلی خود دور کند.

هونگ تران، یکی از اعضای ارشد غیرمقیم شورای آتلانتیک و معاون مدیر صندوق بین‌المللی پول در تارنمای اینترنتی اندیشکده شورای آتلانتیک نگاهی به تلاش‌های چین برای توسعه یوان دیجیتال و پیامدهای آن انداخت و نوشت: به نظر می‌رسد چین برای استفاده از ارز دیجیتال پیشگام شده است. بانک خلق چین (PBOC) به نخستین بانک مرکزی بزرگ تبدیل‌شده که ارزهای دیجیتالی خود را به صورت ارز دیجیتال/ پرداخت الکترونیکی (DCEP) در مقیاس گسترده ارائه می‌کند. این بانک امیدوار است از طریق ارز دیجیتال و پرداخت الکترونیکی جدید خود بتواند کارآیی سیستم پرداخت خود را بهبود بخشد، توانایی خود را برای نظارت بر معاملات مالی که می‌تواند به دولت در مبارزه با کلاهبرداری، فرار مالیاتی و پولشویی کمک کند، در زمان واقعی افزایش دهد و این موضوع شامل بهبود منابع مالی هم می‌شود. این در حالی است که برخی این احتمال را می‌دهند که ارز دیجیتال و پرداخت الکترونیکی (رن‌مین‌بی RMB یا یوان)، ارز یوان را به‌عنوان جایگزینی برای دلار امریکا در پرداخت‌های بین‌المللی تقویت کند که البته مدتی طول می‌کشد تا رن‌مین‌بی بتواند به‌طور جدی نقش اصلی دلار امریکا را به چالش بکشد. برخی احتمال این را می‌دهند که ارز دیجیتال و پرداخت الکترونیکی، یوان را به‌عنوان جایگزینی برای دلار امریکا در پرداخت‌های بین‌المللی تقویت کند که البته مدتی طول می‌کشد تا رن‌مین‌بی بتواند به‌طور جدی نقش اصلی دلار امریکا را به چالش بکشد. ارزهای دیجیتالی در کیف پول‌های دیجیتالی تأییدشده ازسوی بانک خلق چین ذخیره می‌شوند و این ارزها را می‌توان بدون حضور واسطه‌ها به‌طور مستقیم در بین کیف پول‌ها انتقال داد. گفته می‌شود ارزهای دیجیتال قابلیت هماهنگی با سازکارهای پرداخت دیجیتال موجود مانند علی‌پی و وی‌چت (با تکیه بر کدهای QR) را دارند و می‌توان با قرار دادن دو تلفن همراه نزدیک یکدیگر، بدون ارتباط اینترنتی یا تلفنی، فقط با استفاده از پروتکل‌های ارتباطی نزدیک به زمین ارزها را انتقال داد.

منبع: نیویورک تایمز

شنبه
۱۲ تیر ۱۴۰۰- ۲۲ ذی‌القعده ۱۴۴۲ - ۳ ژوئیه ۲۰۲۱-شماره ۱۸۲۸-پیاپی ۳۱۴۶

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲ در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱ در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

پیام

به زودی؛ صنعت ایرانی در خشش جهانی دارد

حمید زادبوم- رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران: به گواهی تاریخ، ایران اسلامی نبردهای نابرابری را تجربه کرده، اما چه در قالب جنگ تحمیلی و چه در عرصه جنگ اقتصادی همواره به مدد مردم پاکدل و از جان گذشته پیروز و سربلند بوده است. در سال‌های اخیر باوجود تمام محرومیت‌های تحمیل شده ازسوی استکبار جهانی و موانع ایجاد شده ناشی از همه‌گیری ویروس کرونا، شاهد فداکاری‌های اهالی پرتلاش صنعت و معدن کشور بوده‌ایم. این دو حوزه مهم و تاثیرگذار در اقتصاد کشور را هیچ مانع خرد و کلانی متوقف نکرده، آن‌گونه که همچنان باوجود کاستی‌ها و دشواری‌ها منشأ حیات کشور بوده‌اند. صنعت و معدن، در سال مزین به‌نام «تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها» بر پویایی خود افزوده و قطعا به سوی جایگاهی پیش می‌رود که از دید جهانیان برای کشورمان دست‌نیافتنی می‌نماید. در آینده‌ای بسیار نزدیک، دنیا شاهد درخشش خیره‌کننده «صنعت و معدن» ایران در عرصه‌های بین‌المللی خواهد بود.

با اندیشه ایرانی، مسیر رشد تولید و خودکفایی را توسعه خواهیم داد

فرشاد مقیمی- مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو: ۱۰ تیر، روز ملی صنعت و معدن را بر تلاشگران عرصه صنعت و معدن به‌ویژه خانواده بزرگ صنعت خودروسازی کشور تبریک می‌گوییم و بر رشد و توسعه صنعت خودرو و تبدیل تحریم‌ها و تهدیدها به فرصت‌های ناب تاکید می‌گردد. به گزارش ایکوپرس در بخشی از این پیام آمده است: هنگامی که شرکای خارجی، گوش به فرمان غرب، یکی پس از دیگری، کشورمان را ترک کردند، منویات رهبر معظم انقلاب را چون همیشه چراغ راهمان قرار داده و بر این باور پای فشردیم که مسیر پیشرفت، از جاده داخلی‌سازی و خودکفایی می‌گذرد و این مهم تنها با خودباوری و ارج نهادن به اندیشه و توان ایرانی میسر خواهد بود. در بخش دیگری از این پیام آمده است: وقتی نقشه راه را به‌درستی و با همدلی دنبال کردیم دستاوردها یکی پس از دیگری نمود یافت؛ سازکارها فراهم، زیرساخت‌ها بازنگری و نوسازی شد، جهش تولید شکل گرفت، توسعه محصولات با محوریت ساخت داخل و طراحی محصولات جدید صادرات‌محور با اندیشه و خلاقیت ناب ایرانی آغاز شد، خودرو جدید با استانداردهای جهانی پا به عرصه وجود گذاشت و این همه امکان‌پذیر نمی‌شد؛ مگر به همت والا و اراده بالای غیورمردان صنعتگر ایران اسلامی.ما با تمسک بر آستان حضرت دوست و در پرتو مسئولیت‌پذیری، تعهد و تخصص‌مان، همواره در تلاشیم تا با خلاقیت و هوشمندی بی‌مانند فرزندان این مرز و بوم، صنعت کشور را به سطح شایسته‌ای ارتقا بخشیم. همچنین خود را متعهد می‌دانیم برای بهبود فضای کسب‌وکار، ایجاد انگیزه و امید در جامعه و نیز مأیوس کردن دشمنان و بداندیشان رشد و توسعه ایران عزیز، از هیچ کوششی دریغ نورزیم.

یادداشت

چرا R&D کشور هیچ‌گاه رشد نکرد؟

برات قبادیان- معاون آموزش، پژوهش و فناوری وزیر صنعت، معدن و تجارت: درباره سهم R&D (تحقیق و توسعه) کشورها شاخصی به‌نام شدت تحقیق و توسعه وجود دارد. این شاخص درصدی از GDP (تولید ناخالص داخلی) هر کشوری است که سالانه صرف R&D می‌شود. در سیاست‌های کلی علم و فناوری کشور ابلاغی رهبر معظم انقلاب در سال ۱۳۸۰ که سال پایه سند چشم‌انداز بود قید شد که در طول ۲۵ سال R&D کشور از ۰.۸ درصد به ۴ درصد برسد. متاسفانه این رقم نه‌تنها افزایش نیافته بلکه در طول این ۲۰ سال که از سند چشم‌انداز سپری شده از ۰.۸ درصد سال پایه به ۰.۷ درصد کاهش پیدا کرده است. این موضوع به این معنی است که تحقیق و توسعه در کشور از اهمیت کمتری نسبت به ۲۰ سال گذشته برخوردار شده است. تعداد پژوهشگران و محققان تمام‌وقت در هر میلیون نفر جمعیت یک کشور و بردن اقتصاد از منبع‌محور به دانش‌پایه را دو شاخص اهمیت تحقیق و توسعه در کشورها است که متاسفانه کشور ما در این دو شاخص نیز از وضعیت مناسبی برخوردار نیست، در حالی که شدت تحقیق و توسعه در کشوری مانند فنلاند ۵.۳ درصد و تعداد دانشمندان تمام‌وقت ۷۵۰۰ نفر در هر میلیون نفر جمعیت کشور است. متاسفانه در کشور ما تعداد دانشمندان تمام‌وقت ۸۵۰ نفر در هر میلیون نفر است. امروزه یکی از شاخص‌های رفاه در هر کشوری درآمد سرانه است. این شاخص نیز برای فنلاند عددی در حدود ۵۰ هزار و در ایران ۵۵۰۰ است؛ بنابراین به این نتیجه می‌رسیم که ما در هر زمینه‌ای سرمایه‌گذاری کنیم، نتیجه آن را خواهیم دید. ما کمترین بها را به تحقیق و توسعه و سرمایه‌گذاری در دانش داده‌ایم و در تولید ثروت از طریق دانش در مقایسه با بسیاری از کشورها رتبه پایینی داریم. برای استفاده از فناوری حتما باید برای علم ارزش قائل شد و حلقه واسط علم و فناوری نیز تحقیق و توسعه است. در توضیح عواملی که موجب شد شاخص R&D کشور ما نه‌تنها افزایش پیدا نکند بلکه با کاهش نیز روبه‌رو شود، می‌توان گفت: دو موضوع وجود دارد که با سابقه‌ای تاریخی مواجه است؛ اولین مورد این است که ما به برکت دلارهای نفتی فراوان، فناوری و محصولات فناورانه را به‌راحتی از خارج از کشور وارد می‌کردیم. دومین موضوع به دانشگاه‌های ما بازمی‌گردد. بودجه دانشگاه‌های کشور بودجه‌ای عمومی است و به‌راحتی در اختیار آنها قرار می‌گیرد؛ بنابراین پژوهشگران ما به‌جای اینکه در واحدهای صنعتی R&D کاربردی انجام دهند، تحقیقات محض انجام می‌دهند که در پایان منجر به چاپ مقاله می‌شود. در ۲ دهه گذشته ما در زمینه تعداد مقالات چاپ‌شده علمی در دنیا از رتبه حدود ۵۰ به رتبه ۱۵ رسیده‌ایم که این موضوع نیز نتیجه تشویق‌هایی بوده که در سیاست‌های کلان تحقیق و توسعه صورت گرفته است. ما در این سیاست‌ها بها را به استادهایی داده‌ایم که زیر باد کولر اقدام به تحقیقات نظری کرده و تحقیقات کاربردی را به فراموشی سپرده‌اند. البته باید گفت تحقیقات کاربردی نیازمند سرمایه‌گذاری بود که متاسفانه این مهم نیز عملیاتی نشد. امروزه به‌دلیل مسائل ناشی از تحریم و افزایش نرخ ارز ورود فناوری به کشور با مشکل روبه‌رو شده، فارغ از مسائل تحریم باید اذعان کرد که ارزش پول کشور به قدری کاهش پیدا کرده که ما نمی‌توانیم فناوری یا محصولات فناورانه را با پرداخت پول، به کشور وارد کنیم؛ در هر صورت ما به دو دلیل یادشده نتوانسته‌ایم میزان R&D کشور را در این سال‌ها ارتقا دهیم. همچنین دولت‌های گذشته به موضوع تعیین عدد برای شاخص شدت تحقیق و توسعه بها ندادند. همچنین با اشاره به تغییر دولت نیز می‌توان گفت: باتوجه به اینکه دولت جدید در حدود یک ماه آینده کار خود را آغاز می‌کند، امیدواریم با سیاست‌گذاری در وزارت علوم و دانشگاه‌ها و همچنین سرمایه‌گذاری تخصصی فنی به‌ویژه در محصولات های تک و فناورانه تهدید تحریم را به فرصتی بزرگ برای بومی‌سازی فناوری و محصولات فناورانه در کشور تبدیل کند.

نوسازی راهبردی و کارآفرینی سازمانی

محمدحسن ترابی - رئیس مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت صنعت، معدن و تجارت: نوسازی راهبردی یا تحول استراتژیک یکی از مهم‌ترین ابعاد کارآفرینی سازمانی است و اینکه چگونه در شرایط امروزی و به‌عنوان یک استراتژی در حکمرانی اقتصادی کشور می‌تواند موثر باشد، موضوعی است که در این یادداشت مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد. تغییرات محیطی و سازمانی از عوامل اصلی نوسازی راهبردی هستند که با توان‌بخشی مجدد به عملیات اصلی و تغییر گسترده فعالیت‌ها و رویکردها و با در نظر داشتن شرایط رقابتی در ابعاد داخلی و بین‌المللی منجر به تحقق رفتارهای کارآفرینانه می‌شوند. نگارنده معتقد است در شرایط خاص کشور، باتوجه به فضای تحریمی ایجادشده و اثرات پیچیده آن بر زیرساخت‌های اقتصادی، نوسازی راهبردی حکمرانی اقتصادی مبتنی بر روش‌های کارآفرینانه و فرصت‌شناسی‌های هوشمندانه از ناحیه تصمیم‌گیران و تصمیم‌سازان کشور با هدف «جایگزینی صنعت به‌عنوان یک مزیت رقابتی با نفت» از ضروری‌ترین استراتژی‌های حال حاضر کشور است. ذکر این نکته لازم است که این راهبردها همواره با پذیرش ریسک و قبول هزینه ناشی از تغییر و تحول به سرانجام رسیده و در حقیقت قبول ریسک مواجهه با این موقعیت‌ها است که می‌تواند اثرگذاری تحولات و بازنگری‌های استراتژیک را ارتقا دهد. بخش صنعت و معدن با سهم حدود ۴۵ درصدی از GDP و ۳۶ درصدی از اشتغال کشور نقش موثری در عبور اقتصاد کشور از شرایط سخت تحریم‌های ظالمانه دشمنان داشت و در شرایطی که اقتصاد تمام دنیا به‌سبب شیوع ویروس کرونا با چالش‌های جدی روبه‌رو بود این بخش موتور محرک تامین نیازهای کشور و توسعه اقتصادی شد و زمینه عبور از تنگناهای پیش رو را فراهم آورد؛ موضوعی که توانایی و توانمندی این حوزه را برای جایگزینی با حوزه نفت بر همگان آشکار ساخت. حضور موثر بخش خصوصی به‌عنوان متولیان اصلی صنعت و معدن، این بخش مولد، جریان‌ساز و پول‌ساز را به تعبیری در خط مقدم جهاد اقتصادی در جبهه توسعه، کارآفرینی، اشتغال و ارزآوری قرار داد. پیشگامان عرصه صنعت و معدن ایران در همین شرایط سخت و طاقت‌فرسا، دستاوردهای بزرگی را در یک سال گذشته ثبت کردند که به ثمر نشستن رویای ناباورانه انتقال آب خلیج‌فارس و دریای عمان برای توسعه همه‌جانبه شرق و فلات مرکزی کشور، به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین ابرپروژه‌های آبی-خاکی تاریخ این سرزمین از مهم‌ترین آنان بود و طلیعه‌های امیدبخشی را برای رشد و شکوفایی هرچه بیشتر در قرن جدید نمایان ساخت. رشد ۷ درصدی بخش صنعت، احیای مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها، احیای واحدهای صنعتی و معدنی تعطیل و نیمه‌تعطیل و طرح بزرگ و نوین توسعه سرمایه‌گذاری اقتصاد مقاومتی با شرکت‌های برتر، آزادسازی ۶۰۰۰ محدوده و معدن غیرفعال کشور و افزایش تولید با رشد بالای ۱۰۰ درصدی در برخی رشته‌های صنعتی از دیگر اتفاقات مبارکی بود که با تکیه بر همت بلند تلاشگران عرصه صنعت، معدن و تجارت کشور حاصل شد.

یادداشت

تیر خلاص به پیکر نیمه‌جان تجارت

سید رضی آقامیری- عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران: ارزیابی از عملکرد دولت تدبیر و امید را نمی‌توان به‌صورت مستقل انجام داد. برخی معتقدند دولت روحانی اختیاردار کامل نبوده که بتواند پاسخگوی تمام اتفاقاتی که پیرامون سیاست و تجارت خارجی کشور رخ داده، باشد.

توسعه تجارت خارجی بدون داشتن روابط خارجی ممکن نیست. تجارت یعنی ارتباط پولی و ارتباط پولی نیز بدون تعاملات بانکی معنا ندارد.

وقتی ارتباط بانکی وجود داشته باشد، دیگر هیچ محدودیتی صادرکنندگان و فعالان تجاری کشور را تهدید نمی‌کند؛ بنابراین وقتی سیاست و روابط خارجی کشور زمینه ایجاد این ارتباط را نداشته باشد، نمی‌توان انتظار گسترش و توسعه تجارت خارجی کشور را داشت.

به‌عقیده من صادرات حلقه اصلی تجارت خارجی کشور است. البته واردات نیز از آنجا که با مایحتاج مردم ارتباط مستقیم دارد، از درجه اهمیت بالاتری برخوردار است.

حال اگر این صادرات و واردات به‌درستی انجام نشود در رسیدن به رشد اقتصادی کافی موفق نخواهیم بود و به‌عبارتی می‌توان گفت اقتصاد کشور به رشد کافی نخواهد رسید. امروزه رشد اقتصاد کشور بسیار اسفناک است که در نتیجه آن تورم در کشور بیداد می‌کند. به تبع بالا بودن نرخ تورم ارزش پول ملی کاهش پیدا می‌کند.

وقتی ارزش پول ملی کاهشی می‌شود، نرخ دلار بالا می‌رود و نتیجه تمام این موارد وضعیتی است که امروزه در جامعه شاهد آن هستیم.

شرایط، بانک مرکزی را به اخذ تصمیمات غلط واداشت اما کسی که مسئول بانک مرکزی است نمی‌تواند به‌دلیل شرایط بد، بدترین تصمیمات را بگیرد.

این تصمیمات غیرمنطقی وضعیت صادرات کشور را بسیار وخیم‌تر کرد؛ به‌عبارتی می‌توان گفت تصمیمات و سیاست‌های انقباضی بانک مرکزی تیر خلاصی بر پیکر نیمه‌جان صادرات و تجارت خارجی کشور بود.

به‌عقیده من صادرات کشور در آینده‌ای نزدیک هم توان رونق گرفتن نخواهد داشت؛ بنابراین تا زمانی که روابط سیاسی ما با دیگر کشورها برقرار نشود شاهد رشد و توسعه تجارت خارجی و بهبود وضعیت اقتصاد کشور نخواهیم بود.

از آنجا که من گمان می‌کنم در همچنان بر همان پاشنه خواهد چرخید، فکر نمی‌کنم که نیاز باشد ما انتظارات خود را مطرح کنیم. فقط امیدوارم دولت جدید برنامه مشخصی برای صنعت و تجارت داشته باشد.

یادداشت

فرصتی برای خطا نداریم

علیرضا کلاهی- نایب‌رئیس کمیسیون صنعت و معدن اتاق تهران: بررسی عملکرد دولت‌های یازدهم و دوازدهم حاکی از آن است که اقتصاد ایران با رشد منفی همراه بوده است؛ با این همه باید توجه داشت عملکرد این دولت مصادف با اعمال بدترین تحریم‌های تاریخ علیه کشور بود. البته بحران کرونا و سقوط نرخ نفت نیز مشکلات متعددی را برای دولت به‌وجود آورد. باوجود همه این مشکلات نمی‌توان از برخی سیاست‌ها و تصمیمات اشتباه دولتمردان و تاثیر آن بر اقتصاد نیز به‌راحتی گذشت.

یکی از این تصمیمات اشتباه تعیین ارز ۴۲۰۰ تومانی بود؛ سیاستی که به اختصاص یارانه فسادآور به یک عده خاص انجامید و نتیجه‌ای جز ایجاد رانت و فساد نداشت. بسیاری از فعالان اقتصادی نیز بارها اعتراض خود به این سیاست را ابراز کردند اما متاسفانه این اعتراضات موردتوجه واقع نشد.

با این همه اگر تاثیر تورم، تحریم و کرونا را بر بدنه اقتصاد کشور در نظر بگیریم، باید کنترل شرایط و پیش نرفتن اقتصاد به سمت ابرتورم و ونزوئلایی شدن را نقطه قوت تصور کنیم. اگر اقدامات نسنجیده و غیرعاقلانه‌ای که در دولت‌های نهم و دهم اتفاق افتاد در دولت آقای روحانی نیز اتفاق می‌افتاد، معلوم نبود که چه سرنوشت تلخی در انتظار اقتصاد و معیشت مردم بود.

در دولت‌های یازدهم و دوازدهم ایرادات فاحشی وجود داشت اما باید اذعان کرد که عملکرد این دولت از روش‌های مدیریت قبلی کشور بهتر بود. ما همواره شاهد تفاوت مدیریت علمی و تکنیکی با مدیریت سیاست‌زده بوده‌ایم که نمونه بارز مدیریت علمی و تکنیکی در کشور در دوره دوم دولت اصلاحات تجربه شد. باوجود درآمد نفتی بشکه‌ای ۱۰ دلار و بدهی‌های عدیده‌ای که از دولت سازندگی به‌جا مانده بود، در دولت هشتم دوران شکوفایی و رشد اقتصاد را تجربه کردیم.

رشد اقتصاد کشور در پایان دولت هشتم به ۸.۵ درصد رسید. نرخ بیکاری به‌شدت کاهش پیدا کرد و تورم به سمت تک‌رقمی شدن پیش رفت. حال باید بررسی کرد که بروز چه اتفاقاتی موجب شد ما دیگر نتوانیم شرایطی مشابه آن دوران را داشته باشیم. واقعیت امر این است که ما دیگر فرصتی برای خطا کردن نداریم. ایران در سال‌های پس از انقلاب تاکنون ۱۲ دولت را پشت سر گذاشته و به‌اعتقاد من از سال‌های دولت سازندگی به بعد کشور آهسته آهسته به سمت عقلانیت پیش رفت و ثمره آن به دولت اصلاحات رسید. پس از آن متاسفانه در دولت نهم و دهم شاهد کنار گذاشتن تجارب دولت‌های قبلی و حتی به سخره گرفتن علم اقتصاد بودیم که ثمره آن را در دولت آقای روحانی دیدیم.

امروزه زیرساخت‌های کشور دچار مشکلات عدیده‌ای است. نرخ تشکیل سرمایه در کشور منفی شده و وضعیت بیکاری، تورم و معیشت مردم نیز ناگفته پیداست و احتیاجی به توضیح ندارد. از طرفی نیز نباید فراموش کرد که سرعت حرکت دنیا بیشتر شده است. به‌عقیده من ما در فاز تغییرات نمایی و لگاریتمی قرار گرفته‌ایم و اتفاقات سریع‌تر از آنچه که فکرش را می‌کردیم، رخ می‌دهد.

طبق مطالعه‌ای که انجام دادم به مورد جالبی بر خوردم. در یک مقاله عنوان شده بود از زمان اختراع تلفن تا قبل قرار گرفتن تلفن در خانه هر امریکایی ۱۰۰ سال طول کشید اما استفاده همگانی از تلفن همراه در این کشور چند سال طول کشید؟ از پاسخ به این سؤال به این نتیجه می‌رسیم که روند توسعه بسیار شتابان است.

دولت سیزدهم باتوجه به موارد یادشده باید در مسیر حمایت از تولید و صنعت قرار گیرد. یکی از روندهای توسعه‌ای که باید مدنظر دولت بعدی باشد، گذر از سوخت‌های فسیلی و حرکت به سمت سوخت‌های تجدیدپذیر است. حمل‌ونقل در دنیا به‌سرعت به سمت برقی شدن پیش می‌رود و در همین راستا تولید برق تجدیدپذیر نیز به‌سرعت روند سهل‌تر و ارزان‌تر شدن را در پیش گرفته است. به‌عقیده من ما در دنیا حداکثر تا ۱۰ سال دیگر تقاضا برای خریدوفروش خواهیم داشت؛ به‌عبارتی این دهه، دهه پایانی حفر چاه نفت در جهان خواهد بود.

حال سوالی که پیش می‌آید این است که ما در کشور خود برای دوران پسانفت چه اقداماتی انجام داده‌ایم؟ حتی فرض را بر این می‌گیریم که استخراج نفت کماکان ادامه خواهد داشت اما کسی از ما نفت نخرد. آیا ما نباید برای چنین روزی برنامه مشخصی داشته باشیم؟ روش عقلانی این است که انسان خود را برای بدترین شرایط هم آماده کند و برنامه‌ریزی لازم را انجام دهد.

برخی معتقدند در اقتصاد ایران به سمت بروز مشکلات عدیده‌ای در حرکت هستیم. نتیجه فرسودگی زیرساخت‌های کشور را در خاموشی‌های اخیر مشاهده کردیم. این خاموشی‌ها قسمتی از تاثیر فرسودگی‌های زیرساختی کشور بر زندگی مردم است. ما در آینده‌ای نه‌چندان دور با شرایطی بدتر روبه‌رو خواهیم بود.

بنابراین آماده‌سازی اقتصاد ایران برای عصر جدید جهان جزو الزامات اصلی این روزها است. ما به این منظور به سرمایه‌گذاران خارجی نیاز داریم و تا مسائل سیاسی ما حل نشود، این اتفاق رخ نخواهد داد. ما نمی‌توانیم در یک خلأ مسائل را پیش ببریم. اظهارنظرهای اقتصادی عجیبی از برخی نزدیکان نامزدهای انتخابات ۱۴۰۰ بیان شده بود. امیدوارم با دوری از سیاسی‌کاری و پیشروی به سمت عقلانیت مشکلات اقتصادی کشور حل شود. از سوی دیگر واقعیت آن است که ما نتوانستیم از سرمایه نیروی انسانی خود به‌درستی استفاده و آنها را وارد بازار کار کنیم. اگر در دولت آینده نیز این اتفاق رخ ندهد سرمایه نیروی‌انسانی به بمب جمعیتی تبدیل خواهد شد. این افراد پا به سن خواهند گذاشت و نیازمند درمان و حقوق بازنشستگی خواهند شد. برخی بحران‌های دیگر نیز پیرامون این مسئله شکل خواهد گرفت. نادیده گرفتن این مسئله مهم نیز به‌نوبه خود مشکلات متعددی را به‌وجود خواهد آورد.

یادداشت

ایجاد سازکار برای بازگشت ارز صادراتی

فاطمه مقیمی- عضو هیات‌رئیسه اتاق بازرگانی تهران: در شرایطی که دنیا تصمیمات نامطلوبی علیه ما اتخاذ می‌کند، پیدا کردن یک بازار صادراتی و عقد قرارداد با مشتریان صادراتی کار راحتی نیست؛ بنابراین از دولت جدید انتظار داریم در مقابل اقداماتی که صادرکنندگان و تولیدکنندگان برای افزایش صادرات کشور انجام می‌دهند، تمهیدات مربوط به عملکرد صحیح، درست و سالم را با سرعت عمل به‌کار بگیرد. بازگشت ارز صادراتی نیز بحث مهمی است که باید موردتوجه دولت بعدی قرار گیرد. بانک‌ها همواره از صادرکنندگان انتظار دارند با سرعت نسبت به بازگرداندن ارز صادراتی خود اقدام کنند اما نکته‌ای که وجود دارد این است که در کشور ما امکانات و سازکار بانکی برای این مهم فراهم نیست؛ بنابراین دولت جدید باید در اسرع وقت امکانات بازگشت ارز صادراتی را مهیا کند. این امر نباید بر صادرکننده مشتبه شود و خود را در بازگشت ارز صادراتی متخلف بداند. در بررسی مشکلات و کاستی‌های حوزه تجارت به یک نکته دیگر می‌رسیم. چندنرخی کردن ارز یکی از مهم‌ترین ضعف‌های تجاری دولت تدبیر و امید بود.

مسائل بانکی در زمینه بازگشت ارز و همچنین سازکار این امر از مشکلاتی بود که با سیاست‌های بانک مرکزی موجب بروز چالش‌های متعددی در مسیر فعالیت صادرکنندگان شد. اگر شرایط به همین منوال پیش برود باید اذعان کرد که آینده روشنی را نمی‌توان برای تجارت خارجی کشور متصور بود. البته اگر تمهیدات خاصی در زمینه تجارت خارجی کشور در نظر گرفته شود و شاهد مدیریت و سیاست‌گذاری‌های صحیح تجاری و اقتصادی در کشور باشیم، می‌توان به حفظ بازارهای هدف صادراتی امیدوار بود. در این بین کشورهای همسایه بهترین فرصت برای صادرات هستند. با بررسی میزان ارسال کالاهای صادراتی به کشورهای همسایه شاهد کاهش مقدار آن هستیم. این موضوع نشان‌دهنده آن است که ما این فرصت‌های صادراتی بزرگ را هم از دست داده‌ایم. متاسفانه کشورهایی از فاصله‌های دورتر کالایی که توانایی ساخت آن در کشور ما وجود دارد را به کشورهای همسایه ما صادر می‌کنند و بازار این کشورها را قبضه کرده‌اند. نباید فراموش کرد این موضوع ناشی از نبود مدیریت صحیح در حوزه تجارت خارجی کشور است.

آخرین اخبار و تازه ترین تحلیل ها را در پایگاه خبری گستره دنبال کنید
www.Gostaresh.news